

BEAT FOREST OFFICER (SPECIAL TOPICS)

Forest, Wildlife and Conservation of Forest and Wildlife

1 FOREST

- ഭൂമിയിലെ ജീവരൂപ നിലനിൽപ്പിന് വനങ്ങൾ പ്രധാന പക്ഷ് വഹിക്കുന്നു.
- ലോകത്തിലെ 80% മൃഗങ്ങളുടെയും ആവാസ വ്യവസ്ഥയാണ് വനങ്ങൾ.

നിർവ്വചനം

- വനങ്ങൾ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ കലവറ യാണ്.
- സഹീദ്ധമായ ഒരു ആവാസവ്യവസ്ഥയാണ് വനം.
- മരങ്ങൾ ആധിപത്യം പുലർത്തുന്ന ഒരു പ്രദേശമാണ് വനം.
- മരങ്ങളും കുറ്റിച്ചെടികളും ഒഴംക്കാളും എല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു ആവാസ വ്യവസ്ഥയാണ് വനം.
- കേഷ്യകാർഷിക സംഘടന (FAO) പ്രകാര മുള വനത്തിന്റെ നിർവ്വചനം
10 ശതമാനത്തിലെയികാം വിസ്തീർണ്ണവും
0.5 ഹെക്ടറിലെയികാം വിസ്തൃതിയുമുള്ള
മരങ്ങളാൽ മുട്ടപ്പെട്ട പ്രദേശം
- വനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എല്ലാ നിർവ്വചനങ്ങളിലും ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് വൃക്ഷങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യമാണ്.
- പ്രധാന മായും മുന്ന് വിധത്തിലാണ് വനങ്ങളെ നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്നത്
അധികിനിസ്ട്രേറീവ്, ലാൻഡ് യൂസ്, ലാൻഡ് കവർ
- വനത്തിന്റെ അധികിനിസ്ട്രേറീവ് നിർവ്വചനം സ്ഥലത്തിന്റെ നിയമപരമായ പദ്ധതി അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്
- തടി ഉൽപ്പാദനത്തിന് വിനിയോഗിക്കുന്ന ഒരു സ്ഥലം വനമെന്നു കണക്കാക്കുന്നത് ലാൻഡ് യൂസ് നിർവ്വചനപ്രകാരമാണ്.
- മരങ്ങൾ കാണപ്പെടുന്ന സ്ഥലം വനമെന്നു കണക്കാക്കുന്നത് ലാൻഡ് കവർ നിർച്ചത പ്രകാരമാണ്.
- ഫോറസ്റ്റ് ലെയറുകളെ പ്രധാനമായും 3 വിധ ത്തിലാണ് തരം തിരിച്ചിട്ടുള്ളത്
ഫോറസ്റ്റ് ഫ്രേംബോർ, അണ്ഡർ സ്റ്റോറി, കൗൺസിൽ
- വൃക്ഷങ്ങളുടെ അഴുകിത്തുടങ്ങിയ തുലകളും ഭാഗങ്ങളും കാണപ്പെടുന്നതു വനത്തിന്റെ ഫോറസ്റ്റ് ഫ്രേംബോർലിലാണ്.
- കുറ്റിച്ചെടികളും ചെറുവൃക്ഷങ്ങളും കാണപ്പെടുന്നത് വനത്തിന്റെ അണ്ഡർ സ്റ്റോറി ലെയറിലാണ്.

വനങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യം

- ◆ ശമ്പിക്കുന്ന ഓക്സിജൻ മുതൽ വിവിധ ആവശ്യങ്ങൾക്കുപയോഗിക്കുന്ന ഇന്ധനങ്ങൾ വരെ വനങ്ങളിൽ നിന്നാണ് ലഭിക്കുന്നത്.
- ◆ ഭൂമിയുടെ ശാസ്തകാശമായ വനങ്ങൾ വായു ശുദ്ധീകരണത്തിൽ പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നു.
- ◆ വനത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ജല വിതരണങ്ങൾ, നദികൾ, അതുവികൾ, തടാകങ്ങൾ എന്നിവ ജലത്തിന്റെ നിർണ്ണായക ഉറവിടങ്ങളാണ്.
- ◆ സൂര്യൻ്റെ വികിരണങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ചെയ്യുന്നതിനും താപനില കുറയ്ക്കുന്നതിനും വനങ്ങൾ സഹായിക്കുന്നു.
- ◆ അവ അന്തരീക്ഷ താപനിലയെ ബാഷ്പീകരണത്തിലുടെയും കാറ്റിലുടെയും നിയന്ത്രിക്കുന്നു.
- ◆ ജലവിതാനം നിലനിർത്താനും തണ്ടുത്ത കാലാവസ്ഥ നിലനിർത്താനും ഇവ സഹായിക്കുന്നു.
- ◆ കാലാവസ്ഥ വൃത്തിയാനത്തിന് കാരണമാകുന്ന കാർബൺ ദൈഹംക്രമസ്വഭാവം പോലുള്ള ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നും ചെയ്തുകൊണ്ട് വനങ്ങൾ ആവാസ വ്യവസ്ഥയെ പരിപാലിക്കുന്നു.

വനങ്ങൾ കൊണ്ടുള്ള പ്രത്യേകജീവികൾ പരോക്ഷവുമായ നേട്ടങ്ങൾ

പ്രത്യേകജീവികളുടെ നേട്ടങ്ങൾ

ക്രേഡിറ്റ്

- ❖ കായ്കനികൾ, ഒഴംഗങ്ങൾ, തേൻ തുടങ്ങിയ പല ക്രേഡിറ്റേജുമായ ഉൽപ്പന്നങ്ങളും വനങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നു.
- ❖ വനമേഖലയിൽ ജീവിക്കുന്ന ആളുകളുടെ പ്രധാന ക്രേഡിറ്റേജിനാം അവിടെ നിന്നും

ലഭ്യമാകുന്ന ഭക്ഷ്യവസ്തുകളുണ്ട്. മനുഷ്യനും മൃഗങ്ങൾക്കും ഒരു പോലെ തന്നെ ഇവ ഭക്ഷ്യ വസ്തുകൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു.

വസ്ത്രം

- ❖ പ്രാകൃത ആളുകൾ പ്രത്യേകിച്ച് ധൂവ പ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന ആളുകൾ ഇപ്പോഴും അവരുടെ വന്നത്തൊമ്പികൾക്ക് കാട്ടിൽ നിന്നും ശേഖരിക്കുന്നു.

വാസസ്ഥലം

- ❖ വനം പല ജീവികളുടെയും സ്വാലാവിക ആവാസവ്യവസ്ഥയാണ്. കുടാതെ അവ പ്രധാന വിനോദ സഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങൾക്കുടിയാണ്.

ഇന്യനാവഗ്രാമങ്ങൾക്ക്

- ❖ ഇന്യനങ്ങളുടെ പ്രധാന ദ്രോഢന്ത്വാണ് വനങ്ങൾ.

വ്യവസായങ്ങൾക്കുള്ള ഔദ്യോഗിക വസ്തുകൾ

- ❖ പേപ്പർ വ്യവസായം, കാർബൺബോർഡ്, തീപ്പട്ടി, ഷൈവുഡ് മുതലായവ പ്രധാന മായും വന ഉൽപന്നങ്ങളെ പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ ആശ്രയിക്കുന്ന പ്രധാന വ്യവസായങ്ങളാണ്.
- ❖ വൃക്ഷങ്ങളുടെ തടി, ഫർണിച്ചർ, കപ്പൽ, റിയിൽ മറ്റ് ഗതാഗത ഉപകരണങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയുടെ നിർമ്മാണത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നു.
- ❖ മരതടികൾ ജലനിർത്തിനു വിധേയമായി മുപം കൊണ്ടുന്ന മരകൾ വ്യത്യസ്ത വ്യാവസായിക ശാർഖികാവശ്യങ്ങൾക്കും ഉപയോഗിക്കുന്നു.
- ❖ മരതടികൾ ജലനിർത്തിനു വിധേയമായി മുപം കൊണ്ടുന്ന മരകൾ വ്യത്യസ്ത വ്യാവസായിക ശാർഖികാവശ്യങ്ങൾക്കും ഉപയോഗിക്കുന്നു.
- ❖ വൃക്ഷങ്ങൾ തരം ഒഴംഗങ്ങളുടെ കലവറയാണ് വനങ്ങൾ

ഔഷധ സസ്യങ്ങൾ

- ❖ വൃക്ഷങ്ങൾ തരം ഒഴംഗങ്ങളുടെ കലവറയാണ് വനങ്ങൾ

പരിസ്ഥിതി സന്തുലിതാവസ്ഥ

- ❖ പരിസ്ഥിതിക സന്തുലിതാവസ്ഥ നില നിർത്തുന്നതിൽ വനങ്ങൾ പ്രധാന പങ്കു വഹിക്കുന്നു. ഇതിൽ പ്രധാനം അന്തരീക്ഷത്തിലെ ജലത്തിന്റെയും കാർബൺ ദൈഹിക്കണ്ണ സെസ ഡി റെറ്റേയും അളവ് നിലനിർത്തുന്നതാണ്.
- ❖ സസ്യങ്ങൾ ശസ്ത്രത്തിലൂടെ അന്തരീക്ഷത്തിലെ ജലാംശം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഇതു വഴി അന്തരീക്ഷത്തിലെ മഴയുടെ അളവ് വർദ്ധിക്കുന്നു.

പരോക്ഷ നേട്ടങ്ങൾ**വിനോദം, ധാര, ടൂറിസം**

- ❖ റിസർവ് ചെയ്തതും സംരക്ഷിതവൃമാന വനങ്ങളും സങ്കേതങ്ങളും ഇപ്പോൾ വിനോദ സമ്പാദനക്കുള്ള ആകർഷിക്കുന്നു. ഈ ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ സമ്പദവും സംരക്ഷിക്കുന്നത് പ്രയോജനം ചെയ്യുന്നു.
- ❖ തദ്ദേശീയരായ വ്യക്തികൾക്ക് അവരുടെ ഉത്പന്നങ്ങൾ വിനോദസമ്പാദനക്കൾക്ക് വിൽക്കാനും അവർക്ക് താമസവും കേൾ സാധ്യം ഏർപ്പെടുത്താനും അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നു.

ശ്രദ്ധായ വരുമാനം നേടുന്നതിനും സാധിക്കുന്നു.

മണ്ണാലിപ്പ് തെയ്യം

- ❖ മരങ്ങളുടെ വേരുകൾ മണ്ണാലിപ്പ്, മണ്ണിച്ചിൽ എന്നിവ തെയ്യം ആണ്.

പ്രകൃതി ഭൂരണങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള**സംരക്ഷണം**

- ❖ നിരവധി പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള ഒരു പ്രദേശത്തിന്റെ സ്വാഭാവിക സംരക്ഷണമാണ് വനമേഖല. ബംഗ്ലാദേശിലെ സുംഭർബൻസ് കണ്ണൽക്കാടുകൾ ക്രൂരമായി നശിപ്പിക്കുന്നത് ആരാജ്യത്ത് ചുഴിപ്പിക്കാറും ദുരന്തങ്ങൾ ആവർത്തിക്കാനുള്ള കാരണമാണ്.

മരുഭൂമികരണം

- ❖ വനമേഖലയുടെ ആസൂത്രിതമായ വികസനം മരുഭൂമിയുടെ വർധനപ്പെടുത്തുന്നതിനും തത്തിശായ മരുഭൂമി ഫലഭൂതിപ്പടമായ കാർഷിക ഭൂമിയാക്കി മാറ്റുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നു.
- ❖ ജൈവവൈവരിയുവും ജനിതക വിഭവങ്ങളും നിലനിർത്താൻ വനങ്ങൾ സഹായിക്കുന്നു.

ഇന്ത്യയിലെ വനങ്ങൾ കേരളത്തിലേയും വിവിധയിനം വനങ്ങൾ**ഇന്ത്യയിലെ വനങ്ങൾ**

- ❖ പരിസ്ഥിതിക്കുന്നയോജ്യമായി ഒരു പ്രദേശത്ത് ആവിർഭവിച്ച സസ്യജാലങ്ങളാണ് ആപ്രദേശത്തെ നൈസർഗ്ഗിക സസ്യജാലങ്ങൾ.
- ❖ നൈസർഗ്ഗിക സസ്യജാലങ്ങളുടെ വിതരണത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ ഭൂപ്രകൃതി, കാലാവസ്ഥ, മഴയുടെ അളവ്, മണ്ണ്

- ❖ ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാന നൈസർഗ്ഗിക സസ്യജാലങ്ങൾ - ഉഷ്ണമേഖലാ മഴക്കാടുകൾ /നിത്യഹരിതവനങ്ങൾ, ഉഷ്ണമേഖലാ ഹലപ്പാഴിയും കാടുകൾ, മുഖചേടികളും കുറ്റിക്കാടുകളും, കണ്ണൽക്കാടുകൾ, പർവതവനങ്ങൾ
- ❖ വാർഷിക വർഷപാതം വളരെ കുടുതലുള്ള പശ്ചിമ ഘട്ടത്തിലും വടക്കു കിഴക്കൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും / വടക്ക് കിഴക്കൻ പറിമാലയത്തിലും കാണപ്പെടുന്ന സസ്യവിഭാഗം - ഉഷ്ണമേഖലാ മഴക്കാടുകൾ

- ❖ ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ നിശാശലഭമായ അർഡലസ് മോതൽ കാണപ്പെടുന്ന ഇന്ത്യയിലെ പ്രദേശം
ഉഷ്ണമേഖലാ നിത്യഹരിത വനങ്ങൾ
- ❖ കാലികമായി മാത്രം മഴ ലഭിക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്ന സസ്യജാലങ്ങൾ
ഉഷ്ണമേഖലാ ഇലപൊഴിയും കാടുകൾ
- ❖ മൺസൂൺ കാടുകൾ എന്നറിയപ്പെടുന്ന കാടുകൾ
ഉഷ്ണമേഖലാ ഇലപൊഴിയും കാടുകൾ
- ❖ ഇന്ത്യൻ ഉപദീപിലെ കുടുതൽ പ്രദേശങ്ങൾ ഭീലും കാണപ്പെടുന്ന സസ്യജാലങ്ങൾ
ഉഷ്ണമേഖലാ ഇലപൊഴിയും കാടുകൾ
- ❖ രാജസ്ഥാൻ മരുഭൂമിയിലും ഉപദീപിന്റെ മധ്യഭാഗങ്ങളിലും കാണപ്പെടുന്ന സസ്യജാലങ്ങൾ - മുശ്രേച്ചട്ടികളും കുറ്റിക്കാടുകളും
- ❖ കടലും പുഴയും ചേരുന്ന ചില പ്രദേശങ്ങൾ ഭീൽ കാണപ്പെടുന്ന സസ്യങ്ങൾ
കണ്ണലുകൾ

- ❖ ഗംഗ-ബൈഹിപുത്ര ദേശത്തിൽ (സുന്ദർബൻസ്) കാണപ്പെടുന്ന വനങ്ങൾ
കണ്ണൽവനങ്ങൾ
- ❖ സുന്ദർബൻസിൽ കാണപ്പെടുന്ന കണ്ണൽ വർഗ്ഗ സസ്യം - **സുരാരി**
- ❖ ഉപ്പുരസമുള്ള മല്ലിൽ വളരുന്ന പ്രത്യേക തരം സസ്യജാലങ്ങൾ
കണ്ണൽക്കാടുകൾ

- ❖ ലോകത്ത് ഏറ്റവും കുടുതൽ കണ്ണലുകൾ ഉള്ള വർക്കർ - **എഷ്യ്**
- ❖ ലോകത്ത് ഏറ്റവും കുറച്ച് കണ്ണലുകൾ ഉള്ള വർക്കർ - **ആഫ്രിക്ക**
- ❖ കണ്ണൽ വൈവിധ്യത്തിൽ മുന്നിൽ നിൽക്കുന്ന വർക്കർ - **എഷ്യ്**
- ❖ കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ വിസ്തൃതിയിൽ ലോകത്ത് ഒന്നാം സ്ഥാനത്തുള്ള റാജ്യം - **ഇന്ത്യ**

- ❖ ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യാപ്രദേശ്, ഗോവ, ഗുജറാത്, കർണ്ണാക, കേരളം, മഹാരാഷ്ട്ര, ദേഖിഷ്, തമിഴ്നാട്, പശ്ചിമബംഗാർ എന്നി 9 സംസ്ഥാനങ്ങളിലും ആൻഡമാൻ & നികോബാർ ദ്വീപുകൾ, ദാമൻ & ദിനു, പുതുച്ചേരി എന്നി 3 കേന്ദ്രരണ്ടപ്രദേശങ്ങൾഭിലും കണ്ണൽക്കാടുകൾ കാണപ്പെടുന്നു (ദാമൻ & ദിനു 2019-ൽ ദാദ & നഗർ ഹവേലിയുമായി സംയോജിച്ചു)
- ❖ ഇന്ത്യയിൽ കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ ആകെ വിസ്തൃതി - **4975 sq.km**
(ആകെ വിസ്തൃതിയുടെ 0.15%)
- ❖ കണ്ണൽക്കാടുകൾ ഏറ്റവും കുടുതലുള്ള സംസ്ഥാനം
പശ്ചിമബംഗാർ (2112 sq.km)

- ❖ കണ്ണൽക്കാടുകൾ ഏറ്റവും കുറവുള്ള സംസ്ഥാനം
കേരളം (9 sq.km)
- ❖ ദക്ഷിണാഫ്രിക്ക ഏറ്റവും കുടുതൽ കണ്ണൽക്കാടുള്ള സംസ്ഥാനം
ആഫ്രിക്ക (404 sq.km)
- ❖ കേന്ദ്ര ഭരണ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കുടുതൽ കണ്ണൽക്കാടുകൾ ഉള്ളത് ആൻഡമാൻ & നികോബാർ ദ്വീപുകൾ (616 sq.km)
- ❖ കേന്ദ്ര ഭരണ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കുറവ് കണ്ണൽക്കാടുകൾ ഉള്ളത്
പുതുച്ചേരി (2 sq.km) (Source: India State of Forest Report 2019)

- ◆ നദീമുഖങ്ങളിലും സമുദ്രതീരങ്ങളിലും കരയിടപ്പിലിനെ ചെറുക്കാൻ സഹായിക്കുന്ന സസ്യജാലങ്ങൾ
  - കണ്ടൽക്കാടുകൾ**
  - ◆ കണ്ടൽക്കാടുകളുടെ വേരുപടലങ്ങൾ നിരവധി മത്സ്യത്തിനങ്ങളുടെ പ്രജനനകേന്ദ്രങ്ങളാണ്.
  - ◆ ഇന്ത്യയിലാട്യമായി കണ്ടൽക്കാടുകളെ റിസർവ് വനമായി പ്രവൃഥാപിക്കാൻ തീരുമാ നിച്ച സംസ്ഥാനം - മഹാരാഷ്ട്ര
  - ◆ ഉയരം കൂടിയ പ്രദേശങ്ങളിൽ കാണുന്ന സ്തുപികാഗ്ര വൃക്ഷങ്ങളും അതിശൈത്യ മുള പർവതങ്ങളിലെ പാതയിൽ വർഗ്ഗ സസ്യങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്ന സസ്യജാലങ്ങൾ
- പർവതവനങ്ങൾ**

വനസ്പതിക സസ്യവിഭാഗങ്ങൾ	ഫീ	പ്രധാന സസ്യത്തിനങ്ങൾ	പ്രധാന ജനു ജാലങ്ങൾ	കാണപ്പെടുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ
ഉഷ്ണമേഖലാ ഫീ കാടുകൾ/ ഉഷ്ണമേഖലാ നിത്യഹരിത വനങ്ങൾ	200 സെ. മീ. -ന് മുകളിൽ	റോസ്വൈഡ്, മഹാഗണി, എബണി, റൂണി	സിംഹവാലൻ കുരങ്ങ്, പലതരം പാസ്യുകൾ, വിവിധ തിനം ഷഡ് പദങ്ങൾ	പശ്ചിമഘട്ടത്തിന്റെ കിഴക്കേ ചരുവിലും പടിഞ്ഞാറൻ ചരുവിലും സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങളും (തമിഴ്നാട്, കർണ്ണാടക, കേരളം, മഹാരാഷ്ട്ര) അസം, ആരുണ്യാചൽ പ്രദേശ്, മേലാലയ, നാഗാലാൻഡ്, ത്രിപുര, പശ്ചിമഖംഗാർ, ആൻധമാൻ നികോബാര ദ്വീപുകളിലും
ഉഷ്ണമേഖലാ ഹലപൊഴിയും കാടുകൾ	70-200 സെ.മീ. വരെ	തേക്ക്, സാൽ, ചട്ടനം, മുള, സെമുത്ത്	മാൻ, മുയൽ, വേഴാവൽ, മറുപ്പലതരം പക്ഷികൾ, കാട്ടുപോത്ത്, ആന, കടുവ, പുലി	ഹിമാലയത്തിന്റെ താഴ്വാരങ്ങളിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന വടക്ക് കിഴക്കൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ജാർവ്വാഡ്, പടിഞ്ഞാറൻ ദിയീഷ, ചരത്തിന്റെയും, പശ്ചിമഘട്ടത്തിന്റെ കിഴക്കൻ ചരുവിലെ ചില പ്രദേശങ്ങൾ
മുർച്ചുട്ടികളും കുറ്റിക്കാടുകളും	60 സെ.മീ. -ന് താഴെ	ഇരുന്തപ്പന്, ബന്ധുതി, അക്കേഷ്യ, വയർ, ബബ്യുതി, കികാർ, പരുക്കൻ പുല്ലുകൾ	ഒട്ടകം, കഫുകൾ, പരുത്ത്, പലതരം ഉരഗങ്ങൾ	ഗുജറാത്, രാജസ്ഥാൻ, മധ്യപ്രദേശ്, ചരത്തിന് ശഡാശ്വി, ഉത്തരപ്രദേശ്, ഹരിയാണ എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ വരണ്ണപ്രദേശങ്ങളിൽ
കണ്ടൽക്കാടുകൾ	200 സെ. മീ. -ന് മുകളിൽ	സുന്ദരി, അഗർ, ബൈസ്റ്റി (ക സൈൽചെച്ച ടി കൾ)	ബംഗാൾ കടുവ, മുതല, നിരവധി മത്സ്യത്തിനങ്ങൾ	സുന്ദർബൻസ് തീരം (പശ്ചിമഖംഗാർ), ലിത്താർക്കന്റിക് (ദിയീഷ), ഗോദാവരി - കൃഷ്ണ ദ്വീപരിശീലനം (ആന്ദ്രാതീരം), പിച്ചാവാരം (തമിഴ്നാട്), രത്നഗഢി (മഹാരാഷ്ട്ര), കാവേരി ദ്വീപരിശീലനം, കേരള തീരം, ആൻധമാൻ നികോബാര ദ്വീപുകൾ
പർവതവനങ്ങൾ	60 സെ. മീ.-ന് താഴെ	ഓക്ക്, ചെസ്റ്റന്റ്, സിൽവർ ഫിർ, പെൻ, ജൂനിപെൻ, ബിർച്ച്, ഓവാറു	കസ്തൂരിമാൻ, ഹിമപ്പുലി, വരയാട് (പശ്ചിമഘട്ടം)	ഹിമാലയത്തിന്റെ ഉയരമേറിയ പ്രദേശങ്ങൾ

കേരളത്തിലെ വനങ്ങൾ

ഉഷ്ണമേഖലാ ആർട്ട് നിത്യഹരിത വനങ്ങൾ (Wet Evergreen Forests)

- ◆ മഴക്കാടുകളാണ് ഈ വനങ്ങൾ.
- ◆ ഉഷ്ണമേഖലാ ആർട്ട് നിത്യഹരിതവനങ്ങൾക്ക് ഉദാഹരണം
ബൈപ്പൽ വാലി, പുതാകുട്ടി
- ◆ കേരളത്തിൽ നിത്യഹരിതവനങ്ങൾ (മഴക്കാടുകൾ) കാണപ്പെടുന്ന പ്രദേശം
പശ്ചിമാലൂട്ട് മലനിരകൾ
- ◆ കേരളത്തിലെ നിത്യഹരിതവനത്തിനുഭാഗം
രണ്മായ സംരക്ഷണകേന്ദ്രം
ബൈപ്പൽ വാലി

ഉപോഷ്ണ ആർട്ട് ഹലപൊഴിയും വനങ്ങൾ (Moist Deciduous Forests/ Tropical Deciduous Forests)

- ◆ സാമ്പത്തിക പ്രാധാന്യമുള്ള മണിസുണ്ണം വനങ്ങളാണ് ഈ.
- ◆ ഹലപൊഴിയും മരങ്ങളാണ് ഇവിടെ വളരുന്നത്
- ◆ ഇവയെ മണിസുണ്ണം വനങ്ങൾ എന്നും വിളിക്കുന്നു.
- ◆ കേരളത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ കാണപ്പെടുന്ന വനങ്ങൾ
മണിസുണ്ണം വനങ്ങൾ അമീവാ ഉപോഷ്ണ ആർട്ട് ഹലപൊഴിയും കാടുകൾ

ഉപോഷ്ണമേഖലാ അർധ നിത്യഹരിത വനങ്ങൾ (Semi Evergreen Forests)

- ◆ മഴക്കാടുകളെ അപേക്ഷിച്ച് ശരാശരി വർഷപാതവും നനവും കൂറണ്ട പ്രദേശങ്ങളിലാണ് ഇതരം വനങ്ങൾ കാണുന്നത്.
- ◆ വറ്റാത്ത നീരുറവകൾ ഈ വനമേഖലയുടെ പ്രത്യേകതയാണ്.

ഉപോഷ്ണമേഖലാ ശ്രീവനങ്ങൾ (Montane Sub-tropical Forests)

- ◆ ഉപോഷ്ണമേഖലാ ശ്രീവനങ്ങൾ കാണപ്പെടുന്ന കേരളത്തിലെ സംഘങ്ങൾ
മെല്ലിയാവതി, മുന്നാർ, നിലമ്പുർ, തെരുവ്, അഗസ്ത്യമല

മിതശീതോഷ്ണ മേഖലാ ആർട്ട് ശ്രീ വനങ്ങൾ (Montane Sub-tropical Wet Forests)

- ◆ മുന്നാർ, ഇരവികുളം മേഖലയിലെ ഉയരം കുടിയ കുന്നുകളിൽ കാണുന്ന വനങ്ങൾ
മിതശീതോഷ്ണ മേഖലാ ആർട്ട് ശ്രീ വനങ്ങൾ
- ◆ പൊക്കം കൂറണ്ട മരങ്ങൾ നിറങ്ങു വളരുന്ന ചോലക്കാടുകൾ, വിസ്തൃതമായ പുൽമേടുകൾ എന്നിവ ഈ മേഖലയുടെ പ്രത്യേകതകളാണ്.

ചട്ടകാടുകൾ (Sandal Forests)

- ◆ തമിഴ്നാട്ടിനോടും കർണ്ണാടക യോടും ചേർന്നുകിടക്കുന്ന കേരളത്തിലെ അതിർത്തി വനങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്ന ശുശ്ക ഹലപൊഴിയും കാടുകളാണ് ഈ.
- ◆ ഇതരം കാടുകളിലെ പ്രധാന വൃക്ഷം
ചട്ടം

വരണ്ണ ഹലപൊഴിയും കാടുകൾ (Dry Deciduous Forests)

- ◆ കേരളത്തിൻ്റെ ആകെ വനവിസ്തൃതിയുടെ ഒരു ശതമാനം മാത്രം കാണപ്പെടുന്നു.
- ◆ മഴ വളരെ കുറവുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ കാണുന്നു.
- ◆ പശ്ചിമാലൂട്ട് ത്രിശ്രീ കിഴക്കെ ചരിവിൽ ഇതരം കാടുകളുണ്ട്.

വന്മാജീവവൈവിധ്യം

- ◆ ഭൂമിയിലെ ജീവജാലങ്ങളുടെ വൈവിധ്യം ജീവവൈവിധ്യം (Biodiversity)
- ◆ ജീവവൈവിധ്യം എന്ന പദം ആദ്യമായി ഉപയോഗിച്ച് ശാസ്ത്രജ്ഞൻ

W.G. റോസൽ

- ◆ ഒരു നിശ്ചിത ഭൂപ്രദേശത്ത് കാണപ്പെടുന്ന സസ്യജനുജാലങ്ങളുടെ ഇനങ്ങളും എല്ലാ വുമാൻ - ജീവവൈവിധ്യം
- ◆ ബന്ധാദ്യവേഴ്സിറ്റിയുടെ പിതാവ് എഡ്യോർഡ് ഓസ്ട്രോബാൾ വിൽസൺ
- ◆ ആവാസവ്യവസ്ഥയും സ്പീഷിസ് സമ്പന്നതയും കൂറിച്ച് റിവർ-പോപ്പർ പരിക്കൽപ്പന സിഖാന്തം മുന്നോട്ടു വച്ചു വ്യക്തി പോൾ എർലിക്

ജീവവൈവിധ്യത്തിന്റെ മാതൃകകൾ

- ◆ ഭൂമധ്യരേഖയിൽ നിന്ന് ദ്രോവങ്ങളിലേക്ക് പോകുന്ന തോറാറും സ്പീഷിസുകളുടെ വൈവിധ്യം കുറയുന്നു.
- ◆ താഴ്ന്ന അക്ഷാംശങ്ങളിൽ (lower latitudes) ഉയർന്ന അക്ഷാംശങ്ങളേക്കാൾ (higher latitudes) ജീവവൈവിധ്യം കൂടുതൽ ആണ്.
- ◆ സമുദ്രനിരപ്പിൽ നിന്ന് ഉയരം കൂടുതാരോറും (higher latitudes) ജീവവൈവിധ്യം കുറയുന്നു.
- ◆ ഉഷ്ണമേഖലയിൽ കൂടുതൽ സൗരോർജം ലഭിക്കുന്നതിനാൽ ഉൽപ്പാദനം കൂടുകയും ഇത് കൂടുതൽ ജീവവൈവിധ്യത്തിലേക്ക് നയിക്കുകയും ചെയ്യും.
- ◆ വിവിധ തലത്തിലുള്ള ജീവവൈവിധ്യങ്ങൾ
- ◆ ജനിതക വൈവിധ്യം (Genetic Diversity)

- ◆ സ്പീഷിസുകളുടെ വൈവിധ്യം (Species Diversity)
- ◆ പാരിസ്ഥിതിക വൈവിധ്യം (Ecological Diversity)
- ◆ സ്പീഷിസിൽ ജനിതകപരമായ ക്രമീകരണ തിലെ ആകെ ജനിതക സംഭാവനവിശേഷത ജനിതക വൈവിധ്യം
- ◆ സ്പീഷിസുകൾക്കിടയിലുള്ള വൈവിധ്യം (Species / Organism diversity)
- ◆ സ്പീഷിസ് വൈവിധ്യം
- ◆ പാരിസ്ഥിതിക വൈവിധ്യം (Ecological diversity) ആവാസവ്യവസ്ഥയിലെ വൈവിധ്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.
- ◆ പോയിന്റ് വൈവിധ്യം (Point - diversity) സൂക്ഷ്മ ആവാസവ്യവസ്ഥയിലെ (micro habitat) വൈവിധ്യം

ജീവവൈവിധ്യത്തെ നാല് വ്യത്യസ്ത രീതികളിൽ അളക്കാം

ആർഹാ വൈവിധ്യം, ബീറ്റാ വൈവിധ്യം, ഗാമാ വൈവിധ്യം, എപ്സിലോൺ വൈവിധ്യം

- ◆ ഒരു പ്രത്യേക ഇക്കൊസിസ്റ്റിലെ അല്ലെങ്കിൽ പ്രദേശത്തെ ജീവിവൈവിധ്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്
- ◆ ആർഹാ വൈവിധ്യം
- ◆ തൊട്ടട്ടുത്ത ഇക്കൊസിസ്റ്റിലെ സ്പീഷിസ് വൈവിധ്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്
- ◆ ബീറ്റാ വൈവിധ്യം
- ◆ ഒരു മേഖലയിലെ വൈവിധ്യത്തിന്റെയും അവിടുത്തെ പ്രാദേശിക വൈവിധ്യത്തിന്റെയും അനുപാതം (ratio between regional and local species diversity) എന്നും ബീറ്റാ വൈവിധ്യത്തെ പറയുന്നു

GET INFO

- ❖ ഇന്ത്യൻ ബയോളജിക്കൽ ബൈവേഴ്സിറ്റി ആക്ക് പാസായ വർഷം - 2002
- ❖ ഈ ആക്കടിന്റെ ഫലമായി നാഷണൽ ബയോബൈവേഴ്സിറ്റി അതോറിറ്റി സ്ഥാപിതമായ വർഷം - 2003
- ❖ നാഷണൽ ബയോബൈവേഴ്സിറ്റി അതോറിറ്റിയുടെ ആദ്യ ചെയർമാൻ വിശ്വനാഥ് ആനന്ദ്
- ❖ നാഷണൽ ബയോബൈവേഴ്സിറ്റി അതോറിറ്റിയുടെ നിലവിലെ ചെയർമാൻ വി. ബി. മാത്തുർ
- ◆ പ്രകൃതിദത്ത അതിരുകളാൽ പരിമിതപ്പെട്ട തത്ത്വങ്ങളുടെ സ്വാഭാവ സവിശേഷതകളുള്ള സസ്യജനുജാലങ്ങളുള്ള ഒരു ജൈവമേഖലയിലെ വിവിധ ആവാസവ്യവസ്ഥകളുടെ മൊത്തത്തിലുള്ള വൈവിധ്യത്തിന്റെ അളവ് ഗാമ വൈവിധ്യം
ഉദാ: ദിവിലെ ജൈവവൈവിധ്യം
- ◆ എപ്സിലോൺ വൈവിധ്യം (Epsilon diversity) ഗാമ വൈവിധ്യങ്ങളുടെ ആകെ വൈവിധ്യം (total diversity of groups of gamma diversity areas) ഇതിനെ പ്രാബേശിക വൈവിധ്യം (Regional diversity) എന്നും പറയുന്നു.
- ◆ ജൈവവൈവിധ്യം കുറയാൻ കാരണം
  - ❖ വാസസ്ഥലത്തിന്റെ നഷ്ടവ്യം വിശ്വാസവ്യം
  - ❖ അമിത ചൂഷണം
  - ❖ വിദേശീയ ജീവികളുടെ കടന്നുകയറ്റം
  - ❖ വംശനാശം

**ഇക്കണ്ണാമിക്സ് ഓഫ്
ഇക്കോസിസ്റ്റം ആൻഡ്
ബയോബൈവേഴ്സിറ്റി (TEEB)**

- ◆ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ ആഗോള സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങളിലേക്ക് ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കാനുള്ള ഒരു ആഗോള സംരംഭം

TEEB

- ◆ ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെയും ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെയും മൂല്യം തിരിച്ചറിയാനും പ്രകടപ്പെട്ടിട്ടാണും തിരിച്ചെടുക്കാനും തീരുമാനമെടുക്കുന്നവരെ സഹായിക്കുന്ന ഒരു സമീപനം ഇത് അവതരിപ്പിക്കുന്നു

ജൈവവൈവിധ്യ ഹോട്ട്സ്പോട്ടുകൾ (Biodiversity hotspots)

- ◆ അപൂർവ്വമായി കാണപ്പെടുന്നതോ പ്രാബേശികമായി കാണപ്പെടുന്നതോ ആയ ജീവിവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ഉയർന്ന വൈവിധ്യമുള്ള മേഖല

ജൈവവൈവിധ്യ ഹോട്ട്സ്പോട്ട്

- ◆ ആദ്യമായി “ബയോബൈവേഴ്സിറ്റി ഹോട്ട്സ്പോട്ട്” എന്ന പദം ഉപയോഗിച്ചത് നോർമൻ മിയേഴ്സ് (Norman Myers) (1988 ലെ)

- ◆ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ തത്ത്വങ്ങളേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന അമേരിക്ക ആസ്ഥാനമായ സംഘടന

കൺസർവേഷൻ ഇൻസ്റ്റിറേഷൻ

- ◆ ജൈവവൈവിധ്യ റജിസ്റ്റർ പൂരത്തിന് കുറയ കേരള തത്തിലെ ആദ്യ ഗ്രാമ പദ്ധതി

എടവക (വയനാട്)

- ◆ നിലവിലുള്ള ജൈവവൈവിധ്യ ഫോട്ട്‌സ്പോ എഫ് എസ്‌എ റേഡ് പി 36
- ◆ ഇന്ത്യയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ജൈവവൈവിധ്യ ഫോട്ട്‌സ്പോട്ടുകളുടെ എൻറം - 4
- ◆ ഇന്ത്യയിലെ ജൈവവൈവിധ്യ ഫോട്ട്‌സ്പോ ടൂകൾ

1. ഹിമാലയം (Himalayas)

(പാകിസ്ഥാൻ, അഫ്ഗാനിസ്ഥാൻ, ബംഗ്ലാദേശ്, മ്യാൻമർ, ഭൂട്ടാൻ, ചൈന, മ്യാൻമർ, ഇന്ത്യ എന്നിവിടങ്ങളിൽ വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്നു.)

2. പശ്ചിമഘട്ടം (Western Ghats)

3. ഇൻഡ്യാ ബർമ്മ മേഖല (Indo Burma)

(അസം ഷിക്കെയുള്ള വടക്കുകിഴക്കൻ ഇന്ത്യ, മ്യാൻമർ, തായ്ലാൻഡ്, വിയറ്റ്നാം, ലാവോസ്, കംബോധിയ, ചൈന)

4. സുൻഡാലാൻഡ് (Sundaland) (നിക്കോ ബാർ ദ്രീപുരകൾ, ഇന്തോനേഷ്യ, മലേഷ്യ, സിംഗപ്പുർ, ബൈൻസി തുടങ്ങിയ പ്രദേശങ്ങൾ)

- ◆ “രൈഡ് ഡേറ്റാ ബുക്ക്” പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത് IUCN
- ◆ ഇന്ത്യയിൽ ശുരൂതരമായി വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്ന പക്ഷികൾ

Great Indian Bustard, Red Headed Vulture, Forest owl, Spoon Billed Sandpiper, Jerdon's Courser, Sociable Lapwing, Siberian Crane, Bengal Florican, White Bellied Heron, Himalayan Quail

- ◆ ഇന്ത്യയിൽ വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന കടുവ, ഹിമപ്പുലി, ഏഷ്യൻ സിംഹം, ശ്രേഷ്ഠ ഇന്ത്യൻ കാണ്ടാമൃഗം, നീലഗിരിതാർ, സിംഗാവാലൻ കുരങ്ങ് etc.

IUCN - റൈഡ് ഡേറ്റാ - വർഗ്ഗീകരണം

- ◆ വംശനാശം സംഭവിച്ചവ (Extinct Species)
  - ഉദാ: ദൈനോസർ, മോഡോ, ഐറിഷ് ഡീർ (Irish deer)
- ◆ ശുരൂതരമായി വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന (Critically Endangered)
  - ഉദാ: പിഗ്മി ഫോറ്റർ, ചന്ദ്ര തടാകത്തിലെ ശരിയൽ (gharial)
- ◆ വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന (Endangered)
  - ഉദാ: ദുർബലമായ ജീവിവർധീണങ്ങൾ (Vulnerable species)
- ◆ ഭീഷണി നേരിടാനിടയുള്ളവ (Near Threatened)

- ◆ അടുത്തിട മരണപ്പെട്ട ഇന്ത്യയുടെ ഒരേ രൂപ ഓംഗ്രൂട്ടാൻ (orangutan)

ബിന്നി

(Binny, 29th May 2019, നൈൻകാനൻ സുവോളജിക്കൽ പാർക്ക്, ഓസ്റ്റ്)

- ◆ ഇന്ത്യയിൽ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം പാസം കിട്ടിയ വർഷം

2002

- ◆ ഇന്ത്യയിൽ ജൈവവൈവിധ്യത്തിനായുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര വർഷം യൂഫോൺ പ്രവ്യാപിച്ചത്

2010

- ◆ ജൈവവൈവിധ്യത്തിനായുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര ദിനം

May 22

- ◆ ഫെക്യൂറാസ്റ്റ് സംഘടന ജൈവവൈവിധ്യ അശാഖയായി ആചരിച്ചത്

2011 - 2020

ജൈവവൈവിധ്യ പെത്തുക കേന്ദ്രങ്ങൾ (Biodiversity Heritage Sites)

- ❖ കര, ഉൾനാടൻ ജലാശയങ്ങൾ, തീരപ്രദേശം, സമുദ്രം തുടങ്ങിയ ജൈവവൈവിധ്യത്താൽ സമ്പന്നമായ പരിസ്ഥിതി ലോല ആവാസ വ്യവസ്ഥകൾ
- ❖ ജൈവവൈവിധ്യ പെത്തുക കേന്ദ്രങ്ങൾ
- ❖ ജൈവവൈവിധ്യ പെത്തുക കേന്ദ്രമായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട കേരളത്തിലെ പ്രദേശം ആശോഷം കണ്ണൽ വനം (കൊല്ലം)
- ❖ ആശോഷം തെരുവ് കണ്ണൽവന സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം കൊടുത്ത വ്യക്തി - പ്രൊഫ. എസ്. റവി
- ❖ വംശനാശ ഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന കൂളിവെട്ടിമരങ്ങൾ ഹിന്ദുത്തെ സവിശേഷതയാണ്.
- ◆ 2021 ലെ അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യ ദിനത്തിന്റെ പ്രമേയം

We're part of the Solution

(2020 - Our solutions are in nature)

- ❖ പരിസ്ഥിതി, വനം, കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനമുന്നോലത്തിന് കീഴിലുള്ള സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം

അമേരിക്കൻ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി (National Biodiversity Authority)

- ❖ അമേരിക്കൻ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ആസ്ഥാനം -ചെരേണ
- ❖ പ്രാദേശിക ജൈവ വിവരങ്ങളുടെ ലഭ്യത, അറിവ് അവയുടെ ഒരുപാരമായ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും ഉപയോഗമോ അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരമ്പരാഗത അറിവ് എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള സമഗ്രമായ വിവരങ്ങൾ അടങ്കിയിരിക്കുന്ന റജിസ്റ്റർ

ജനങ്ങളുടെ, ജൈവവൈവിധ്യ റജിസ്റ്റർ
(Peoples Biodiversity Register)

- ◆ ജനങ്ങളുടെ ജൈവവൈവിധ്യ റജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കുന്നത്

ജൈവവൈവിധ്യ മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി

പശ്ചിമഘട്ട-ചരിത്രവും പ്രാധാന്യവും

പശ്ചിമഘട്ട സവിശേഷതകൾ

- ◆ ഉഷ്ണമേഖലാ - ഇന്ത്യൻ - നിത്യഹരിത വനം മുതൽ പർവ്വത പുൽപ്പേശം (montane grasslands) വരെ കാണപ്പെടുന്നു.
- ◆ ഒരു ധനീയസസ്യ ആളുടെ കലവറയാണ് പശ്ചിമഘട്ടം.
- ◆ ഇന്ത്യയിലെ മുഴുവൻ സസ്യ - പക്ഷി - മത്സ്യ - സസ്തനി വർഗ്ഗങ്ങളുടെ മുപ്പത് ശതമാന തിലയിക്കം ഇവിടെ കാണപ്പെടുന്നു.
- ◆ നിലിക്കി താർ ഉൾപ്പെടുത്തുള്ള സ്പീഷിസുകൾ ഇവിടെ മാത്രം കാണപ്പെടുന്നു.
- ◆ ഒഞ്ചു ബയോറിസ്റ്റുകളും പതിമുന്നനാഷണൽ പാർക്കുകളും പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.
- ◆ പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന ഉഷ്ണമേഖല - നിത്യഹരിത കന്ധാവനം

ഒസലുന്ന് വാലി

- ◆ 6000-ത്തിൽ അധികം ഷയപദ സ്പീഷിസുകളും (insects & species) 508 -ൽ അധികം പക്ഷി സ്പീഷിസുകളും ഇവിടെ കാണപ്പെടുന്നു.
- ◆ 30% തേതാളം ലോകത്തിലെ ഏഷ്യൻ ആനകൾ കാണപ്പെടുന്ന പ്രദേശം

പശ്ചിമഘട്ടം

പശ്ചിമഘട്ടം - പരിസ്ഥിതി ലോപ ലേവല്

- ഒരു ഇക്കൊള്ളജിക്കൽ ഹോട്ടൽപോട്ടിന് ഉദ്ദേശ്യമാണ് - പശ്ചിമഘട്ടം

- പശ്ചിമഘട്ടത്തെ ലോക പൈതൃക കേന്ദ്രമായി UNESCO തിരഞ്ഞെടുത്ത വർഷം - 2012 ജൂലൈ 1
- പശ്ചിമഘട്ടത്തെ ലോക പൈതൃക പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ ലോക പൈതൃക സമിതി തീരുമാനിച്ചു യോഗം നടന്ന രാജ്യം റഷ്യ
- പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽനിന്ന് ലോക പൈതൃക പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന കേന്ദ്ര അള്ളട എണ്ണം - 39 കേന്ദ്രങ്ങൾ (20 എണ്ണം കേരളത്തിൽ)
- പശ്ചിമഘട്ട മലനിരകളുടെ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കസ്തുവിരംഗൾ റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചത് ഏത് വർഷമാണ് - 2013
- പരിസ്ഥിതി രംഗത്തെ നേടുത്തിന് അന്താരാഷ്ട്ര പുറമ്പ് കാരാമായ ലെലാർ വൈപ്പന് ലഭിച്ച രണ്ടാമത്തെ ഇന്ത്യാക്കാരൻ ഡോ. മാധവ് ഗാർഡൻ (2015) (ആദ്യ ഇന്ത്യാക്കാരൻ ഡോ.എം.എസ്. സ്വാമിനാഥൻ മുന്നാമത് - പബ്ലിക് സുവർക്കോഴ് (2020))

പശ്ചിമഘട്ട സമിതികൾ

ഗാർഡൻ കമ്മിറ്റി - 2010

- കേന്ദ്ര വനം - പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം രൂപീകരിച്ച Western Ghats Ecology Expert Panel (WGEEP) /പശ്ചിമഘട്ട പരിസ്ഥിതി വിഭാഗ സമിതിയാണ് ഗാർഡൻ കമ്മിറ്റി.
- പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ പരിസ്ഥിതി ആഖാത തത്ത്വമുണ്ട് പത്രം നടത്താൻ കേന്ദ്രസർക്കാർ നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി

മാധവ് ഗാർഡൻ കമ്മിറ്റി

- മാധവ് ഗാർഡൻ കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം കേരളത്തിലെ 12 താലുക്കുകൾ പുറമ്പായും 2 താലുക്കുകൾ ഭാഗികമായും പരിസ്ഥിതി ലോപ മേഖലയിലാണ്.
- ഗാർഡൻ കമ്മിറ്റിയുടെ ചെയർമാൻ ട്രോഫാഫസർ മാധവ് ഗാർഡൻ
- പ്രാമാണിക ലക്ഷ്യം - പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ പരിസ്ഥിതി ലോപ പ്രദേശങ്ങൾ വേർത്തിരിക്കുകയും അവയുടെ സംരക്ഷണത്തിനുള്ള നടപടികൾ ശുപാർശ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക.
- ഗാർഡൻ കമ്മിഷൻ റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചത് 2011 ആഗസ്റ്റ് 31

പ്രധാന ശിപാർശകൾ

- ആഗസ്റ്റ് 2011-ൽ മുഴുവൻ മലനിരകളേയും പരിസ്ഥിതി ലോപ പ്രദേശങ്ങളായി മാറ്റാൻ ശിപാർശ ചെയ്തത്
പശ്ചിമഘട്ട പരിസ്ഥിതി വിഭാഗ സമിതി (Western Ghats Ecology Expert Panel (WGEEP))
- പശ്ചിമഘട്ട പരിസ്ഥിതി വിഭാഗ സമിതിയെ നിയമിച്ചത്

കേന്ദ്ര വനം പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ്

- ◆ പശ്ചിമഘട്ട അതിർത്തിയിലെ 142 താലുക്കുകളെ പരിസ്ഥിതി ലോല മേഖലകൾ Eco sensitive zone 1, 2, 3 (ESZ - 1, 2, 3) എന്നിങ്ങനെ തരംതിരിച്ചു.
- ◆ എല്ലാ തരത്തിലുള്ള വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളും നിയന്ത്രിച്ചിരിക്കുന്ന മേഖല

ESZ - 1

- ◆ പുതിയ വൻകിട അണംകെട്ടുകൾ അനുവദിക്കരുതെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്ത മേഖല

ESZ - 1

- ◆ കേരളത്തിൽ അതിരപ്പിള്ളി പദ്ധതിയും കർണ്ണാടകത്തിൽ ഗുണ്ടിയ (Gundia) ജല വൈദ്യുത പദ്ധതിയും ഉൾപ്പെടുന്ന മേഖല

ESZ - 1

- ◆ അതിരപ്പിള്ളി ജലവൈദ്യുത പദ്ധതിക്ക് അംഗീകാരം നൽകേണ്ടതില്ലെന്ന് ശിപാർശ ചെയ്ത കമ്മീഷൻ

ഗാധഗിൽ കമ്മീഷൻ

- ◆ താഴെത്തട്ടിൽ നിന്ന് മുകളിലേക്കുള്ള പ്രവർത്തനത്തിന് (ഗ്രാമസഭകളിൽ നിന്ന് തുടങ്ങി) സമിതി ശിപാർശ ചെയ്തു.
- ◆ ഒരു “പശ്ചിമഘട്ട പരിസ്ഥിതി അതോറിറ്റി” (Western Ghats Ecology Authority - WGEA) 1986 ലെ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ നിയമത്തിനു കീഴിൽ നിർബന്ധിക്കാൻ ശിപാർശ ചെയ്തു.
- ◆ പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ പരിപൃഥിവ പരിസ്ഥിതി ലോല സ്വഭാവം വികസന ഉർജ്ജ പദ്ധതികളെ തകിടംമറിക്കുമെന്ന് കാട്ടി സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഗാധഗിൽ റിപ്പോർട്ടിനെ എത്തിർത്തു.

കസ്തുരിരംഗൻ കമ്മിറ്റി - 2013

- ◆ ഗാധഗിൽ കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ട് പരിശോധിക്കാൻ രൂപീകരിച്ച കമ്മിറ്റി
- ◆ കസ്തുരിരംഗൻ കമ്മിറ്റി അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത് ദഹാലവൽപ്പത്ത് വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ്
- ◆ 59% (മനുഷ്യവാസക്കേന്ദ്രങ്ങളും കാർഷിക നിലങ്ങളും അടങ്ങിയ) ഭൂമിയെ കൾച്ചറൽ ലാൻഡ്സ്കേപ്പ് (Cultural landscape) എന്നും 41% കുറവെന്ന ജനസംഖ്യാ ആവാതവും (low population Input) ഉയർന്ന ജൈവവൈവധ്യവും അടങ്ങിയ) ഭൂമിയെ നാച്ചുറൽ ലാൻഡ്സ്കേപ്പ് (Natural landscape) എന്നും വേർത്തിരിച്ച കമ്മിറ്റി

കസ്തുരിരംഗൻ കമ്മിറ്റി

പ്രധാന ശിപാർശകൾ

- ◆ കസ്തുരിരംഗൻ കമ്മിറ്റിയുടെ ശിപാർശ പ്രകാരം പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ പരിസ്ഥിതി ലോല പ്രദേശം (ESA) - 37%
- ◆ വനനം, കൂറികൾ, മൺൽ വനനം തുടങ്ങിയവ പൂർണ്ണമായി നിരോധിച്ചു.
- ◆ പരിസ്ഥിതി അനുമതി സംവിധാനങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്താൻ ശിപാർശ ചെയ്തു.
- ◆ തെർമ്മൽ പവർ പ്ലാൻ്റുകൾ പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ അനുവദിക്കാതിരിക്കുക.
- ◆ ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾ പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ സമഗ്രപഠനത്തിനുശേഷം മാത്രം അനുവദിക്കുക.
- ◆ ജനവാസമേഖകളെയും കാർഷിക ഇടങ്ങളെയും പരിസ്ഥിതി ലോല പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കിയ കമ്മിറ്റി

കസ്തുരിരംഗൻ കമ്മിറ്റി

- കസ്തുരിരംഗൻ റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം പരിസ്ഥിതിലോല പ്രദേശങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയ വില്ലേജുകൾ - 123

ഉമൻ V ഉമൻ കമ്മിറ്റി 2013

- കസ്തുരിരംഗൻ റിപ്പോർട്ട് പരിക്കാൻ കേരള സർക്കാർ രൂപീകരിച്ച സമിതി
- ഉമൻ V ഉമൻ കമ്മിറ്റി
- ഉമൻ വി ഉമൻ കമ്മിറ്റിയെ നിയമിച്ച കേരള മുഖ്യമന്ത്രി

ഉമൻ ചാണ്ടി

പ്രധാന ശിപാർശകൾ

- പരിസ്ഥിതി ദുർബല പ്രദേശത്തിലെ (Environmentally Fragile Land - EFL) ഉപ വാക്യങ്ങളിൽ (clauses) മാറ്റം വരുത്താൻ സർക്കാരിനോട് ശിപാർശ ചെയ്ത കമ്മിറ്റി

ഉമൻ V ഉമൻ കമ്മിറ്റി

- EFL നിശ്ചയിക്കാൻ കമ്മിറ്റി ഉപഗ്രഹ സർവ്വേ നടത്തി.
- കസ്തുരിരംഗൻ റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റുടുക്കൽ നടപടികൾ നിർത്താൻ കമ്മിറ്റി ശിപാർശ ചെയ്തു.
- സമിതി കർഷക അനുകൂല ശിപാർശകൾ നടത്തി.

- ഉദാ: ജനവാസ മേഖലകളെയും തോട്ടങ്ങളെയും ESAയുടെ പരിധിയിൽ നിന്നും മാറ്റി.
- മായവ ഗാഡ് റിപ്പോർട്ട് - കസ്തുരിരംഗൻ റിപ്പോർട്ടുകൾ പിന്നെ ESA പ്രദേശങ്ങളിൽ ഫീൽഡ് സർവ്വേ നടത്തി. വന്നുമാറ്റുമെല്ലാം തരംതിരിക്കാനും സമിതി ശിപാർശ ചെയ്തു.
  - മനുഷ്യവാസ കേന്ദ്രങ്ങളെ ESA കാറ്റഗറിയിൽ നിന്നും മാറ്റണം എന്ന് ശിപാർശ ചെയ്തു

- ഈ റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം വനത്തിൽ മൃഗങ്ങൾക്കു കയറാതിരിക്കാൻ വേണ്ടികൾ കെടുണ്ട് എന്ന് ശിപാർശ ചെയ്തു

(Forest areas should be fenced to prevent the animals straying into it)

വനങ്ങളുടെ സ്ഥിതി - ലോകം, ഇന്ത്യ, കേരളം

വനങ്ങൾ - ലോകം

- യുണൈറ്റഡ് നേഷൻസ് എൻവയൻമെന്റ് പ്രോഗ്രാമിൽ വേൾഡ് കൺസർവേഷൻ മോണിറ്ററിൽ സെസ്റ്ററിൽ വനവർഗ്ഗികൾ റിതിപ്രകാരം ഉൾപ്പെടുത്താൻ പ്രദേശത്ത് കാണപ്പെടുന്ന നിത്യഹരിത വനങ്ങൾക്കു പറയുന്നത്

മഴക്കാടുകൾ (രൈഡ് ഹോറസ്റ്റ്)

- പ്രധാനമായും ഭൂമധ്യരേഖയ്ക്കു സമീപത്തായി കാണപ്പെടുന്ന വനവിഭാഗം

ഉൾപ്പെടുത്താൻ മഴക്കാട്

(ട്രോഫിക്കൽ റൈഡ് ഹോറസ്റ്റ്)

- നിത്യഹരിത വൃക്ഷങ്ങളും ഇല പൊഴിക്കുന്ന വൃക്ഷങ്ങളും ഒരുപോലെ കാണപ്പെടുന്ന വനം

അർധ നിത്യഹരിതവനം

- സമുദ്രത്തിൽ നിന്നു വളരെ ഉയരത്തിലുള്ള, പുൽമേടുകളും നിത്യഹരിത വൃക്ഷങ്ങളും ഇടകലർന്നു കാണപ്പെടുന്ന വനം

ശോല വനം

- സമുദ്രനിപ്പിൽ നിന്നു 600 മീറ്ററിനും 1100 മീറ്ററിനും ഇടയ്ക്കുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്നതും റിപ്പോർട്ടും ഇരുൾപ്പും നിരന്തരം അന്തരീക്ഷത്തോടു കൂടിയതുമായ വനം

ഉൾപ്പെടുത്താൻ നിത്യഹരിതവനം

- ◆ ലോകത്തെ വനങ്ങളുടെ ഭൂരിഭാഗവും ട്രോപ്പിക്കൽ ഫോറസ്റ്റ് കൗൺസിൽ ഫോറസ്റ്റ് വനങ്ങളുണ്ട്.
- ◆ മുഖ്യ ആർട്ട് അഗ്രികൾച്ചർ ഓർഗാൻഡേഷൻ ന്റെ 2020 ലെ ഫ്രോബാർ ഫോറസ്റ്റ് റിസോഴ്സ് അസൗംമെന്റ് പ്രകാരം 1990 മുതൽ ലോക തതാക്കമാനം വനന്മാരീകരണത്തിലൂടെ നഷ്ടപ്പെട്ട് 420 മില്യൺ ഹൈക്കർ വനമാണ്.
- ◆ ലോകത്തിലെ പകുതിയിലധികം വനങ്ങളും കാണപ്പെടുന്ന അഥവാ രാജ്യങ്ങൾ ബ്രസീൽ, കാനഡ, ചെന്റ, റഷ്യൻ ഫെഡറേഷൻ, യുണൈറ്റഡ് സ്റ്റേറ്റ്സ് ഓഫ് അമേരിക്ക
- ◆ ലോകത്തിലെ മുന്നിലെബാനി ലാഡികം (34 ശതമാനം) വനങ്ങൾ പ്രാഥമിക വനങ്ങളാണ്.
- ◆ വനങ്ങളുടെ ജൈവവൈവിധ്യം, വനത്തം, ഭൂമിശാസ്ത്രം, കാലാവസ്ഥ, മണ്ണ് തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങൾക്കുസതിച്ച് ഗണ്യമായി വ്യത്യാസപ്പെടുന്നു.
- ◆ ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ മഴക്കാടായ ആമ്പോൾ മഴക്കാടുകൾ ഒട്ടനവധി പാരി സ്ഥിതിക വെള്ളവിളികൾ നേരിട്ടുന്നുണ്ട്.
- ◆ വിശാലമായ മഴക്കാടുകളിലെ മരങ്ങൾക്കാർബൺ ബെയാക്കെസൈവ് ആഗ്രഹിക്കം ചെയ്യുകയും അന്തരീക്ഷത്തിലേക്ക് ഓക്സിജൻ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനാൽ ആമ്പോൾ മഴക്കാടുകളെ ഭൂമിയുടെ ശ്രാസക്കാശം എന്ന് വിളിക്കുന്നു.
- ◆ ആമ്പോൾ മഴക്കാടുകൾ ലോകത്തിന് ഓക്സിജൻ ലൈറ്റ് 20% സംഭാവന ചെയ്യുന്നു.
- ◆ ഭൂമിയുടെ സുസ്ഥിരതയ്ക്ക് അത്യാവശ്യമായ ദശലക്ഷ്യക്കണക്കിന് സസ്യങ്ങളുടെയും മുഗ്ധങ്ങളുടെയും ആവാസക്കേന്മാണ് ഈത്.

- ◆ 2019 ലെ ആമ്പോൾ മഴക്കാടുകളിലെ കാട്ടുതീ മുലം ഭൂമിയുടെ താപത്തിന് ഗണ്യമായ വർദ്ധനവും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.
- ◆ മുൻ വർഷങ്ങളിൽ ബേസീലിൽ 74,000 തിലിയിക്കം കാടുതീ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇവയിൽ അധികവും ആമ്പോൾ മഴക്കാടുകളിലാണ്. ഇതിന്റെ ഫലമായി വായുവിൽ കാർബൺ ബെയാക്കെസൈവ് ആളവ് വളരെയധികം വർധിക്കുകയും മനുഷ്യർക്കും ഭൂമിയിലെ മൃഗങ്ങൾക്കും ശസ്ത്രക്കുന്നത് ബുദ്ധിമുട്ടാക്കുകയും നിരവധി ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾക്ക് കാരണമാക്കുകയും ചെയ്തു.
- ◆ ആഗോള താപനില അപകടകരമായ നിരക്കിൽ ഉയരുന്നതിൽ നിന്ന് തകയുന്നതിനും ആഗോള താപനില 1.5 മുതൽ 2 ഡിഗ്രി സെൽഷ്യസിൽ കൂടുതൽ ഉയരാതിരിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിലും ആമ്പോൾ മഴക്കാടുകൾ നിർബന്ധക പങ്ക് വഹിക്കുന്നു.
- ◆ ആമ്പോൾ മഴക്കാടുകളുടെ നാശം ആഗോള താപനത്തെ തരിതപ്പെടുത്തുകയും കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന് കാരണമാക്കുകയും ലോകമെമ്പാടുമുള്ള കാലാവസ്ഥയെ കൂടുതൽ ക്രമരഹിതമാക്കുകയും ചെയ്യും.

വനങ്ങൾ - ഇത്യു

വനവും വന്യജീവിസമ്പത്തും

- ◆ ലോക വനവിസ്ത്രീയിൽ ഇന്ത്യയുടെ സ്ഥാനം - പത്ര
- ◆ പാരിസ്ഥിതിക സന്തുലിതാവസ്ഥ നിലനിർത്താൻ ഇന്ത്യയുടെ എത്ര ശതമാനം വനം ആവശ്യമാണ്
- 33%
- ◆ നിലവിൽ ഇന്ത്യയുടെ വനവിസ്ത്രീ എത്ര ശതമാനം - 24.56 %

- ◆ ലോകത്തിന്റെ ആകെ വനവിസ്തൃതിയുടെ 2% വിസ്തൃതി മാത്രമാണ് ഇന്ത്യയ്ക്കുള്ളത്.
- ❖ ഇന്ത്യൻ വന ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പിതാവ് സർ ഡിട്ട്രിച്ച് ബ്രാൻഡിസ്
- ◆ ട്രോപ്പിക്കൽ ഫോറസ്റ്റീരുടെ പിതാവ് സർ ഡിട്ട്രിച്ച് ബ്രാൻഡിസ് (Sir Dietrich Brandis)
- ◆ Indian Forest Service നിലവിൽ വന വർഷം 1966

GET INFO

- ❖ ഇന്ത്യൻ ഫോറസ്റ്റ് സർവ്വീസിന്റെ പുതിയ പേര്
ഇന്ത്യൻ ഫോറസ്റ്റ് & ട്രെബൈൽ സർവ്വീസ്
- ❖ ഇന്ത്യൻ റേസ്റ്റ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നത്
ഫോറസ്റ്റ് സർവേ ഓഫ് ഇന്ത്യ (FSI)
- ◆ FSI ഫോറസ്റ്റ് റിപ്പോർട്ട് ആദ്യമായി തയ്യാറാക്കിയ വർഷം
1987
- ◆ ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യമായി വൈൽഡ് ലൈഫ് പ്രോട്ടക്ഷൻ സൊസൈറ്റി (WPSI) സ്ഥാപിച്ചത്
ബലിസ് റെസ്റ്റ് (1994)
- ◆ ലോകത്തിന്റെ ചില ഭാഗങ്ങളിൽ ഒരു കോട്ടവും വരാതെ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന വന അൾ അറിയപ്പെടുന്നത്
കന്യാ വനങ്ങൾ
- ◆ വന്യജീവി സംരക്ഷണത്തിനായി ആരംഭിച്ച ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യ ജനറീക് ബാങ്ക് നിലവിൽ വന നഗരം - ഫൈറോഡാബ്ല്യാക്സ്

- ◆ ഇന്ത്യയിൽ ജോയിൻ്റ് ഫോറസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് (JFM) പ്രമേയം പാസ്സാക്കിയ ആദ്യ സംസ്ഥാനം - എസീഎ

- ❖ വന്യജീവികളുടെ സംരക്ഷണം ലക്ഷ്യമാക്കി Joint task force ആരംഭിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു രാജ്യങ്ങൾ
ഇന്ത്യ-സെപ്പാൾ-ഭൂട്ടാൻ
- ❖ മുഗങ്ങൾക്ക് വ്യക്തിഗത പദവി നൽകാനുള്ള ഉത്തരവ് ഇരുക്കിയ ഫൈറോഡാബ്ല്യാക്സ്
- ❖ 2019-ൽ മുഗങ്ങൾക്ക് നിയമാനുസൂത്ര വ്യക്തിഗത പദവി അനുവദിച്ച ഫൈറോഡാബ്ല്യാക്സ്
- ❖ 2019-ൽ റംസാർ പട്ടികയിൽ ഇംഗ്ലെന്റിൽ ഇന്ത്യയിലെ തണ്ണീർത്തടം സുരക്ഷാപ്പണ്ട് റിസർവ്വ് ഫോറസ്റ്റ് (ബംഗാൾ)

- ❖ മർബൻ വനങ്ങൾ ഏറ്റവും കൂടുതലായി കാണപ്പെടുന്ന ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനം - കർണ്ണാടക
- ❖ കണ്ണടക്കാടുകൾ ഏറ്റവും കൂടുതലുള്ള ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനം - പശ്ചിമബഹാറ
- ❖ ചടനമരങ്ങൾ ധാരാളമായി കാണപ്പെടുന്ന ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനം - കർണ്ണാടക
- ❖ സിൽക് ഏറ്റവും കൂടുതൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനം - കർണ്ണാടക
- ❖ ഏറ്റവും കൂടുതൽ തേക്ക് കാണപ്പെടുന്ന ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനം - മധ്യപ്രദേശ്
- ❖ റെയിൽവേ സ്റ്റീപ്പറുകൾ ഉണ്ടാക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന മരം - ഡിയോഡ് (ദേവദാരു)

- ◆ Human Wildlife Conflicts കുറയ്ക്കുന്ന തിരുള്ള ഭാഗമായി Anti-Depredation Squads രൂപീകരിച്ച സംസ്ഥാനം
അസം
- ◆ വനസ്പതിക്കണ്ണഡാത് നൽകുന്ന പുതഞ്ചാരം
ഇളിരാപ്പിയ ദർശനി വ്യക്തമിട്ടെ
അവർഡ്

- ❖ വൈൽഡ് ലൈഫ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ്
ഇന്ത്യയുടെ ആസ്ഥാനം
ഡോറാഡുബി
- ❖ ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് സഫിൽ
ചെറുന്നത്
ഡോറാഡുബി
- ❖ വനവും വന്യജീവികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടി
ടുള്ള കുറക്കുത്തുങ്ങൾ തന്ത്രൂക് എന്ന
ദാതൃവുമായി 2007-ൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട
സ്ഥാപനം
വൈൽഡ് ലൈഫ് കെകം കൺട്രോൾ
ബൃംഗോ (ടെഗർ ആൻഡ് അബർ എൻഡേ
യ്യുഡ് സ്പീഷീസ് കെകം കൺട്രോൾ
ബൃംഗോ)
- ❖ വൈൽഡ് ലൈഫ് കെകം കൺട്രോൾ
ബൃംഗോയുടെ ആസ്ഥാനം - ന്യൂഡൽഹി

വനമഹോത്സവം

- ◆ ഇന്ത്യയിലെ വാർഷിക വനവത്കരണ പദ്ധതി - വനമഹോത്സവം
- ◆ വനമഹോത്സവം ആചാരിക്കുന്നത് എല്ലാ വർഷവും ജുഡേലൈലെ ആദ്യ ആചാരയിലാണ്.
- ◆ വനമഹോത്സവത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ച വ്യക്തി - കെ.എം. മുൻഷി (1950)
- ◆ വനമഹോത്സവത്തിന്റെ പിതാവ്
കെ.എം. മുൻഷി

ദേശീയ വന നയം

- ❖ 1894-ൽ ആണ് ബൈറ്റ്‌ഫോസ് ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യ വനനയം നടപ്പിലാക്കിയത്.
- ❖ 1952 ലും 1988 ലും 1894 ലെ വനനയം പുന്നവർണ്ണായിച്ചു.
- ❖ 1952-ലെ വനനയത്തിലാണ് രാജ്യത്തിന്റെ $\frac{1}{3}$ ഭാഗം വനം ആയിരിക്കണം എന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചത്
- ❖ 1988 - ലെ വനനയം പാരിസ്ഥിതിക സൂന്ധമി രത്യക്കാണ് പ്രാധാന്യം നൽകിയത്.
- ❖ 2018-ലെ റോഫർ നാഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് പോളിസി ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ ത്തിനും വനവിഭവങ്ങൾ വർധിപ്പിക്കാനും മാണ് പ്രാധാന്യം നൽകിയത്.

ഭാരതത്തിലെ വർഷങ്ങൾ

❖ ഇന്ത്യൻ വനനിയമം	- 1927
❖ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമം	- 1972
❖ പ്രോജക്ട് ടെഗർ	- 1973
❖ ജലമലിനീകരണ നിയന്ത്രണ നിയമം	- 1974
❖ വനസ്പതിക്കണ്ണ നിയമം	- 1980
❖ വായുമലിനീകരണ നിയന്ത്രണ നിയമം	- 1981
❖ കേരള വന-പാരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം നിലവിൽ വന്നത്	- 1985
❖ പാരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ നിയമം	- 1986
❖ പ്രോജക്ട് എലിഫെറ്റ്	- 1992
❖ ഇന്ത്യൻ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം	- 2002

കൂടിയും കുറവും

- ❖ ഏറ്റവും കുടുതൽ വനവിസ്തൃതിയുള്ള സംസ്ഥാനം
മധ്യപ്രദേശ് (77,482 sq km)
- ❖ ഏറ്റവും കുറവ് വനവിസ്തൃതിയുള്ള സംസ്ഥാനം
ഹരിയാന (1,602 sq km)
- ❖ ശതമാനാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഏറ്റവും കുടുതൽ വനമുള്ള സംസ്ഥാനം
മിസോറാം (85.41%)
- ❖ ശതമാനാടിസ്ഥാനത്തിൽ വനം കുറവുള്ള സംസ്ഥാനം
ഹരിയാന (3.62 %)
(രണ്ടാമത് - പഞ്ചാബ് (3.67 %))
- ❖ വനവിസ്തൃതി ഏറ്റവും കുറവുള്ള കേരള രണ്ടപ്രദേശം
ചണ്ണവാഡി (22.035 sq km)
- ❖ വനം കുടുതലുള്ള കേരളരെണ്ടപ്രദേശം
ജമ്മു & കാഷ്മീർ (21,122 sq km)
(രണ്ടാമത് - ആസ്റ്റ്രിയൻ & നിക്കോബാർ ദ്വീപുകൾ (6743 sq km))
- ❖ ശതമാനാടിസ്ഥാനത്തിൽ വനം കുടുതലുള്ള കേരളരെണ്ടപ്രദേശം
ലക്ഷ്മീപ് (90.33%)
(രണ്ടാമത്-ആസ്റ്റ്രിയമാൻ & നിക്കോബാർ ദ്വീപുകൾ (81.74%))
- ❖ ശതമാനാടിസ്ഥാനത്തിൽ വനം കുറവുള്ള കേരളരെണ്ടപ്രദേശം
ലഡാക്ക് (1.47%)

(Source: India State of Forest Report 2019)

ചിപ്കോ, അപ്പികോ

- ❖ മരങ്ങൾ വെട്ടിനശിപ്പിക്കുന്നതിനെതിരായി ശാസ്ത്രിയൻ മാതൃകയിൽ സത്യാഗ്രഹമെല്ലായി തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രസ്ഥാനം
ചിപ്കോ പ്രസ്ഥാനം
(ചിപ്കോ ആനോളൻ) (1973)
- ❖ കർണ്ണാടകയിലെ ഉത്തരകന്ദ ജില്ലയിൽ ചിപ്കോ പ്രസ്ഥാനത്തെപ്പോലെ 1983-ൽ ഗ്രാമിണർ ആരംഭിച്ച പ്രസ്ഥാനം
അപ്പികോ പ്രസ്ഥാനം

വനങ്ങൾ - കേരളം

- ◆ കേരളത്തിലെ വനവിസ്തൃതി
11,309.5032 ച.കि.മീറ്റർ (As per Kerala State Report), 21,144 sq.km (As per India State of Forest Report 2019)
- ◆ ഇന്ത്യയിൽ വനവിസ്തൃതിയിൽ കേരള തിരികേ സ്ഥാനം - **12**
- ◆ കേരളത്തിലെ ആകെ ഭൂവിസ്തൃതിയുടെ എത്ര ശതമാനമാണ് വനങ്ങൾ
29.101% (As per Kerala State Reports), 54.42% (As per India State of Forest Report 2019)
- ◆ കേരളത്തിലെ സസ്യങ്ങളുടെ സമൂഹിയെ കുറിച്ച് പരാമർശിക്കുന്ന വിദേശ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ
മലബാർ മാന്ധര (വില്യും ലോഗൻ), മെമ്മോയേഴ്സ് ഓഫ് ദ സർവ്വേ ഓഫ് ദ ട്രാവൽക്കൂർ ആൻഡ് കോച്ചിൻ (ബെംഗളൂർ സർവ്വേ ഉദ്യോഗസ്ഥരായ വാർഡ്യും കോർണഗും)

റിസർവ് വനം

- ◆ കേരളത്തിലെ ആദ്യ റിസർവ് വനം
കോമി
- ◆ കോമി വനമേഖലയെ കേരളത്തിലെ
ആദ്യത്തെ റിസർവ് വനമായി പ്രവൃംപിച്ച
വർഷം - 1888
- ◆ കേരളത്തിൽ റിസർവ് വനം കുടുതലുള്ള
ജില്ല - പത്തനംതിട്ട
- ◆ കേരളത്തിൽ ഏറ്റവും കുറവ് റിസർവ് വനം
ഉള്ള ജില്ല
ആലപ്പുഴ
- ◆ ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലെ ആദ്യ റിസർവ് വനം
വീഞ്ഞാപുരം (ഹരിപ്പാട്)
- ◆ രാജവന്മാരുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥയ്ക്ക്
അനുയോജ്യമായ പുയംകുട്ടി വനം സ്ഥിതി
ചെയ്യുന്ന ജില്ല
എറണാകുളം

- ❖ ഏറ്റവും കുടുതൽ കാവുകളുള്ള ജില്ല
ആലപ്പുഴ
- ❖ കമ്മാടം കാവ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ജില്ല
കാസർഗോഡ്
- ❖ ദേവിയാർ കാവ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ജില്ല
കണ്ണൂർ

വനം ഡിവിഷൻ

- ◆ കേരളത്തിലെ വനം ഡിവിഷനുകളുടെ
എണ്ണം - 36
- ◆ കേരളത്തിലെ വിസ്തൃതി കൂടിയ വനം
ഡിവിഷൻ
രാമൻ
- ◆ വിസ്തൃതി കുറഞ്ഞ വനം ഡിവിഷൻ
ആളും

- ◆ കേരള, കേരള സർക്കാരുകളുടെ പകാളിത്ത
തേരാടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കേരളത്തിലെ
വനവികസനത്തിനായുള്ള പൊതുമേഖലാ
സഹാപനം

കേരള ഫോറസ്റ്റ് ഡെവലപ്മെന്റ്
കോർപ്പറേഷൻ (കെ.എഫ്.ഡി.സി.)

- ◆ ലോക ത്തിലെ ഏറ്റവും പഴക്കമേറിയ
തേക്കിൻതോടും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്
നിലവും
- ◆ നിലവും തേക്കിൻതോടും ആരംഭിച്ചത്
കനോലി

❖ കനോലി ഫ്ലോട്ട് എന്നുമായി ബന്ധ
പ്പെട്ടാണ്
തേക്കുതോട്ടം

❖ ജോഗ്യഹിക്കൽ ഇൻഡികേഷൻ ടാഗ്
(GI Tag) ലഭിച്ച കേരളത്തിലെ മരം
നിലവും തേക്ക്

- ❖ കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് നില
വിൽ വന വർഷം - 1975
- ❖ തിരുവിതാംകൂരിൽ വനനിയമം നിലവിൽ
വന വർഷം - 1887

❖ കേരള വനനിയമം - 1961

- ❖ മദ്രാസ് ഫോറസ്റ്റ് നിയമം - 1882
- ❖ കേരള വൃക്ഷ സംരക്ഷണ നിയമം
1986
- ❖ കേരള വനവത്കരണ പദ്ധതി ആരംഭിച്ച
വർഷം - 1998
- ❖ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്
രൂപവത്കരിച്ച വർഷം

2005

- ◆ ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രായം കുടിയ തേക്ക് മരം കണ്ണഡത്തിയിട്ടുള്ളത്
നിലവും
- ◆ ഏഷ്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ തേക്കായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്
കനിമരം (പറമ്പിക്കുളം സാഞ്ചരി)
- ◆ കേരള ഗവൺമെന്റിന്റെ മഹാവൃക്ഷ പുരസ്കാരം ലഭിച്ചത്
കനിമരം തേക്ക് (1994-95)
- ◆ കേരളത്തിൽ വനവർക്കരുണ്ട് പ്രദേശത്ത് ഏറ്റവും കുടുതൽ കുഷി ചെയ്യുന്ന വൃക്ഷം
തേക്ക് (രണ്ടാമത് - യുക്കാലിപ്രേസ്)

- ❖ കേരള ഫോറസ്റ്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത് - **കോട്ടയം**
- ❖ കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത് - **പിച്ചി (തൃശ്ശൂർ)**
- ❖ കേരള ഫോറസ്റ്റ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്
വഴുതക്കാട് (തിരുവനന്തപുരം)
- ❖ കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ ഫോറസ്റ്റ് അക്കാദമി - **അരിപ്പ് (തിരുവനന്തപുരം)**
- ❖ കണ്ണടക്കാടു കൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള കേരളത്തിലെ ആദ്യ മൃഗസിയം നിലവിൽ വന്നത് - **കൊയിലാബ്ദി**
(കോഴിക്കോട്)

ഹരിതപദ്ധതികൾ

- ◆ സ്കൂളുകളിൽ ചെറിയ കാട് ഉണ്ടാക്കുന്ന പദ്ധതി - **വിദ്യാവന്നം**
- ◆ കേരളത്തിലെ വനത്തര മേഖലയിലെ ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി ശ്രാമിണ ജനതയ്ക്കും സഹകരണ തോടെ നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതി
ശ്രാമ ഹരിത സമിതി

- ◆ കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ ശ്രാമ ഹരിത സംഘം രൂപീകരിച്ചത്

മരുതിമല (കൊല്ലം)

- ◆ വനവിഭവങ്ങൾ സമാഹരിച്ച് വിപണനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സംരംഭം

വനശ്രീ

- ◆ തീരപ്രദേശത്തെ ജൈവസംരക്ഷണം ലക്ഷ്യമാക്കി കേരളത്തിലെ വനം-മത്സ്യബന്ധന വകുപ്പുകൾ ചേർന്നു നടപ്പിലാക്കിയ പദ്ധതി
ഹരിതത്തീരം

- ◆ സംസ്ഥാന വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പും വനം വകുപ്പും സംയുക്തമായി സംഘടിപ്പിക്കുന്ന വനവർക്കരുണ്ട് പദ്ധതി

എൻറി മരം

- ◆ ഇന്ത്യൻ പ്രിയദർശിനി വൃക്ഷമിത്ര പുരസ്കാരം നേടിയ കേരള സർക്കാർ പദ്ധതി

എൻറി മരം

- ◆ സംസ്ഥാനത്തെ കലാലയങ്ങൾ ഹരിതാമോക്കാനുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ-വനം വകുപ്പുകളുടെ സംയുക്ത പരിപാടി

നമ്മുടെ മരം

- ◆ വനം വകുപ്പും ട്രേസ് യൂണിയൻ പ്രവർത്തകരും ചേർന്നു നടപ്പിലാക്കിയ സാമൂഹിക വനവർക്കരുണ്ട് പദ്ധതി
വഴിയോരത്തണൽ

- ◆ വഴിയോരത്തണൽ ആരംഭിച്ചത്

2009 ജൂൺ 5

- ◆ പ്രകൃതിയെ അറിയുകയും, ആദരിക്കുകയും ചെയ്യാൻ കൂട്ടിക്കൊള്ള പ്രാപ്തമാക്കാനുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിന്റെ പദ്ധതി

മണ്ണഭൂത്ത്

- ◆ ഒരുപാട്ടു സസ്യങ്ങളുടെ കൂഷിയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ദേശീയ ഒരുപാട്ടു സസ്യ ബോർഡ് ആരംഭിച്ച പദ്ധതി സ്ഥാപിച്ചിവരി വന്നു
- ◆ തത്തീർജ്ജിത്തിൽ വനവുകൾക്കുള്ളും മലവുകൾക്കുള്ളും വച്ചുപിടിപ്പിച്ച് കേരളത്തിൽ ഹരിത തവത് കരണം വ്യാപിപ്പിക്കുന്ന തിരേറ്റ്

ഭാഗമായി ഹരിത കേരളമിഷൻ നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതി - പച്ചത്തുരുത്ത്

- ◆ പരിസ്ഥിതിയും ജൈവവൈവിധ്യവും സംരക്ഷിക്കാനും വിദ്യാർത്ഥികളെ പ്രകൃതിയുടെ സംരക്ഷകരാക്കാനും ലക്ഷ്യമിട്ട് ഹരിത കേരളം മിഷൻറെ നേതൃത്വത്തിൽ പത്തനംതിട്ടയിൽ ആരംഭിച്ച പദ്ധതി

തെരുവ് 2020

പരിസ്ഥിതിയും വനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രധാന രിനങ്ങൾ

❖ ലോക തന്മൂലിക്കുന്ന ഭിന്നം	ഫെബ്രുവരി 2
❖ ലോക വനദിനം	മാർച്ച് 21
❖ ലോക കാലസ്ഥാ ഭിന്നം	മാർച്ച് 23
❖ ലോക അന്തരീക്ഷ ഭിന്നം	ഏപ്രിൽ 10
❖ ഭൗമദിനം	ഏപ്രിൽ 22
❖ ലോക ജൈവവൈവിധ്യ ഭിന്നം	മെയ് 22
❖ ലോക പരിസ്ഥിതി ഭിന്നം	ജൂൺ 5
❖ ലോക സമൂദ്ര ഭിന്നം	ജൂൺ 8
❖ വനമഹോത്സവ സപ്റ്റോഡം	ജൂലൈ 1-7
❖ ലോക ഓസോൺ ഭിന്നം	സെപ്റ്റംബർ 16
❖ ലോക വിനോദ സഞ്ചാര ഭിന്നം	സെപ്റ്റംബർ 27
❖ വന്യജീവി വാരം	കെംഡോബർ 2-8
❖ ലോക പ്രകൃതി ഭിന്നം	കെംഡോബർ 3
❖ ലോക പക്ഷി ഭിന്നം	നവംബർ 12
❖ ലോക പർവത ഭിന്നം	ഡിസംബർ 11

❖ ലോക ജലദിനം
മാർച്ച് 22

❖ ലോക വന്യജീവി ഭിന്നം
കെംഡോബർ 6

പരിസ്ഥിതി-വന രിന പ്രമേയങ്ങൾ

- ◆ ലോകപരിസ്ഥിതി ഭിന്ന പ്രമേയം 2021
Reimagine, Recreate, Restore
(2020- Biodiversity - a concern that is both urgent and Existential)

- ◆ ലോകഭൗമദിന പ്രമേയം 2021 - **Restore our Earth** (2020 - Climate Action)
- ◆ World Meteorological Day 2021
The Ocean, Our Climate and Weather
(2020 - Climate and Water)

- ❖ ലോക വന്യജീവി ദിന പ്രമേയം 2021
Forests and Livelihoods : Sustaining People and Planet
(2020 - Sustaining all Life on Earth)
- ❖ ലോക ജലദിന പ്രമേയം 2021
'Valuing Water'
(2020 - Water and Climate Change)
- ❖ ലോക തല്ലിർത്തട ദിന പ്രമേയം 2021
Wetlands and Water
(2020 - Wetlands and Biodiversity)

- ❖ ലോക ഓസോൺ ദിന പ്രമേയം 2021
Montreal Protocol - Keeping us, our food and vaccines cool
(2020 - Ozone for Life (Tagline : 35 years of Ozone Layer Protection))
- ❖ അന്താരാഷ്ട്ര വനദിന പ്രമേയം 2021
Forest restoration : A path to recovery and well - being
(2020 - Forests and Biodiversity)
- ❖ ലോക സമുദ്രദിന പ്രമേയം 2021
The Ocean : Life and Livelihoods
(2020 - Innovation for a Sustainable Ocean)

വനവത്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ദേശീയ - അന്തർദേശീയ സംഘടനകൾ

International Union For Conservation of Nature (IUCN)

- ❖ പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെയും വന്യജീവികളുടെയും സംരക്ഷണത്തിനായി മുൻപിൽക്കൊണ്ട് പ്രവർത്തിച്ചു നിർവ്വഹിച്ച അന്തർദേശീയ സംഘടന - **IUCN**
- ❖ ലോകത്തിലെ ആദ്യ പരിസ്ഥിതി സംഘടന യായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത് - **IUCN**
- ❖ മുൻപിന്നുമുറ്റമായത് - 1948 ത്ത്
- ❖ ഫെഡറേറ്റെഷൻ- ഗ്രാൻഡ്, സിറ്റാർലിംഗ്
- ❖ IUCN -ലെ ആകെ കമ്മീഷനുകൾ - **6**
- ❖ വംശനാശഭീഷണിയുടെ തീവ്രതയുസരിച്ച ജീവികളെ IUCN റെഡ് ലിസ്റ്റിൽ താഴ്ത്തിൽ ചീരിക്കുന്നു.
- ❖ IUCN തയ്യാറാക്കിയ ഒരിക്കലും തിരിച്ചു വരാത്ത ജൈവവൈവിധ്യതുരുത്തുകളുടെ (Irreplaceable Biodiversity) പട്ടികയിൽ ഈം നേടിയ മുന്ത്യത്തിൽ നിന്നുള്ള പ്രദേശം പദ്ധതിമാലാട്ടം

IUCN

- ❖ റെഡ് ലിസ്റ്റാ ബുക്ക് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത് വംശനാശഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന എല്ലാ ജീവികളുടെയും ലിസ്റ്റ് ഉൾപ്പെടുത്തി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ശ്രമമം
- ❖ റെഡ് ലിസ്റ്റാ ബുക്ക്
- ❖ റെഡ് ലിസ്റ്റാ ബുക്കിൽ ഇടം നേടിയ കേരളത്തിലെ വന്യജീവി സങ്കേതം
- ❖ പരമിക്കുളം വന്യജീവി സങ്കേതം
- ❖ റെഡ് ഡാറ്റാ ബുക്കിലെ പിങ്ക് പേജുകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് ഗുരുതര വംശനാശഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളെയാണ്.
- ❖ റെഡ് ഡാറ്റാ ബുക്കിലെ പച്ച പേജുകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് മൂൺപ് വംശനാശഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന എന്നാൽ നിലവിൽ വംശനാശഭീഷണിയിൽ നിന്നും മുക്തരായ തുമായ ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളെയാണ്.

United Nations Environment Programme (UNEP)

- ◆ ഇതൊരു UN ഏജൻസിയാണ്
- ◆ രൂപീകൃതമായത് - 1972 ത്ത്
- ◆ UN റെ പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്ന ഏജൻസി - **UNEP**
- ◆ ആധികാരികമായി - നൈറ്റോബി, കെനിയ (Nairobi, Kenya)
- ◆ ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനമായി ആചരിക്കുന്നത് ജൂൺ 5
- ◆ UNEP യുടെ നിലവിലെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ - **Inger Andersen**

Scientific Committee on Antarctic Research (SCAR)

- ◆ ഇൻഡിപ്പനൽ സയൻസ് കൗൺസിലിന്റെ (ISC) ഒരു ഇൻഡിപ്പനൽ ഡിസ്ട്രിബ്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിയാണ് **SCAR**
- ◆ സ്ഥാപിതമായത് - ഫെബ്രുവരി, 1958
- ◆ അദ്ദീൻട്ടിക് മേഖലയിലെ ശവേഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

World Nature Organization (WNO)

- ◆ രൂപീകൃതമായത് - 2010 ത്ത് (ഉദ്യോഗികമായി 2014-ൽ)
- ◆ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത് - ജനീവ (സിറ്റിസ്റ്റിലഡ്സ്വ്യ)
- ◆ ആഗോള പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന ഇൻഡിഗ്രേറ്റീവ് മെമ്പർമാരുടെ സംഘടന വേദിയാണ് ഓച്ചർ ഓർഗാനൈസേഷൻ

കമ്മ്യൂണിറ്റി ഫോറസ്റ്റി ഇൻഡിപ്പനാഷണൽ (CFI)

- ◆ ആധികാരികമായി - കാനസ
- ◆ സ്ഥാപിച്ചത് - 1999
- ◆ CFI പദ്ധതികൾ ശ്രാമ, ഭേദഗതി, ആഗോള തലങ്ങളിൽ നിയമപരവ്യം സ്ഥാപനപരവ്യം സാക്ഷതികവ്യം സാമ്പത്തികവ്യമായ തന്ത്രങ്ങളിലൂടെ CFI വനസ്പതിക്കുള്ള ശാക്തി കരിക്കുന്നു.

- ◆ വനത്തിനും മൂലമുള്ള (REDD) ഉദ്യമം കുറയ്ക്കുന്നതിന് സാമ്പത്തിക പ്രോത്സാഹനം നൽകുന്ന സമീപകാല കാർബൺ വ്യാപാര വിപണികളുടെ ആവിർഭാവത്തോടെ, ദാതിദ്വാരം ലാലുകൾക്കാനും വനവിഭവങ്ങളുടെ കുടുതൽ സുസ്ഥിരത വർദ്ധിപ്പിക്കാനും കമ്മ്യൂണിറ്റി അധിഷ്ഠിത REDD പദ്ധതികളെ പിന്തുണയ്ക്കാൻ CFI സഹായിക്കുന്നു.

Friends of the Earth International (FoEI)

- ◆ സ്ഥാപിച്ചത് - 1969
- ◆ ആധികാരികമായി - UK
- ◆ വനപരിപാലനത്തിനും വനങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിനും സഹായിക്കുന്നു.

Global Environment Facility (GEF)

- ◆ 1992 റിയോ എർത്ത് ഉച്ച കോടി വേളയിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ◆ ലോക ത്തിലെ ഏറ്റവും വെള്ളുവിളി നിരന്തര പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന് 183 രാജ്യങ്ങളുമായി ചേരിന് പ്രവർത്തനക്കുന്ന ഏകുദിനം രാഷ്ട്ര ഏജൻസികൾ, ബഹുരാഷ്ട്ര വികസന ബാങ്കുകൾ, ദേശീയ സ്ഥാപനങ്ങൾ, അന്താരാഷ്ട്ര സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ എന്നിവയും പേരുടെ 18 ഏജൻസികളുടെ ഒരു പ്രത്യേക പകാളിത്തമാണ് GEF.
- ◆ ഏറ്റവും ഗുരുതരമായ പാർസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ സഹായിക്കുന്നതിനാണ് GEF ട്രസ്റ്റ് ഫണ്ട് സ്ഥാപിതമായത്.
- ◆ സത്രന്തമായി പ്രവർത്തനക്കുന്ന സാമ്പത്തിക സംഘടനയായ GEF, ജൈവവൈവിധ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പദ്ധതികൾക്ക് ധനസഹായം നൽകുന്നു.

- ◆ റിയോ ഭൂമാച്ചലോറ്റ്, 1992, (Rio Earth Summit of 1992) യിൽ രൂപീകരിച്ചു.
- ◆ ആസ്ഥാനം
  - वാഷിംഗ്ടൺ ഡിസി, യു.എസ്.എ
- ◆ UNDP, ലോകബാങ്ക്, UNEP എന്നിവ സംയുക്തമായി GEF നെ നിയന്ത്രിക്കുന്നു.

World Agro Forestry

- ◆ രൂപീകരിച്ചത് - 1978
- ◆ കെന്ദ്രീയിലെ നൈറ്ററോബി ആസ്ഥാനമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു അന്താരാഷ്ട്ര സ്ഥാപനമാണ് വേൾഡ് അഗ്രാഫോറട്ടി.
- ◆ അഗ്രാഫോറട്ടിയിലെ ഗവേഷണത്തിനുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര കൗൺസിൽ എന്ന പേരിൽ സ്ഥാപിതമായി.
- ◆ ഉൾപ്പെടെ മശക്കാടുകളുടെയും പ്രകൃതി ദത്ത റിസർവ്വുകളുടെയും സുസിര പാലനം, സംരക്ഷണം, നിയന്ത്രണം എന്നിവയാണ് ഇതിന്റെ ലക്ഷ്യം

International Union of Forest Research Organizations (IUFRO)

- ◆ രൂപീകരിച്ചത് - 1892
- ◆ ആസ്ഥാനം - വിയന, ആസ്ട്രീയ
- ◆ ലാഭേഷ്യില്ലാത്ത, വന ശാസ്ത്രജ്ഞതുടെ സർക്കാർ ഇതര അന്താരാഷ്ട്ര ശുംഖലയാണ് ഈ സംഘടന.
- ◆ വനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഗവേഷണങ്ങളിൽ ആഗോള സഹകരണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും വനങ്ങളുടെയും വൃക്ഷങ്ങളുടെയും പാരിസ്ഥിതിക, സാമ്പത്തിക, സാമൂഹിക വശങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

- ◆ ഇത് വനനയത്തിനും ഭൂമിയിലെ വനപരിപാലനത്തിനും സംഭാവന നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു.

Forest Stewardship Council (FSC)

- ◆ രൂപീകരിച്ചത് - 1993
- ◆ ലോകത്തിലെ വനങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്ത മുള്ള മാനേജ്മെന്റ് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന തിനായി സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു അന്തരാഷ്ട്ര സർക്കാർത്തര സംഘടനയാണ് FSC
- ◆ FSC വന സർട്ടിഫിക്കേഷൻസ്റ്റും ഉൽപ്പന്ന ലേബലിംഗിലെറ്റും ഒരു സംവിധാനം വികസിപ്പിച്ചെടുത്തു. അത് ഉത്തരവാദിത്ത തന്ത്രാട ഉറവിടമുള്ള മരം, പേപ്പർ മറ്റ് വന ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ എന്നിവ തിരിച്ചറിയാൻ ആളുകളെ സഹായിക്കുന്നു.

World Wide Fund (WWF)

- ◆ രൂപീകൃതമായത് - 1961-ൽ
- ◆ WWF റെസർച്ച് റംഗം അംഗീകാരിക്കുന്ന വർഗ്ഗങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം കൂടാതെ മലിനീകരണം, കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനം, പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ സ്ഥായിയായ ഉപയോഗം
- ◆ ലിവിംഗ് ഫൂന്റ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്ന സംഘടന

WWF (World wide fund for nature)

- ◆ WWF റെസർച്ച് ആസ്ഥാനം ഫ്രാൻസ് (സിറ്റ്സർലാൻഡ്)
- ◆ WWF റെസർച്ച് ചിഹ്നം ഓമൻ പാണ്ട

- ◆ WWF ගේ ක්‍රියාකාරී සංඛ්‍යා පැවතුවු කුදාත්‍ර වෘත්තා මෙන්ම පෙන්වන ජීවී කදාව

Bird Life International

- ◆ പക്ഷികളെയും അവയുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥ ദൈയും ആഗോള ജൈവവൈവിധ്യത്തെയും സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് ആഗോള പകാളിത്തമുള്ള സംരക്ഷണ സംഘടന
  - ◆ പക്ഷികളുടെ റിഡലിസ്റ്റിംഗിനുള്ള ഒരുദ്ധ്രാഗിക അധികാരം IUCN എൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ള സംഘടന

മേരിയ് ലൈഫ് ഇൻഡസ്ട്രിസ്

ଶ୍ରୀମଦ୍ ପିଲ୍

- ◆ പ്രകൃതിയിലെ എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള അന്തർദ്ദേശീയ സംഘടന - ഗ്രീൻ പീസ് (1971)
  - ◆ ലോക തത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പരിസ്ഥിതി സംഘടന - ഗ്രീൻ പീസ്
  - ◆ ഗ്രീൻ പീസ് ആരംഭിച്ചത്
വാൺകുർ (കാനഡ)
  - ◆ അലബാമക്കയിലുള്ള ഒരു ടൈപസമൂഹമായ അലഫ്യൂഷൻ ഡ്രിപ്പുകളുടെ സംരക്ഷണാർത്ഥമാണ് ഗ്രീൻ പീസ് ആരംഭിച്ചത്.
  - ◆ ഗ്രീൻ പീസ് ഇൻഡിനാഷൻസ് എന്ന പേരിൽ ലോക സംഘടന മാറിയ വർഷം

1972

- ◆ ශ්‍රීලං පිළිගෙනු යෙමු පෙනෙන්තමාය කුපුත්
වැයිග්‍රහෝ වාරියර්

- ❖ പരിസ്ഥിതി കമാറ്റോന് എന്നറയ പ്ലട്ടൂന സംഘടന - ശ്രീൻ പിൻ
  - ❖ ശ്രീൻ പിൻ ഇൻഡനാഷൻലിന്റെ അസ്ഥാനം - അംഗൂഢിയാ

Green Belt Movement

- ◆ 1977 -ൽ green belt movement എന്ന പരിസ്ഥിതി സംഘടന ആരംഭിച്ച വനിത വൻഗാർ മാതായ്
  - ◆ ശ്രീൻ ബെൽറ്റ് മുവാക്കല്ലറ്റിഗൾ ആസ്ഥാനം നെയ്യോബി (കെനിയ)
  - ◆ ശ്രീൻ ബെൽറ്റ് സംഘടനയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ വനവത്കരണം, ജലസംരക്ഷണം, കാലാ സ്ഥ വ്യതിയാനം ഇല്ലാതാക്കൽ
  - ◆ വൻഗാർ മാതായികൾ സമാധാന നൊബേൽ ലഭിച്ച വർഷം - 2004

ലോബ്യയാന്ത്രിക

- ◆ வழக்கூறுதானிகளை ஸஂரக்ஷிக்குவதினால் மனத்தில் அமைப்பது பிரச்சாரம் லோவர்யான்
  - ◆ மனத்தில் தடுக்கப்படுகிற பின்னீக் குருவாப்பி லேக்கூ கூடி பிரவர்த்தனம் வழாபிக்கப்படுகிற பெற்ற பரிசுமிதி பிரச்சாரம் லோவர்யான்
  - ◆ ஜனதூக்கேஜோக் காட்டுற குருதகச்சீக்கத்திற பிரதிகாரிக்கான டுபெப்புட்டிடுதல் ஸஂலாபங்கள் SPCA, PETA

SPCA, PETA

**SPCA - Society for Prevention of
Cruelty to Animals**

PETA - People for Ethical Treatment of Animals

- ❖ കേരളത്തിൽ ആദ്യമായി നേച്ചർ ഫീബ്രൂറാർ സ്ഥാപിച്ചത് പ്രോഫ. ജോൺ റി. ജോഹൻ

Green Cross International

- ◆ ശ്രീൽ കോസ് ഇൻഡ്രനാഷണൽ സഹപിച്ച വർഷം - 1993
- ◆ ശ്രീൽ കോസ് ഇൻഡ്രനാഷണലിന്റെ സഹപകൾ - മിവായേൽ ഗ്രോബ്ഷേവ്
- ◆ ശ്രീൽ കോസ് ഇൻഡ്രനാഷണലിന്റെ സഹപകൾ - മിവായേൽ ജനീവ (സിറ്റ്സല്ലാർ)

National Green Tribunal (NGT)

- ◆ നാഷണൽ ശ്രീൽ ടെട്ടബ്യൂൺൽ നിലവിൽ വരാൻ കാരണമായ നിയമം

National Green Tribunal Act 2010

- ◆ നാഷണൽ ശ്രീൽ ടെട്ടബ്യൂൺൽ നിലവിൽ വന്നത് - 18 ഏക്ട്ടാബർ 2010
- ◆ നാഷണൽ ശ്രീൽ ടെട്ടബ്യൂൺലിന്റെ സിറ്റിം ഗൃകൾ നടക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ - ഡൽഹി, ഭോപ്പാൽ, പുരോ, എകാൽക്കര, ചെന്നൈ
- ◆ NGTയുടെ ആദ്യ ചെയർപോഴ്സൺ ലോകേഷൻ സിംഗ് പാണ്ടി
- ◆ NGT യുടെ നിലവിലെ ചെയർപോഴ്സൺ ആദ്യൻ കുമാർ ഗോയൽ

National Biodiversity Authority (NBA)

- ◆ നിലവിൽ വന്നത് - 2003
- ◆ നിലവിൽ വരാൻ കാരണമായ നിയമം

Biological Diversity Act, 2002

- ◆ പരിസ്ഥിതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയ അള്ളിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് ഉപദേശം നൽകുന്ന സംഘടന - NBA

United Nations Conference On The Human Environment, 1972 (UNCHE)

- ◆ യുണൈറ്റഡ് നേഷൻസ് കോൺഫറൻസ് ഓൺ ഹൗമൻ എൻവയോൺമെന്റ് “ബ്ലോക്ക് ഫോറം കോൺഫറൻസ്” എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു.

- ◆ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിനുള്ള ആദ്യത്തെ പ്രവ്യാപനം നടത്തിയ അന്താരാഷ്ട്ര സമേം ഇന്ന് - ബ്ലോക്ക് ഫോറം കോൺഫറൻസ്
- ◆ ബ്ലോക്ക് ഫോറം കോൺഫറൻസ് നടന്നത് 1972 ജൂൺ 5-16 വരെ

Nairobi Declaration, 1982

- ◆ സുസ്ഥിര വികസനം കൈവരിക്കുന്നതിനായി ദീർഘകാലത്തെങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തുവാൻ ഒരു പ്രത്യേക കമ്മീഷൻ നിയമിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ച പ്രവ്യാപനം

നെൽറോബി പ്രവ്യാപനം

United Nations Conference On Environment & Development (UNCED) 1992

- ◆ പരിസ്ഥിതിയെയും വികസനത്തെയും സംബന്ധിച്ച ഏകുദ്ദേശ്യ സംഘടനയുടെ സമേംളനം
- ◆ ലോക ഉച്ചകോടി (Earth summit) എന്നും റിയോ ഉച്ചകോടി (Rio summit) എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു.
- ◆ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം, ഹരിതഗൃഹവാതക ബഹിർഘടനം നിയന്ത്രിക്കുക എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുന്നിൽ കണ്ണുകൊണ്ട് നടന്ന ലോക ഉച്ചകോടി
- ◆ ഉച്ചകോടി നടന്നത്
1992-ൽ റിയോ ഡി ജനീറോഫിൽ
(ബേസിൽ)
- ◆ ലോക ലോക ഉച്ചകോടിയിൽ തയ്യാറാക്കിയ പ്രാഥമാനിക രേഖ - അജൻസ് 21

- ◆ “അജൻസി 21” ലെ 21 ഏന സംഖ്യ സുചി പ്ലിക്കുന്നത്
- 21-ാം നൂറ്റാണ്ടിലേക്കുള്ള അജൻസി (കാര്യ പരിപാടി) (Agenda for the 21st century)
- ◆ അജൻസി 21 എറ്റ ലക്ഷ്യം
  - ആഗോള സുസ്ഥിര വികസനം (Global sustainable development)
- ◆ പരിസ്ഥിതിയെയും വികസനത്തെയും സംബന്ധിച്ച സമഗ്ര പദ്ധതി - അജൻസി 21
- ◆ ബന്ധോളജിക്കൽ ബൈവേഴ്സിറ്റി കൺവെൻഷൻ ശരീർ മുന്ന് പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, ജൈവവൈവിധ്യ തത്തിൽ ഘടകങ്ങളുടെ സുസ്ഥിര ഉപയോഗം, ജനിതക വിഭവങ്ങളുടെ വിനിയോഗത്തിൽ നിന്ന് ഉണ്ടാകുന്ന നേട്ടങ്ങളുടെ നൃായവും തുല്യവുമായ പക്കിടൽ എന്നിവയാണ്

Earth Summit-ലെ മുന്ന് ഉടമ്പടികൾ

- ◆ കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനത്തെ സംബന്ധിച്ച എക്കു രാഷ്ട്ര സംഘടനയുടെ ഉടമ്പടി (United Nations Framework Convention on Climate Change)
- ◆ ജൈവവൈവിധ്യത്തെ സംബന്ധിച്ച എക്കു രാഷ്ട്ര സംഘടനയുടെ ഉടമ്പടി (United Nations Convention on Biological Diversity) (UNCBD)-29 ഡിസംബർ 1993-ൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. (1994-ൽ ഇന്ത്യൻ ഗവൺമെന്റ് ഒപ്പചാരിക അംഗീകാരം നൽകി).
- ◆ മരുഭൂമികരണത്തെ ചെറുക്കുന്നതിനുള്ള എക്കു രാഷ്ട്ര സംഘടനയുടെ ഉടമ്പടി (United Nations Convention to combat Desertification)

കേപ്പാട്ടോ പ്രോട്ടോക്കോൾ

- ◆ ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും യുള്ള ആഗോള ശമങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ഉടമ്പടി - കേപ്പാട്ടോ പ്രോട്ടോക്കോൾ

- ◆ പ്രധാനപ്പെട്ട ഹരിതഗൃഹ വാതകങ്ങൾ കാർബൺ ബൈജാക്സൈൾ (CO_2), മീതെൽസ് (CH_4), നൈട്രജൻ ഓക്സൈൾ (N_2O), ഫോറ്യോംഗ്ലൂറോ കാർബൺ കൾ കേപ്പാട്ടോ ഉച്ചകോടി നടന രാജ്യം ജപ്പാൻ (1997)
- ◆ കേപ്പാട്ടോ പ്രോട്ടോക്കോൾ നിലവിൽ വന്ന വർഷം - 2005
- ◆ കേപ്പാട്ടോ പ്രോട്ടോക്കോളിന് അംഗീകാരം നൽകിയ രാജ്യങ്ങൾ - 192
- ◆ കേപ്പാട്ടോ പ്രോട്ടോക്കോളിൽ നിന്നു പിൻവാങ്ങിയ രാഷ്ട്രം - കാനഡ

കാർട്ടജിന പ്രോട്ടോക്കോൾ

- ◆ ആധുനിക ബന്ധാടക്കങ്ങളാളജിയുടെ ഫലമായി മാറ്റം വരുത്തിയ ജീവികളെ (Living modified organisms- LMO) സുരക്ഷിതമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് സംബന്ധിച്ച അന്തർദേശീയ കരാർ
- ◆ 2000 ജൂൺ 29 ന് അംഗീകരിച്ച 2003 സെപ്റ്റംബർ 11 ന് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന അന്താരാഷ്ട്ര കരാർ
- ◆ എക്കു രാഷ്ട്രസഭയുടെ ജൈവവൈവിധ്യ കൺവെൻഷൻ അനുബന്ധ കരാർ
- ◆ ഇന്ത്യയിൽ കാർട്ടജിന പ്രോട്ടോക്കോൾ നടപ്പിലാക്കുന്നത്

വന പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം (Ministry of Environment and Forests)

- ♦ ദേശാടന പക്ഷികളുടെയും മുഗങ്ങളുടെയും ആവാസ വ്യവസ്ഥകളുടെ സംരക്ഷണ ത്തിനും സുസ്ഥിര ഉപയോഗത്തിനും ആഗോള വേദി നൽകുന്ന ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭയുടെ പാരിസ്ഥിതിക ഉടനെടി

ബോൺ കൺവേൻഷൻ (1979)

നഗോയ പ്രോട്ടോക്കോൾ

- ♦ 2010 ഒക്ടോബർ 29 ന് ജപ്പാനിൽ അംഗീകാരിച്ച 2014 ഒക്ടോബർ 12 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന പ്രോട്ടോക്കോൾ
- ♦ നഗോയ പ്രോട്ടോക്കോൾ
- ♦ ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ ജൈവവൈവിധ്യ കൺവേൻഷൻ (UNCBD-United Nations Convention on Biological Diversity) അനുബന്ധകരാണ്
- ♦ ജനിതക വിഭവങ്ങളുടെ വിനിയോഗത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന അഭിവൃദ്ധിയുടെ ന്യായവും തുല്യവുമായ പങ്കിടലും (Fair and equitable sharing of benefits) അതുവഴിയുള്ള ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ സുസ്ഥിര ഉപയോഗവും മാണം ഇതിന്റെ ലക്ഷ്യം.

എച്ചി ജൈവവൈവിധ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ (Aichi Biodiversity Targets)

- ♦ ജൈവവൈവിധ്യ കൺവേൻഷൻ നഗോയ കോൺഫറൻസിലാണ് “എച്ചി ടാർഗറ്റുകൾ” സീകരിച്ചത്.

- ♦ നഗോയ പ്രോട്ടോക്കോളിന്റെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന അഭിവൃദ്ധിയുടെ പകാളിത്തത്തിലുടെയും ഫലപ്രദത്തിലുടെയും പരിഹരണ പദ്ധതിയാണ്.

മരുഭൂമികരണത്തെ ചെറുക്കുന്നതിനുള്ള യൂ.എൻ.സമേളനം (1994) (United Nations Convention to combat Desertification, UNCCD)

- ♦ 1992-ലെ പരിസ്ഥിതിയും വികസനത്തിനു മുള്ള യൂ.എൻ.സമേളനം (UNCED) ഒരു അന്തർ സർക്കാർ ചർച്ചാസമിതി (Intergovernmental negotiating Committee) മരുഭൂമികരണം തടയുന്നതിനുവേണ്ടി, രൂപീകരിക്കാൻ ശിപാർശ ചെയ്തു.
- ♦ പ്രസ്തുത കമ്മിറ്റി സ്ഥാപിതമായത് 1994-ൽ
- ♦ മരുഭൂമികളുടെയും മരുഭൂമികരണത്തിന്റെയും അന്താരാഷ്ട്ര വർഷമായി പ്രവർദ്ദിപ്പിച്ച വർഷം (International year of Desert and Desertification) - 2006

UNCCD 2018-2030 സ്ട്രാറ്റജിക് ഫ്രേഡ്വർക്ക് (UNCCD 2018-2030 strategic framework) Land Degradation Neutrality (LDN) നേടിയെടുക്കാനുള്ള ആഗോള പ്രതിബന്ധത്തിനുള്ള പ്രതിബന്ധത്തിനുള്ള പ്രതിബന്ധം

- ♦ നൂതന ദേശീയ പരിപാടികളിലുടെയും അന്തർദേശീയ പകാളിത്തത്തിലുടെയും ഫലപ്രദത്തിലുടെയും പരിഹരണ പദ്ധതിയാണ്.
- ♦ മരുഭൂമികരണം നേരിടാൻ പ്രാദേശിക വാസികളുടെ പകാളിത്തം UNCCD പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയാണ് ഇതിന്റെ ലക്ഷ്യം.
- ♦ മരുഭൂമികരണത്തെ ചെറുക്കുന്നതിനുള്ള യൂ.എൻ.സമേളനം ഇന്ത്യയിൽ നടന്നത്

2019 സെപ്റ്റംബർ 2-13 വരെ

(ഗ്രേറ്റർ നോയിഡ)

World Summit as Sustainable Development- 2002

- ◆ പരിസ്ഥിതി സഹപ്രവൃദ്ധം സാമൂഹ്യ സൗ ഹ്യ ദ വു മായ വികസനം, ഭാരിദ്വൈ നിർമ്മാർജനം, ശുദ്ധജല സംരക്ഷണം, ശുചിത്വം, ജൈവകൃഷി എന്നിവയാണ് പ്രധാനലക്ഷ്യങ്ങൾ
- ◆ സുസ്ഥിര വികസനത്തിനുള്ള ലോക ഉച്ച കോടി നടന്ത ജോഹണ്ടൂർബർഗ് (2002)
- ◆ റിയോ പൂസ് ടെൻ (Rio + 10) എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു.

സുസ്ഥിരവികസനത്തിനുള്ള യൂ.എൻ.

സമേളനം, 2012 (RIO+20)

- ◆ റിയോ പൂസ് 20 (RIO+20) എന്നും ഭൗമചു കോടി 2012 (Earth summit, 2012) എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു.
- ◆ സുസ്ഥിര വികസനത്തിനുള്ള യൂ.എൻ. സമേളനം നടന്ത

റിയോ ഡി ജനീറോ, ബ്രസിൽ (2012)

REDD & REDD+

- ◆ REDD (Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation)- വികസന രാജ്യങ്ങളിലെ വനസ്പതി സംരക്ഷിക്കാനും പരിപാലിക്കാനും പ്രോത്സാഹനം നൽകി, അതുവഴി കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാനം നടയാനുമുള്ള ആഗ്രഹം ശ്രദ്ധ
- ◆ യൂ.എൻ റെഡ്+ പ്രോഗ്രാമിൽ ശരിയായ രൂപകൽപ്പനയും ഫലപ്രദമായ നടപ്പാകല്ലും ഗണ്യമായി സംബന്ധിക്കാൻ ചെയ്യുന്നു.

- ◆ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ സംരക്ഷണ ത്തിന്
- ◆ വന പരിസ്ഥിതി വ്യവസ്ഥകളുടെ പൂന സ്ഥാപനത്തിന്
- ◆ ഭാരിദ്വൈ കുറയ്ക്കാൻ

Rotterdam Convention, 1998

- ◆ ചീല അപകടകരമായ രാസ വസ്തുക്കൾ അനുഭവിച്ചു കൊണ്ടു വരുമ്പോൾ പാലിക്കേണ്ട കുടുതൽ വാദിത്തങ്ങളും സഹകരണ ശ്രമങ്ങളും ഉറപ്പുകുന്നതിനുള്ള ഉടനടി.
- ◆ വ്യാപാരം ചെയ്യുന്ന അപകടകരമായ രാസ വസ്തുക്കളെക്കുറിച്ചുള്ള സവിശേഷ വിവരങ്ങൾ കൈമാറാനും ഇതിൽ ധാരണയുണ്ട്.
- ◆ മുൻകൂട്ടി അറിയിച്ച സമ്മതപത്രം (അനുമതി) (Prior Informed consent (PIC)) നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് നിയമപരമായ നിബന്ധനകൾ ഈ കൺവേഷൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

Basel Convention, 1989

- ◆ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നത് - 1992-ൽ
- ◆ ബാബസൽ കൺവേഷൻ, സെക്രട്ടറിയേറ്റ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്
- ◆ ജനീവ, സിറ്റിസർലാൻ്റ്
- ◆ രാജ്യങ്ങൾക്കിടയിലുള്ള അപകടകരമായ മാലിന്യങ്ങളുടെ കൈമാറ്റം കുറയ്ക്കുന്ന തിന്നും പ്രത്യേകിച്ചും വികസിത രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് വികസനര രാജ്യങ്ങളിലേക്ക് (less developed nations) മാലിന്യങ്ങൾ കൈമാറുന്നത് തകയുന്നതിനായും രൂപീകരിച്ച ഉടനടി.
- ◆ ഇതിൽ റേഡിയോ ആക്ടീവ് മാലിന്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.

**വെറ്റ്‌ലാൻഡ്സ് ഇൻ്റർനാഷണൽ
(Wetlands International)**

- ◆ തല്ലിരിത്ത ട അൾ സം ര കഷി കുന്ന തിനും പുനസ്ഥാപി കുന്നതിനുമായി പ്രവർത്തി കുന്ന ആഗോള സംഘടന
- ◆ വെറ്റ്‌ലാൻഡ്സ് ഇൻ്റർനാഷണൽ
- ◆ രൂപീകൃതമായത് - 1937 തോ
- ◆ ബാർട്ട്രീക് കാലിലെ സമുദ്ര പരിസ്ഥിതിയുടെ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കൺവെൻഷൻ - ഹെൽസിക്കി കൺവെൻഷൻ (1992) (Helsinki Convention)

**വനങ്ങളും കാലാവസ്ഥാ
വ്യതിയാന ഘാലുകൾനാവും**

സ്വാഭാവിക ഘടകങ്ങൾ (Natural factors)

- ◆ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിൽ സ്വാഭാവിക ഘടകങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്.
- ◆ അഗ്നിപർവ്വതങ്ങൾ
- ◆ സമുദ്രപ്രവാഹങ്ങൾ
- ◆ ഭൂമിയുടെ ചരിവ്
- ◆ ധൂമകേടുവും ഉൽക്കയും
- ◆ ഭൂവണ്ണഭ്രംബങ്ങളുടെ സ്ഥാനനിബന്ധം

മനുഷ്യർ കാരണമുള്ള ഘടകങ്ങൾ

- (a) ഹരിത്സ്വഹപ്രവാവം
- ◆ ഭൂമിയിൽ പതിക്കുന്ന സുരൂക്കിരണങ്ങൾ പ്രതിഫലിച്ച് അന്തരീക്ഷത്തിലേക്ക് ദിർഘ തരംഗങ്ങളിലെ ചുട്ട് ആഗ്രഹണം ചെയ്ത് അന്തരീക്ഷത്തിലെ പില വാതകങ്ങൾ ഭൂമിയിലെ ചുട്ട് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന പ്രക്രിയ യാണ് ഹരിത ശൃംഖലപ്രവാവം.

- ◆ ഹരിതഗൃഹപ്രവാവത്തിന് പ്രധാന കാരണം കാർബൺ ഐഡാക്സൈഡ് (CO_2)
- ◆ ഹരിതഗൃഹ വാതക വർധനവിൽക്ക് പ്രധാന കാരണം വനനശീകരണമാണ്.
- (b) ഒള്ളുതരം ഏയ്രോസോളുകൾ
- ◆ സ്വാഭാവികമായ മനുഷ്യ നിർമ്മി തവുമായ ഏയ്രോസോളുകൾ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന് കാരണമാകുന്നുണ്ട്.
- ◆ സ്വാഭാവികമായ ഏയ്രോസോളുകൾ പൊടിപ്പട്ടങ്ങൾ, അഗ്നിപർവ്വത സ്ഥേം നന്നതിൽ പൂരിതമാക്കുന്നവ etc.
- ◆ മനുഷ്യനിർമ്മിത ഏയ്രോസോളുകൾ അമോൺഡ് (Ammonia)

**കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിൽ
പരിണിത ഘടങ്ങൾ**

- ◆ അന്തരീക്ഷ താപനില ഉയരുന്നു
- ◆ മാറുന്ന ഭൂപ്രയൂഞ്ചൾ (changing landscapes)
- ◆ ജീവജാലങ്ങളുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥ അപകടത്തിലാവുന്നു.
- ◆ സമുദ്രം അളൂവർക്കതിക്കപ്പെടുന്നു
- ◆ സമുദ്രജലനിരപ്പ് ഉയരുന്നു.
- ◆ ആവർത്തിച്ചു വരുന്ന വരഷച്ചയും വെള്ളപ്പൊക്കവും
- ◆ നിർബന്ധിത കുടിയേറ്റം
- ◆ ശക്തികൂടിയ കൊടുക്കാറുകൾ
- ◆ മണ്ണപാളികൾ ഉരുക്കുന്നു
- ◆ സാമ്പത്തിക തകർച്ച
- ◆ മത്സ്യസ്വന്തതിനെ പ്രതികുലമായി ബാധിക്കുന്നു.
- ◆ കൂഷി നഷ്ടത്തിലാവുകയും കേഷ്യസുരക്ഷ അപകടത്തിലാവുകയും ചെയ്യുന്നു.

2

WILDLIFE

- ◆ വന ആവാസവ്യവസ്ഥയിൽ കാണപ്പെടുന്ന പക്ഷികൾ, മുഗങ്ങൾ, പ്രാണികൾ, സൃഷ്ടി ജീവികൾ തുടങ്ങിയ ചെറുതും വലുതുമായ ജീവിവർഗ്ഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ് വന്നു ജീവികൾ.
- ◆ മഹത്തായ പ്രകൃതിപെത്യുകമാണ് വന്നു ജീവിസ്വന്ത്.
- ◆ പതിറ്റാണ്ണുകളും യുള്ള സംരക്ഷണ തീർന്നും പതിഗണനയുടെയും ഘലമാണ് ഈ മഹത്തായതും വൈവിധ്യപൂർണ്ണവുമായ ആവാസവ്യവസ്ഥകൾ.
- ◆ എന്നാൽ കുറേ വർഷങ്ങളായി മനുഷ്യ പ്രവർത്തനങ്ങൾകാണ് വന്നുജീവികളുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥകൾ തകരാൻ സംഭവിക്കു കയും വന്നുജീവികളുടെ എണ്ണം കുറഞ്ഞ വർക്കയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.
- ◆ ചില ജീവികൾ വംശനാശത്തിന്റെ വകിലും മാണ്. വന്നുജീവിസ്വന്ത് കുറയാനുള്ള ചില കാരണങ്ങൾ താഴെപറയുന്നു.
  - ❖ വ്യാവസായിക-സാങ്കേതിക കുതിച്ചുച്ചാ ടത്തിന്റെ ഘലമായുള്ള വൻതോതിലുള്ള വനവിഭവ ചൂഷണം
  - ❖ കൂഷി, കെട്ടിടനിർമ്മാണം, റോധ്, വനനം, അണക്കെട്ടുകൾ എന്നിവയ്ക്കായി കൂടുതൽ ഭൂമിയിലെ മരങ്ങൾ മുറിച്ചു മാറ്റുന്നു.
  - ❖ പ്രാദേശികമായ മരംമുറിക്കലും ആഹാരത്തിനും ഹന്തനത്തിനുമായുള്ള വർഖി തമായ ചൂഷണവും കാട്ടിനുമേൽ അമിത സമർദ്ദം ചെലുത്തുന്നു.
  - ❖ വളർത്തുമുഗങ്ങളുടെ മേച്ചിൽ വന്നുജീവി സ്വന്തത്തിനേയും അവയുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥയേയും പ്രതികുലമായി ബാധിക്കുന്നു.

- ◆ വരേണ്ടുവർഗ്ഗത്തിന്റെ വിനോദമായ വേട്ടയാടലിലൂടെ നുറുക്കണക്കിന് വന്നുജീവി കളാണ് കൊല്ലപ്പെടുന്നത്
- ◆ കാടുതീ
- ◆ പരിസ്ഥിതിസ്ഥാപ്യദ വിനോദസഞ്ചാര (Eco Tourism) മുന്നോട്ടതിനും രാജ്യത്തെയും ലോകത്തെയും പെത്യുകങ്ങളുടെ അതിജീവനത്തിനും വന്നുജീവി സംരക്ഷണം വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്.

വന്നുജീവികൾ നേരിട്ടുന്ന ഭീഷണികൾ

- ◆ കഴിവിൽ ഏതാനും വർഷങ്ങളായി ഉണ്ടായി ഭൂളു ജനസംഖ്യാവർദ്ധനവ് പ്രകൃതിവിഭവ ഉപഭോഗനിരക്കിൽ വർധനയുണ്ടാക്കിയി ഭൂണ്ട്.
- ◆ മുതൽ ലോകത്തിന്റെ പലഭാഗങ്ങളിലും ജീവി വർഷങ്ങളുടെയും അവയുടെ ആവാസക്കേട്ട ഔദ്യോഗികളുടെയും നാശത്തിന് ആകം കൂട്ടിയി ഭൂണ്ട്.
- ◆ ഭൂമുഖത്തെ 50 ശതമാനം ജീവികളും കാണപ്പെടുന്നത് ഉഷ്ണമേഖലാ മഴക്കാടുകളിലായതുകൊണ്ടുതന്നെ അവിടത്തെ സാലാവിക ആവാസക്കേട്ടങ്ങളുടെ നാശം ഒഴുവമണ്ണ ലത്തിനൊന്നാക്കത്തനെ ദുരന്നമാണ്.
- ◆ ഭൂകമ്പങ്ങൾ, വെള്ളപ്പൊക്കം, അസ്ഥിപർവത സ്ഥേഡനങ്ങൾ, കാടുതീ, വർഷച്ചതുടങ്ങിയ പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങളോക്കെ സസ്യ-ജന്തുജാലങ്ങളുടെ നാശത്തിനും അതുമുലം അതാരിടങ്ങളിലെ ജൈവവൈവിധ്യശോഷണ തത്തിനും കാരണമാകുന്നു.
- ◆ കീടനാശിനികൾ ഹൈഡ്രോകാർബൺകൾ, വിഷലിപ്തമായ ഘടനലോഹങ്ങൾ തുടങ്ങിയ മറ്റ് മലിനീകരികളും ദുർബലവും ലോലവുമായ ജീവിവർഗ്ഗങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുന്നു.

- ◆ ഒരു പ്രദേശത്തെ സാഭാവിക ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെ ഭാഗമല്ലാത്തതും എന്നാൽ മറ്റൊരു ടെന്നിനോ എത്തിയതുമായ സസ്യ-ജന്തുവർഗ്ഗങ്ങളെയാണ് വൈദേശിക ജീവജാതി (Exotic Species) എന്നുവിളിക്കുന്നത്.
- ◆ പ്രാദേശിക ആവാസവ്യവസ്ഥകളിലേക്ക് ഇത്തരത്തിൽ എത്തുന്ന വർഗ്ഗങ്ങൾ പല പ്ലാറ്റോം അതാതിടങ്ങളിലെ തന്ത്രജീവി സമൂഹങ്ങളുടെ കനത്ത നാശത്തിനു കാരണമാകുന്നുണ്ട്. ഉദാ :- ആഫ്രിക്കൻ പായൽ (Water Hyacinth) നമ്മുടെ ജലാശയങ്ങളിൽ വ്യാപിച്ചത് കായലുകളുടെ അടിത്തടിലേക്ക് സുര്യപ്രകാശമെത്തുന്നത് കുറയ്ക്കുന്നതിന് കാരണമായിട്ടുണ്ട്.
- ◆ ഇത് നിരവധി സുക്ഷ്മ ജീവികളെയും അവയെ ആശയിക്കുന്ന മറ്റു ജീവിവർഗ്ഗങ്ങളെയും ദോഷകരമായി ബാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ◆ കഴിഞ്ഞ ഏതാനും ദശാഖ്വാങ്ങളായി കടുവ, ആന, കണ്ണാമുഗം, മുതല, മിക് (രിനം നീർന്നായ), നിരവധിയായ പക്ഷികൾ ഇവയെ ദോഷകരമായി വൻതോതിലാണ് നിർദ്ദയം കൊണ്ടാട്ടക്ക്രമേപ്പുന്നത്
- ◆ കൊന്ധ്, തുകൽ, നംബാങ്ങൾ, തുവവൽ എന്നിവയ് കൊക്കെ വേണ്ടിയാണ് ഈ ക്രൂരതകളോ കൈയ്യും. പല ജീവിവർഗ്ഗങ്ങളെയും വംശനാശഭീഷണിയിലേക്ക് തള്ളിവിടുന്നതിന് ഇത് കാരണമായിട്ടുണ്ട്.
- ◆ നീയമ വിരുദ്ധ കുറ്റമാണ് വന്യജീവി വ്യാപാരം.
- ◆ വന്യജീവികളെ അനധികൃതമായി വെട്ടാട്ടുന്നതും അവയെ നശിപ്പിക്കുന്നതും ലോകമെന്നാഭ്യർഷിക്കുന്നതും രാജ്യങ്ങളിൽ കടുത്ത പ്രത്യാഘാതമുണ്ടാക്കുന്നു.
- ◆ കൊതിയെടുക്കുന്ന അലക്കാരവസ്തുകൾ പോലുള്ള സാന്ദര്ഭത്തിൽ ഉപയോഗത്തിൽ എങ്പ്പറയിലെയും ലോകമെന്നാഭ്യർഷിക്കുന്ന പുരാവസ്തുവും ആവശ്യം ആനകളുടെ അംഗസംഖ്യ ശാശ്വത തോതിൽ കുറയുന്നതിന് കാരണമാകുന്നു.
- ◆ ആനകളെപ്പോലെ തന്നെ ഇത്തരത്തിൽ വെട്ടാടപ്പെടുന്നവയാണ് കാണ്ണാമുഗം, കസ്തുരിമാൻ, ഇളംാപേച്ചികൾ എന്നിവ.
- ◆ ഒപ്പധ്യ ശക്തിയുണ്ടെന്ന് പറയപ്പെടുന്ന കാണ്ണാമുഗത്തിന്റെ കൊന്ധുകൾ വളരെ വിലയേറിയ വസ്തുക്കളിൽ കണ്ണാം.
- ◆ വിവിധതരത്തിലുള്ള ദേശീയ, അന്തർദേശീയ ഏജൻസികൾ അതാരാഷ്ട്ര വന്യജീവികളെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി രൂപകൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ കടത്തുകാരിൽ നിന്ന് പിടിച്ചെടുത്ത വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന മുഗങ്ങളെ പരിപാലിക്കാനും പുനരധിവസിപ്പിക്കാനും സഹായിക്കുന്നു.

CITES and TRAFFIC

CITES

- ◆ വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്ന വനസ്പതികളുടെയും ജന്തുകളുടെയും അതാരാഷ്ട്ര വ്യാപാരം സംബന്ധിച്ച ഉടമസ്ഥി (CITES)
- ◆ CITES റേഖാചിത്രം - Convention on International Trade in Endangered species of Wild flora and fauna

- ◆ CITES 1973 പ്രമേയത്തിൽ ഫലമായാണ് CITES റെക്കൗൺട്ടിനു നിയമിച്ചത്.
- ◆ 1975 ജൂലൈ 1 ന് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു.
- ◆ 80 രാജ്യങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികൾ വാഷിംഗ്ടൺ DC തിരിച്ചേ യോഗത്തിൽ CITES ന് അംഗീകാരം നൽകിയത് - 1973 മാർച്ച് 3
- ◆ CITES ഉടൻവി ലഭ്യമാകുന്ന ഭാഷകൾ ഇംഗ്ലീഷ്, ഫ്രഞ്ച്, സ്പാനിഷ്, ചെപ്പിൻസ്, റഷ്യൻ
- ◆ ഇന്ത്യ CITES തെ അംഗമായത് - 1976
- ◆ CITES സെക്രട്ടറിയേറ്റ്
ജനീവ, സിറ്റിസർലോറ്റ് (ബൈക്കുന്നത്-UNEP)
- ◆ കണ്ണബെൻഡുകൾ പരമോന്നത തീരുമാനം എടുക്കുന്ന സമിതി
കോൺഫറൻസ് ഓഫ് പാർട്ടീസ് (CoP)
- ◆ അവസാനത്തെ CoP- (25-ാമതേത്), സ്വീപായിനിക്കെഴുതുന്നതുമായ മാധ്യമിൽ വച്ച് നടന്നു.
- ◆ ഇന്ത്യയിൽ നടന്നത് 3rd COP, 1981 തോന്ത്രിക്കുന്ന സംരക്ഷണ പദ്ധതി

TRAFFIC (Wild Life Trade Monitoring Network)

- ◆ വന്യജീവികളുടെ വ്യാപാരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനക്കുന്ന സർക്കാരിതര സംഘടന - **TRAFFIC**
- ◆ വേൾഡ് ബൈറ്റിഡ് ലൈഫ് ഫണ്ടിന്റെയും (WWF) ഇൻഡിൻഡോഷൻൽ യൂണിയൻ ഫോർ കൺസർവേഷൻ ഓഫ് നേച്ചർ (IUCN) റെറ്റിംഗും സംയുക്ത പരിപാടി
- ◆ സ്ഥാപിതമായത് - 1976 തോന്ത്രിക്കുന്ന സംരക്ഷണ പദ്ധതി
- ◆ ആസ്ഥാനം - കോൺസില്ജ്, ട്രാക്കേഷൻ
- ◆ വന്യമൃഗങ്ങളുടെയും സസ്യങ്ങളുടെയും ട്രെഡ്, പ്രകൃതി സംരക്ഷണത്തിന് ഭീഷണി തല്ലിന് ഉറപ്പാക്കുകയാണ് ട്രാഫിക്കിന്റെ ഭാഗത്തു.

വന്യജീവി സംരക്ഷണം - ഇൻ-സിറ്റു & എക്സ്-സിറ്റു കൺസർവേഷൻ

- ◆ വന്യജീവി സംരക്ഷണം രണ്ടുവിധം
  - ❖ **ഇൻ-സിറ്റു കൺസർവേഷൻ** (In-situ Conservation)
  - ❖ **എക്സ്-സിറ്റു കൺസർവേഷൻ** (Ex-situ Conservation)

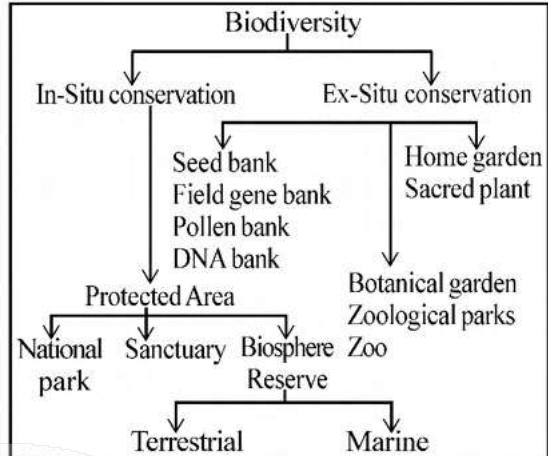
ഇൻ-സിറ്റു കൺസർവേഷൻ

- ◆ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന എല്ലാ ജീവി വിഭാഗങ്ങളും അതിന്റെ ആവാസവ്യവസ്ഥക്കു ഉള്ളിൽ തന്നെ സംരക്ഷിക്കുന്ന രിതിയാണ്
ഇൻ-സിറ്റു കൺസർവേഷൻ
(In-situ Conservation)
- ◆ ഉദാ:- വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങൾ, നാഷണൽ പാർക്കുകൾ, കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവുകൾ, ബയോസ്പെയർ റിസർവുകൾ, കാവുകൾ, ഇക്കൊളജിക്കൽ ഹോട്ടൽസ്പോട്ടുകൾ
- ◆ പൊതുജന പകാളിത്തത്തോടെ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ അറിയപ്പെടുന്നത്
കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവുകൾ
(കേരളത്തിലെ ഒരു പ്രധാന കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവാം കാല്യാണി - വള്ളിക്കുന്ന് കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്)
- ◆ മനുഷ്യവാസ പ്രദേശങ്ങളിൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുവരുന്ന വിസ്തൃതി കുറഞ്ഞ ജൈവവൈവിധ്യമേഖല - **കാവുകൾ**

എക്സ്- സിറ്റു കൺസർവേഷൻ

- ◆ ജീവജാലങ്ങളെ അവയുടെ സ്വാഭാവിക ആവാസവ്യവസ്ഥയ്ക്ക് പുറത്ത് സംരക്ഷിക്കുന്ന രിതി
എക്സ്-സിറ്റു കൺസർവേഷൻ
(Ex-situ Conservation)

- ◆ ഉദാ:- സുവോളജിക്കൽ പാർക്കുകൾ, ബൊട്ടാണിക്കൽ ഗാർഡനുകൾ, ജീൻ ബാക്യുകൾ
- ◆ വ്യത്യസ്ത ഇനത്തിൽപ്പെട്ട ജനുകളെ പ്രത്യേകമായി പാർപിച്ച് പരിപാലിക്കുകയും വംശവർധനവിനു വേണ്ട സാഹചര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സംരക്ഷണ കേന്ദ്രങ്ങൾ
- ◆ സുവോളജിക്കൽ പാർക്കുകൾ
- ◆ വൈവിധ്യമാർന്ന സ്പീഷിസുകളിൽപ്പെട്ട അപൂർവ്വവും പ്രധാനപ്പെട്ടതുമായ സസ്യങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്ന വിശാലമായ ഗവേഷണ കേന്ദ്രങ്ങൾ
- ◆ ബൊട്ടാണിക്കൽ ഗാർഡനുകൾ
- ◆ ജവഹർലാൽ നെഹറ്റ് ട്രോഫിക്കൽ ബൊട്ടാണിക്കൽ ഗാർഡൻ ആൻഡ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്യൂട്ട് (JNTBGRI) സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത് പാലോട് (തിരുവനന്തപുരം)

- ◆ ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ സസ്യശാസ്ത്ര ഉദ്യാനം (Botanical Garden) സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത് - കൊച്ചിക്കത്ത
- ◆ ആവശ്യമായ അവസരങ്ങളിൽ ജീവികളെ പുന്ഃസ്ഥിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വിശേഷകൾ, ബീജങ്ങൾ മുതലായവ ശേഖരിക്കാനും ദിർഘകാലത്തേക്ക് സംരക്ഷിക്കാനുമുള്ള ഗവേഷണ കേന്ദ്രങ്ങൾ - ജീൻ ബാക്യുകൾ

ഇന്ത്യയിലെയും കേരളത്തിലെയും സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങൾ

കേരളം

വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങൾ

- ◆ കേരളത്തിലെ വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെ എണ്ണം - 18
- ◆ ഏറ്റവും കൂടുതൽ വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുള്ള ജില്ല - ഇടുക്കി (4)

പെരിയാർ

- ◆ കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ വന്യജീവി സങ്കേതം - പെരിയാർ (777 ച.കि.മീ)
- ◆ പെരിയാർ വന്യജീവി സങ്കേതം തുടക്ക ത്തിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത് നെല്ലിക്കാംപെട്ടി ഗൈരിം സാങ്ച്ചാരി

- ◆ കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ വന്യജീവി സങ്കേതം
- ◆ പെരിയാർ വന്യജീവി സങ്കേതം
- ◆ കേരളത്തിലെ ആദ്യ കടുവ വന്യജീവി സങ്കേതം
- ◆ പെരിയാർ വന്യജീവി സങ്കേതം
- ◆ ഇന്ത്യയിലെ പത്താം മത്തെ കടുവാ സങ്കേതം - പെരിയാർ ദെഗർ റിസർവ്വ്

- ◆ 1934-ൽ നെല്ലിക്കാംപെട്ടി ഗൈരിം സാങ്ച്ചാരി സ്ഥാപിച്ചപ്പോൾ തിരുവിതാംകൂർ രാജാവ് ശ്രീചീതിര തിരുനാൾ ബാലരാമവർമ്മ
- ◆ നെല്ലിക്കാംപെട്ടി ഗൈരിം സാങ്ച്ചാരിയുടെ ആദ്യ വാർഡ് എസ്.സി.എച്ച്. രോബിൻസൺ

വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങൾ

1. നെയ്യാർ (1958) - തിരുവനന്തപുരം
  2. പേപ്പുറാ (1983) - തിരുവനന്തപുരം
  3. ചെന്തുരുണി (1984) - കൊല്ലം
  4. പെതിയാർ (1950) - ഇടുക്കി
  5. ചിന്നാർ (1984) - ഇടുക്കി
  6. ഇടുക്കി (1976) - ഇടുക്കി
  7. കുറിഞ്ഞിമല (2006) - ഇടുക്കി
  8. തട്ടേക്കാട് (1983) - എറണാകുളം
  9. മംഗളവനം (2004) - എറണാകുളം
  10. ചിമ്മിനി (1984) - തൃശ്ശൂർ
  11. പിച്ചി-വാഴാൻി (1958) - തൃശ്ശൂർ
  12. പറമ്പിക്കുളം (1973) - പാലക്കാട്
  13. ചുള്ളൂർ (2007) - പാലക്കാട്
  14. മലമ്പാർ (2010) - കോഴിക്കോട്
  15. വയനാട്/മുത്തങ്ങ (1973)
    - വയനാട്
  16. ആറിളം (1984) - കണ്ണൂർ
  17. കൊട്ടിയുർ (2011) - കണ്ണൂർ
  18. കരിസ്യു (2020) - മലപ്പറഞ്ഞ
- ❖ കരിസ്യു വന്യജീവി സങ്കേതം ‘സൃഷ്ടാമര സ്വലം’ വന്യജീവി സങ്കേതം എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു.

- ❖ പെതിയാറിനെ വന്യജീവി സങ്കേതമായി പ്രബൃഹിച്ച വർഷം - 1950
- ❖ പെതിയാറിനെ ദെഹർ റിസർവ്വായി പ്രബൃഹിച്ച വർഷം - 1978
- ❖ പെതിയാർ വന്യജീവി സങ്കേതത്തിൽ കോർ പ്രദേശത്തെ ദേശീയോദ്യാനമായി പ്രബൃഹിച്ച വർഷം - 1982
- ❖ പെതിയാർ വന്യജീവി സങ്കേതം പ്രോജക്ട് എലിഫെൽഡിനു കീഴിലായ വർഷം - 1992

GET INFO

- ❖ കേരളത്തിൽ 2020-ൽ നിലവിൽ വന്ന വന്യജീവി സങ്കേതം - കരിസ്യു (വിസ്തിരിച്ചും - 227.97 ച.കि.മീ)
- ❖ കരിസ്യു വന്യജീവി സങ്കേതവുമായി അതിർത്തി പങ്കുവയ്ക്കുന്ന തമിഴ്നാട്ടിലെ ദേശീയോദ്യാനം
- ❖ മുകുറുത്തി ദേശീയോദ്യാനം
- ❖ കരിസ്യു വന്യജീവി സങ്കേതത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന വനമേഖലകൾ
- ❖ അമരവല്ലം, വടക്കേക്കാട്
- ❖ മുകുറുത്തി ദേശീയോദ്യാനം (തെക്ക്), സൈലന്റ് വാലി (വടക്ക് കിഴക്ക്) എന്നിവ കരിസ്യു വന്യജീവി സങ്കേതത്തിൽ അതിർത്തി പങ്കിടുന്നു.
- ❖ പെതിയാർ വന്യജീവി സങ്കേതത്തിൽ മറ്റാരു പേര് - തേക്കടി വന്യജീവി സങ്കേതം
- ❖ പെതിയാർ വന്യജീവി സങ്കേതം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന താലുക് - പീരുമെട്
- ❖ ശബ്ദത്തിലെ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന വന്യജീവി സങ്കേതം - പെതിയാർ വന്യജീവി സങ്കേതം

INFO PLUS

- ❖ റാജ്യത്തെ ഏറ്റവും മികച്ച കടുവ സങ്കേതമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടത് പെതിയാർ ദെഹർ റിസർവ്, പെഞ്ച് ദെഹർ റിസർവ് (മധ്യപ്രദേശ്) (2018-ൽ റാജ്യത്തെ 50 കടുവ സങ്കേതങ്ങളിൽ നടത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിലയിരുത്തൽ പ്രകാരം)
- ❖ 2018 - ലെ റാജ്യത്തെ ഏറ്റവും മികച്ച കടുവ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനം നടത്തുന്ന സംസ്ഥാനം എന്ന വഹുമതി ലഭിച്ചത് കേരളം

- ◆ பெரியாற் கடுவ ஸஂரக்ஷித பேரேஸ் ஸபிதி செய்யுள் ஜில்லக்கு
உடுக்கி, பத்தங்கிடக்
- ◆ பெரியாற் கெட்டர் ரிஸர்வீட்டினுதலில் தமிழ்நாட் அதிர்த்தியோக் பேர்க்கு கிடக்குவது கேரஹத்திலே ஆராய்நாலும்
மங்குவேலி கேச்து.
- ◆ பெரியாற் கெட்டர் ரிஸர்வீட்டில் விஸ்தீர்ணம் - 925 ஏ.கி.மி

முத்தண்ண

- ◆ கேரஹத்திலே ரண்டாமத்தை வலிய வந்துள்ளிவி ஸகேதம்
- ◆ வயனாக்/முத்தண்ண வந்துள்ளிவி ஸகேதம்
- ◆ முத்தண்ண வந்துள்ளிவி ஸகேதத்தில் ஸஂரக்ஷிக்கப்படுவது - ஆறு
- ◆ முத்தண்ண வந்துள்ளிவி ஸகேதம் ஸபிதி செய்யுள் ஜில் - வயனாக்
- ◆ வயனாக் வந்துள்ளிவி ஸகேதத்திலே ஆஸ்தாங் - ஸுத்ததால் வடதெலி
- ◆ வேறும் வந்துள்ளிவி ஸகேதம், தொல்லைப்புக்கு வந்துள்ளிவிஸகேதம் ஏற்றியப்படுவது வந்துள்ளிவி ஸகேதம்
- ◆ வயனாக் வந்துள்ளிவி ஸகேதம்
- ◆ வயனாக் வந்துள்ளிவி ஸகேதம் நிலவில் வன வர்ஷம் - 1973
- ◆ நிலத்தில் வயோஸ்பியர் ரிஸர்வீட்டில் கார மாய கேரஹத்திலே வந்துள்ளிவி ஸகேதம்
- ◆ வயனாக் வந்துள்ளிவி ஸகேதம்
- ◆ மாநிலவாடி, ஸுத்ததால் வடதெலி ஏற்றி தாலுக்குக்குலியாயி வழாபிசூ கிடக்குவது வந்துள்ளிவிஸகேதம்
- ◆ வயனாக் வந்துள்ளிவி ஸகேதம்
- ◆ கர்ளாங்க, தமிழ்நாட் ஏற்றி ஸஂஸ்மாண ஜூமாயி அதிர்த்தி பகிடுவது ஏக் வந்துள்ளிவி ஸகேதம்
- ◆ வயனாக் வந்துள்ளிவி ஸகேதம்

- ◆ கர்ளாங்கத்திலே நாகரஹோல், வங்கிபூர், தமிழ்நாட்டிலே முதுமல ஏற்றி வேஶியோட்டு நன்றாக்கிடியிலாயி ஸபிதி செய்யுள் கேரஹத்திலே வந்துள்ளிவிஸகேதம்
- ◆ வயனாக் வந்துள்ளிவி ஸகேதம்
- ◆ வயனாக் வந்துள்ளிவிஸகேதம் “போஜக்க் ஏலிமஞ்சிடு” கிசில் வன வர்ஷம் - 1992

பரவிக்குலம்

- ◆ கேரஹத்திலே ரண்டாமத்தை கெட்டர் ரிஸர்வீட்டில் பரவிக்குலம் (ஹத்துயில் - 38th)
- ◆ பரவிக்குலம் வந்துள்ளிவி ஸகேதம் கெட்டர் ரிஸர்வூயி பெவுபிசு வர்ஷம் - 2010 (ஜயராங் ரமேஷ் உத்தமாங்கம் செய்து)
- ◆ பரவிக்குலம் வந்துள்ளிவிஸகேதம் நிலவில் வன வர்ஷம் - 1973
- ◆ பரவிக்குலம் வந்துள்ளிவிஸஂரக்ஷன் கேரஹத்தில் ஸபிதி செய்யுள்ளது - பாலக்காக்
- ◆ பரவிக்குலம் வந்துள்ளிவி ஸகேதம் ஸபிதி செய்யுள் மாமபுனாயத்து - முதுவமா
- ◆ பரவிக்குலம் வந்துள்ளிவி ஸகேதத்திலே ஆஸ்தாங் - துளைக்காவு
- ◆ கேரஹத்திலுடை ஒடேயோஶிக் பிவேஶன கவாடம் ஹல்லாத்த ஏக் ஸஂரக்ஷன் கேரஹத்திலே பரவிக்குலம்
- ◆ தமிழ்நாட்டிலுடை மாதும் பிவேஶிகால் கஷி யுள் கேரஹத்திலே வந்துள்ளிவி ஸகேதம்
- ◆ ரெய் யேராஸுக்கில் ஹாடம் நெடிய கேரஹத்திலே வந்துள்ளிவி ஸகேதம்
- ◆ பரவிக்குலம்
- ◆ கேரஹத்தில் ஏதுவும் குடுதல் காட்டுபோ தடுக்கி காளைப்படுவது வந்துள்ளிவி ஸகேதம்
- ◆ பரவிக்குலம்

- ◆ പറമ്പിക്കുളം വന്യജീവി സങ്കേതത്തോട് ചേർന്ന് സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന തമിഴ്നാട്ടിലെ വന്യ ജീവിസങ്കേതം

ഇന്ത്രിരാഗാസി ദേശീയാദ്യാനം

ചെന്തുരുണി

- ◆ കൊല്ലം ജില്ലയിലെ ഏക വന്യജീവി സങ്കേതം - ചെന്തുരുണി
- ◆ ഒരു മരത്തിന്റെ പേരിലായിപ്പെട്ടുന്ന വന്യ ജീവി സങ്കേതം - ചെന്തുരുണി
- ◆ ചെന്തുരുണി മരത്തിന്റെ ശാസ്ത്രീയ നാമം ഫൂട്ടാ ട്രാവൽക്കൂരിക്കൈ
- ◆ ചെന്തുരുണി വന്യജീവി സങ്കേതം എത്ര റിസർവ് വനത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്
കുളത്തുപുഴ റിസർവ് വനം

നെയ്യാർ

- ◆ കേരളത്തിന്റെ ഏറ്റവും തെക്കേയറ്റത്തെ വന്യജീവി സങ്കേതം - **നെയ്യാർ (1958)**
- ◆ അഗസ്ത്യാർ ക്രാക്കോട്ടേൽ റീഹാബിലി റേഞ്ച് ആൻഡ് റിസർച്ച് സെന്റർ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന വന്യജീവി സങ്കേതം
നെയ്യാർ വന്യജീവി സങ്കേതം
- ◆ സൗഖ്യം ഇൻവീൻ പാർക്ക് എന്നറിയപ്പെട്ടിരുന്ന വന്യജീവി സങ്കേതം
നെയ്യാർ വന്യജീവി സങ്കേതം
- ◆ കേരളത്തിലെ ഏക ലയൺ സഫാരി പാർക്ക് (മരക്കുന്നം ദിപ്) സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്
നെയ്യാർ
- ◆ ഏതു പാർക്കിന്റെ മാതൃകയിലാണ് നെയ്യാർ ലയൺ സഫാരി പാർക്ക് നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നത്
നെഹറ്റു സുവോള്ജിക്കേൽ പാർക്ക്
(ഹൈദരാബാദ്)

- ◆ കേരളത്തിൽ പശ്ചിമഘട്ടം അവസാനിക്കുന്ന സംരക്ഷണക്കേന്ദ്രം

നെയ്യാർ വന്യജീവി സങ്കേതം

- ◆ അഗസ്ത്യമല വരേയാസ് ഫിയർ റിസർവ് റേഖമായിട്ടുള്ള വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങൾ
നെയ്യാർ, പേപ്പാറ, ചെന്തുരുണി

ചിനാർ

- ◆ രാജ്യാന്തര പ്രശന്തി കൈവരിച്ച ഇന്ത്യ റിലേ നക്ഷത്ര ആമു പുനരധിവാസ കേന്ദ്രം
ചിനാർ വന്യജീവിസങ്കേതം (1984)
- ◆ ചാനവൽ മലയ്ക്കാനും നക്ഷത്ര ആമയും കാണപ്പെട്ടുന്ന കേരളത്തിലെ ഏക വന്യജീവി സങ്കേതം - **ചിനാർ**

- ◆ നക്ഷത്ര ആമയുടെ ശാസ്ത്രീയനാമം

Geochelone elegans

- ◆ ചാനവൽ മലയ്ക്കാൻ ശാസ്ത്രീയനാമം
Ratufa macroura
- ◆ വെള്ള കാട്ടുപോത്തുകളുടെ സാന്നിധ്യം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വന്യജീവി സങ്കേതം - **ചിനാർ വന്യജീവിസങ്കേതം**
- ◆ കേരളത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ മറ്റ് മുതലകൾ കാണപ്പെട്ടുന്ന വന്യജീവിസങ്കേതം

ചിനാർ

കുറിഞ്ഞിമല

- ◆ ഒരു പ്രത്യേക സസ്യത്തിനുവേണ്ടി മാത്രം ഇന്ത്യയിൽ നിലവിൽ വന്ന ആദ്യ ഉദ്യാനം
കുറിഞ്ഞിമല സാംച്ചാരി (ഇടുക്കി, 2006)
- ◆ കുറിഞ്ഞിമല ഉദ്യാനത്തിൽ വളരുന്ന പ്രത്യേക സസ്യം
നീലക്കുറിഞ്ഞി

- ◆ 12 വർഷത്തിലെരിക്കൽ പുക്കുന നീലക്കു റിണ്ടിയുടെ ശാസ്ത്രീയ നാമം
സ്റ്റ്രോബിലാനസ് കുന്തിയാന
- ◆ പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ രാജാൻ എന്നറിയപ്പെടുന്ന പുഷ്പം - നീലക്കുറിഞ്ഞി
- ◆ കേരളത്തിൽ എത്രയിനം കുറിഞ്ഞികൾ കാണപ്പെടുന്നു - 18
- ◆ ഏല്ലാ വർഷവും പുക്കുന കുറിഞ്ഞി ഇന്നു കരിക്കുറിഞ്ഞി
- ◆ നീലക്കുറിഞ്ഞി പുക്കുനതിൽ ഓർമ്മ യായി ഇന്ത്യൻ തപാൽ വകുപ്പ് കുറിഞ്ഞിപുവിൽ ചിത്രമുള്ള സ്ഥാനം പുറത്തിരിക്കിയ വർഷം - 2006

- ◆ ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ ഇക്കൊടുന്നം പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയത് തെന്മലയിൽ
- ◆ ഏഷ്യയിലെ ആദ്യത്തെ ബട്ടർഫ്ലൈ സഹാരി പാർക്ക് - തെന്മല (2008)

ആരളം

- ◆ കേരളത്തിൽ ഏറ്റവും വടക്കേ അറ്റത്തുള്ള വന്യജീവിസങ്കേതം
- ◆ ആരളം (1984, കല്ലൂർ)
- ◆ 'സെസലർ'വാലി ഓഫ് കല്ലൂർ' എന്നറിയപ്പെടുന്നത് - ആരളം
- ◆ ആരളം വന്യജീവി സങ്കേതത്തിലുടെ ഒഴുകുന നദി - ചീക്കല്ലൂർ
- ◆ കേരളത്തിൽ പുനഃറൂക്കുന്ന ദേശാടനം ആദ്യമായി നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ട വന്യജീവി സങ്കേതം - ആരളം
- ◆ കർണ്ണാടകയിലെ കുർഗ് വനങ്ങളുമായി ചേർന്നുകിടക്കുന്ന വന്യജീവി സങ്കേതം ആരളം

- ◆ ആരളം വന്യജീവി സങ്കേതത്തിൽ പുതു തായി കണ്ണഡത്തിയ ചിത്രശലഭങ്ങൾ സഹ്യാദ്രി തവിട്ടൻ, നാൽവരയൻ നീലി

Current Fact

- ◆ ഇന്ത്യയിലാദ്യമായി നെൽവയൽ, കുളം, കാവ്, കണ്ണൽക്കാട് എന്നവ സംരക്ഷിക്കുന്നവർക്ക് വാർഷിക അവകാശധനം നൽകുന്നതിനായി ആരംഭിച്ച പദ്ധതി ശ്രീ രാധത്രീ പദ്ധതി (ഉദ്ഘാടനം ചെയ്ത ജില്ല - മലപ്പറാം)

മറ്റ് വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങൾ

- ◆ തൃശ്ശൂർ, തലപ്പുള്ളി താലുക്കുകളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന വന്യജീവി സങ്കേതം പീച്ചി-വാഴാനി
- ◆ ചിമമിനി വന്യജീവി സങ്കേതം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത് - മുകുന്ദപുരം (തൃശ്ശൂർ, 1984)
- ◆ ഇടുക്കി ജില്ലയിലെ തൊടുപുഴ, ഉടുമ്പൻ ചോല താലുക്കുകളിലായി ഇടുക്കി വന്യജീവി സങ്കേതം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.
- ◆ ഇടുക്കി വന്യജീവി സങ്കേതത്തിൽ ആസ്ഥാനം - പെപനാവ്
- ◆ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ നെടുമണ്ണാട് താലുക്കിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അഗസ്ത്യമല വയോസ്പായർ റിസർവ്വിൽ ഭാഗമായ വന്യജീവി സങ്കേതം
- ◆ പേപ്പാറ വന്യജീവി സങ്കേതത്തിനോട് ചേർന്നുള്ള തമിഴ്നാട്ടിലെ വന്യജീവിസങ്കേതം
- ◆ കലക്കാട് മുണ്ടൻ തുരേ വന്യജീവി സങ്കേതം (Kalakkad Mundanthurai)

- ‘റീഡ് തവളകൾ’ കാണപ്പെടുന്ന കേരളത്തിലെ പ്രദേശം - കകയെം (മലബാർ വന്യജീവിസങ്കേതം)
- ‘മലബാറിന്റെ ഉട്ടി’ എന്നറിയപ്പെടുന്നത് കകയെം

കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്

- കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ് - കടലുണി-വള്ളിക്കുന്ന് കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ് (2007)
- ഇന്ത്യയിൽ 2007-ൽ നിലവിൽ വന്ന കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വുകൾ
  - » കൊക്കാരാറ ബോല്യർ - കർണ്ണാടക
  - » കടലുണി-വള്ളിക്കുന്ന് - കേരളം
  - » കോശോപ്പുർ ചാന്ദ് - പശ്ചാബ്
  - » ലാൽവാൻ - പശ്ചാബ്

ആന സംരക്ഷണ കേന്ദ്രങ്ങൾ

- കേരളത്തിലെ ആന പുനരധിവാസ കേന്ദ്രം കോട്ടുർ (തിരുവനന്തപുരം)
- കേരളത്തിൽ അന്തർദ്ദേശീയ നിലവാരമുള്ള ആന പുനരധിവാസ കേന്ദ്രം നിലവിൽ വരുന്നത് - കോട്ടുർ
- കേരളത്തിലെ ആന പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ
  - കോനി (പത്തനംതിട്ട),
  - കോട്ടാക്ക് (എറണാകുളം)
- പ്രശസ്തമായ ആനക്കുട് (ഗവി മൃഗസിയം) സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത് - കോനി (1942)
- കോനി ആനക്കുട് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന മരം - കമ്പകം
- കോനി ആനത്താവളത്തെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുന്ന പുന്നതക്കം - ഐതിഹ്യമാല
- ആനയുടെ മുഴുവൻ അസ്ഥിയും പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന കേരളത്തിലെ ഏക മൃഗസിയം ഗവി മൃഗസിയം

Current Fact

- കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ കാട്ടാന ഉദ്യാനം നിലവിൽ വരുന്നത് ആനയിനങ്ങൾ - ചിനകനാൽ (മുന്നാർ)

കേരളത്തിലെ ആദ്യ സംരക്ഷണ കേന്ദ്രങ്ങൾ

- വയനാട് ആന സംരക്ഷണ കേന്ദ്രം - വയനാട്
- നിലമ്പിൾ ആന സംരക്ഷണ കേന്ദ്രം - മലപ്പുറം
- ആനമുടി ആന സംരക്ഷണ കേന്ദ്രം - ഇടുക്കി
- പെരിയാർ ആന സംരക്ഷണ കേന്ദ്രം - ഇടുക്കി

പക്ഷി സങ്കേതങ്ങൾ

- കേരളത്തിലെ പക്ഷി സങ്കേതങ്ങൾ
  - കുമരകം (കോട്ടയം), ചുള്ളനുർ (പാലക്കാട്), മംഗളവനം (എറണാകുളം), കടലുണി (മലപ്പുറം), അരിപ്പ് (തിരുവനന്തപുരം), തട്ടുക്കാട് (എറണാകുളം)
  - കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ പക്ഷിസംരക്ഷണ കേന്ദ്രം - തട്ടുക്കാട് (എറണാകുളം, 1983)
  - കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ പക്ഷി സങ്കേതം - തട്ടുക്കാട് പക്ഷിസങ്കേതം
  - കുട്ടവുഴ രൈൽവൈലെ മലയാറ്റുർ റിസർവ് വനത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പക്ഷി സങ്കേതം തട്ടുക്കാട് പക്ഷി സങ്കേതം
  - സലിം അലി പക്ഷിസങ്കേതം എന്നറിയപ്പെടുന്ന കേരളത്തിലെ പക്ഷിസങ്കേതം തട്ടുക്കാട്
    - (പ്രശസ്ത പക്ഷി നിരീക്ഷകനായ സലിം അലിയുടെ പേരിൽ)
    - പ്രസിദ്ധ പക്ഷിസങ്കേതമായ പക്ഷിപാതാളം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്
    - വയനാട്ടിലെ ബൈഹഗിരി മലനിരകളിൽ

- ◆ വേക്കേഴ്സ് എന്നും എന്നറയപ്പെടുന്ന പക്ഷി സങ്കേതം-കുമരകം പക്ഷി സങ്കേതം (കോട്ടയം) (വേദനാട് പക്ഷി സങ്കേതം)
- ◆ കുമരകം പക്ഷിസങ്കേതം വികസിപ്പിച്ചത് ജോർജ്ജ് ആൻഡ്രൂസ് ബേക്കർ
- ◆ ‘ദേശാടന പക്ഷികളുടെ പരുവീസ്’ എന്ന റിയപ്പെടുന്ന പക്ഷി സങ്കേതം കടല്ലൂണി പക്ഷി സങ്കേതം (മലപ്പുറം)
- ◆ കേരളത്തിലെ ‘പക്ഷിഗ്രാമം’ എന്നറയപ്പെടുന്നത് - നൃത്യാടക് (ആലപ്പുഴ)

മംഗളവനം

- ◆ കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും ചെറിയ പക്ഷി സങ്കേതം - മംഗളവനം പക്ഷിസങ്കേതം
- ◆ കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും ചെറിയ വന്യജീവി സങ്കേതം - മംഗളവനം പക്ഷിസങ്കേതം (0.0274 ച.കि.മീ)
- ◆ മംഗള വനം പക്ഷി സങ്കേതം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ജില്ല - എറണാകുളം
- ◆ ‘കൊച്ചിയുടെ ശാസകോശം’ എന്നറയപ്പെടുന്ന വന്യജീവി സങ്കേതം
- ◆ മംഗളവനം പക്ഷിസങ്കേതം
- ◆ കേരള ഹൈകോടതി കെട്ടിസമുച്ചയ തിന്ന് സമീപത്തായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പക്ഷിസങ്കേതം - മംഗളവനം
- ◆ കേരളത്തിൽ അപൂർവ്വത്തിനും കടവാവലുകൾ കണ്ണുവരുന്ന പക്ഷി സങ്കേതം
- ◆ മംഗളവനം
- ◆ പക്ഷികളെ കുടാതെ വിവിധതയിനും ചില തികളും ആകർഷണമായിട്ടുള്ള പക്ഷി സങ്കേതം - മംഗളവനം
- ◆ കണ്ണൽ വനങ്ങളിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന കേരളത്തിലെ പക്ഷി സങ്കേതം
- ◆ മംഗളവനം

ചുള്ളനൂർ

- ◆ മയിലുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള കേരളത്തിലെ ആദ്യ വന്യജീവി സങ്കേതം ചുള്ളനൂർ (പാലക്കാട്)
- ◆ ‘കുഞ്ഞൻ നമ്പ്യാർ സ്മൃതി വനം’ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന പക്ഷി സങ്കേതം ചുള്ളനൂർ
- ◆ കെ.കെ. നീലകണ്ഠംൻ സ്മാരക മയിൽ സങ്കേതം എന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന പക്ഷി സങ്കേതം - ചുള്ളനൂർ പക്ഷി സങ്കേതം (കേരളത്തിലെ പ്രശസ്ത പക്ഷി നിരീക്ഷക നായിരുന്ന കെ.കെ. നീലകണ്ഠംൻറെ സ്മരണാർത്ഥം)
- ◆ ‘കേരളത്തിലെ പക്ഷികൾ’ എന്ന പുസ്തകം രചിച്ചത് - കെ.കെ. നീലകണ്ഠംൻ

ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ

- ◆ കേരളത്തിലെ ദേശീയോദ്യാനങ്ങളുടെ എണ്ണം - 5 (PSC യുടെ ഉത്തര സൂചിക പ്രകാരം) (എന്നാൽ കേരള വനം വകുപ്പ് മന്ത്രാലയ തത്തിൻറെ റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം കേരളത്തിൽ ആകെ 6 ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ ഉണ്ട്)
- ◆ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ ഉള്ള ജില്ല - ഇടുക്കി
- ◆ കേരളത്തിലെ ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ ഇരവികുളം - ഇടുക്കി (1978), പെരിയാർ-ഇടുക്കി (1982), എസ്ലാർവാലി - പാലക്കാട് (1984), മതികെട്ടാൻ ചോല - ഇടുക്കി (2003), ആനമുടിചോല - ഇടുക്കി (2003), പാമ്പാട്ടു ചോല - ഇടുക്കി (2003).
- ◆ കേരളത്തിൽ ഏഴാമതായി പരിഗണിച്ചിരിക്കുന്ന ദേശീയോദ്യാനം
- ◆ കരിന്തു (പാലക്കാട്)

ഇരവികുളം

- ◆ കേരളത്തിലെ ആദ്യ ദേശീയോദ്യാനം
  - ◆ **ഇരവികുളം (ഇടുക്കി, 1978)**
  - ◆ **ഇരവികുളം ദേശീയോദ്യാനം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത് - ദേശീയോദ്യാനത്തിൽ താലുക്ക് (ഇടുക്കി) (97 Sq.km)**
  - ◆ കേരളത്തിൽ ഏറ്റവും ഉയരത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ദേശീയോദ്യാനം - **ഇരവികുളം**
  - ◆ **ഇരവികുളം ദേശീയോദ്യാനത്തിൽ തെക്ക് ഭാഗത്തായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന കൊട്ടമുടി അന്നമുടി**
  - ◆ രാജമല വിനോദസഞ്ചാരകേന്ദ്രം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ദേശീയോദ്യാനം - **ഇരവികുളം**
  - ◆ മുന്നാറിലെ രാജ മലയിൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന മുഗം - വരയാട്
  - ◆ **ഇരവികുളം പാർക്കിനെ വന്നുജീവി സങ്കേതമായി പ്രബ്യാപിച്ച വർഷം - 1975**
  - ◆ **ഇരവികുളം പാർക്കിനെ ദേശീയോദ്യാനമായി ഉയർത്തിയ വർഷം - 1978**
  - ◆ **ഇരവികുളം ദേശീയ പാർക്കിൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന മുഗം വരയാട് (നീലഗിരി താർ)**
  - ◆ വരയാടിന്റെ ശാസ്ത്രീയ നാമം
  - ◆ **നീലഗിരി ട്രാഡസ് ഹൈലോക്രിയസ്**
  - ◆ **തമിഴ്നാടിന്റെ സംസ്ഥാന മുഗം - വരയാട്**
- പെരിയാർ**
- ◆ **പെരിയാർ ദേശീയോദ്യാനം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത് ഏലം കൂനുകളുടെ മധ്യത്തിലായാണ്.**
  - ◆ **പെരിയാർ ദേശീയോദ്യാനത്തിലെ ഏറ്റവും ഉയരം കൂടിയ പ്രദേശം - കോട്ടമല (2019m)**
  - ◆ **പെരിയാർ ദേശീയോദ്യാനം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന താലുക് - പീരുമേട്**

സൈലൻഡ് വാലി

- ◆ കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ ദേശീയോദ്യാനം - **സൈലൻഡ് വാലി ദേശീയോദ്യാനം (PSC യുടെ ഉത്തര സൂചിക പ്രകാരം LD Clerk (SR for PH) - 2014)** (എന്നാൽ ശരിയുത്തരം പെരിയാർ ആണ്.) [പെരിയാറിന്റെ വിസ്തീർണ്ണം - 350 Sq.km സൈലൻഡ് വാലിയുടെ വിസ്തീർണ്ണം - 237.52 Sq.km (കോർ ഏൽ യെ - 89.52 Sq.km + ബഹർസോൺ = 148 Sq.km)]
  - ◆ **9.8 കി.മീ. ഭാഗം ഇക്കൊ സൈസ്സിറ്റിവ് സോണായി കേന്ദ്ര സർക്കാർ പ്രബ്യാപിച്ച കേരളത്തിലെ ദേശീയോദ്യാനം**
- സൈലൻഡ് വാലി**
- ◆ കേരളത്തിലെ നിത്യഹരിതവനം
  - ◆ **സൈലൻഡ് വാലി**
  - ◆ കേരളത്തിലെ ഏക കന്ധാവനം
  - ◆ **സൈലൻഡ് വാലി**
  - ◆ കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ മശക്കാട്
  - ◆ **സൈലൻഡ് വാലി**
  - ◆ **സൈലൻഡ് വാലി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ജില്ലപാലക്കാട്**
  - ◆ **സൈലൻഡ് വാലി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന താലുക് മണ്ണാർക്കാട്**
  - ◆ **ഇടുക്കി ജില്ലയ്ക്ക് പുറത്തുള്ള കേരളത്തിലെ ദേശീയോദ്യാനം - സൈലൻഡ് വാലി**
  - ◆ **സൈലൻഡ് വാലിയെ റിസർവ് വനമായി പ്രബ്യാപിച്ച വർഷം - 1914**
  - ◆ **സൈലൻഡ് വാലിയെ ദേശീയോദ്യാനമായി കേന്ദ്രസർക്കാർ പ്രബ്യാപിച്ച വർഷം 1984 (ഇന്ത്രാഗാഡി)**
  - ◆ **സൈലൻഡ് വാലി ദേശീയോദ്യാനം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തത്**
- രാജീവ് ശാഖി (1985 സെപ്റ്റംബർ 7)**

- ◆ സെസലർഡ് വാലി ഉൾപ്പെടുന്ന ബയോസ് ഫിയർ റിസർവ്വ് - നീലഗിരി
- ◆ സെസലർഡ് വാലി ബഹർ സോണായി പ്രവ്യാഹിച്ച വർഷം - 2007
- ❖ വംശനാശ ഭീക്ഷണി നേരിട്ടുന്ന റിസർവ്വ് വാലൻ കുരങ്ങുകൾ കാണപ്പെടുന്ന ദേശീയോദ്യാനം - സെസലർഡ് വാലി
- ◆ സിംഹവാലൻ കുരങ്ങുകളുടെ ശാസ്ത്രീയ നാമം - മകാക് സിലനസ്
- ◆ സിംഹവാലൻ കുരങ്ങുകൾ സെസലർഡ് വാലി തിൽ മാത്രം കാണപ്പെടാൻ കാരണം വെടിപ്പാവുകളുടെ സാമ്പിയും
- ❖ വെടിപ്പാവിൽ ശാസ്ത്രീയ നാമം കുല്ലിനിയ എക്സാറിലാറ്റ്

- ◆ സെസലർഡ് വാലി എന്ന പേരിനു കാരണം പീവിട്ടുകൾ ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ട്
- ◆ സെസലർഡ് വാലി എന്ന പേര് നിർദ്ദേശിച്ച ബൈട്ടിഷുകാരൻ - റോബർട്ട് ഐറ്റർ
- ◆ ഏറ്റവും കുടുതൽ ജൈവവൈവിധ്യമുള്ള ദേശീയോദ്യാനം - സെസലർഡ് വാലി
- ◆ മഹാഭാരതത്തിൽ സെസരന്റി വനം എന്ന പരാമർശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കേരളത്തിലെ ദേശീയോദ്യാനം - സെസലർഡ് വാലി
- ◆ സെസലർഡ് വാലിയിൽ കണ്ണുവരുന്ന ഗോത്ര വിഭാഗങ്ങൾ - ഇരുളർ, കുറുവർ
- ◆ സെസലർഡ് വാലിയിലും അഞ്ചുകൂന നദി കുതിപ്പും
- ◆ സെസലർഡ് വാലിയിൽ നിന്ന് ഉത്തഭവിക്കുന്ന നദി - തുതപ്പും
- ◆ സെസലർഡ് വാലിയോട് ചേർന്ന് സമിതി ചെയ്യുന്ന തമിഴ്കന്ധിലെ ദേശീയോദ്യാനം മുകളിച്ചതി

- ◆ സെസലർഡ് വാലി നാഷണൽ പാർക്കിൽ 25-ാം വാർഷികത്തോടനുബന്ധിച്ച് സർക്കാർ സ്ഥാപിച്ച പുറത്തിരിക്കിയ വർഷം - 2009

ആനമുടി ചോല

- ◆ ആനമുടി ചോല ദേശീയോദ്യാനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന മുന്ന് ചോല റിസർവ്വ് ഹോറ്റലുകൾ ഇടിവര ചോല റിസർവ്വ്, പുല്ലാരറി ചോല റിസർവ്വ്, മനവൻ ചോല റിസർവ്വ്
- ◆ ആനമുടി ചോല ദേശീയോദ്യാനത്തിൽ സമിതി ചെയ്യുന്ന വെള്ളച്ചാട്ടം തുംബാനം

മതികെട്ടാൻ ചോല

- ◆ 1897 തുമ്പി തിരുവിതാംകൂർ ശവണ്ണമെൻഡ് റിസർവ്വ് വൃഥലാർഡായി പ്രവ്യാഹിച്ച പ്രദേശം മതികെട്ടാൻ ചോല
- ◆ മതികെട്ടാൻ ചോല സമിതി ചെയ്യുന്ന താലുക്ക് ഉടുമ്പൻ ചോല
- ◆ മതികെട്ടാൻ ചോല ദേശീയോദ്യാനത്തിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന പ്രദേശം കാട്ടുമല
- ◆ മതികെട്ടാൻ ചോലയിൽ നിന്ന് ഉത്തഭവിക്കുന്ന നദികൾ ഉച്ചിൽകുത്തിപ്പും, മതികെട്ടാൻപും, സാംഭാർ (പനിയാറിൽ പോഷകനദികൾ)

പാന്താട്ടം ചോല

- ◆ കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും ചെറിയ ദേശീയോദ്യാനം
- ◆ പാന്താട്ടം ചോല (1.32 ച.കि.മീ.)

ഇന്ത്യ

ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ¹ (നാഷണൽ പാർക്ക്)

- ❖ ഇന്ത്യയിലെ ആകെ ദേശീയോദ്യാനങ്ങളുടെ എണ്ണം - 104
- ❖ ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ നാഷണൽ പാർക്ക്
ജീ.ഓ. കോർബെറ്റ് നാഷണൽ പാർക്ക്
(1936, ഉത്തരാവണ്ടിയിലെ നെന്നിറ്റാർ)
- ❖ ജീ.ഓ. കോർബെറ്റ് ദേശീയോദ്യാനത്തിന്റെ ആദ്യ പേര് - ഹൈലി ദേശീയോദ്യാനം
- ❖ രാംഗംഗ ഏന്ററിയപ്പെടുന്നത്
ജീ.ഓ.കോർബെറ്റ് നാഷണൽ പാർക്ക്

New Info

- ❖ ഇന്ത്യയിൽ 105-ാമതായി നിലവിൽ വരുന്ന ദേശീയോദ്യാനം
Dehing Patkai National Park (അസം)
- ❖ ഇന്ത്യയിലാദ്യമായി മൃഗങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി ക്രാറ്റീൻ സെൻ്റർ ആരംഭിച്ച ദേശീയോദ്യാനം - ജീ.ഓ. കോർബെറ്റ് ദേശീയോദ്യാനം

- ❖ ഏറ്റവും വലിയ ദേശീയോദ്യാനം
ഹൈലി നാഷണൽ പാർക്ക് (ലഡാക്ക്)
- ❖ ഏറ്റവും ചെറിയ ദേശീയോദ്യാനം
സൗത്ത് ബട്ടൻ ആൻഡമാൻ ദേശീയോദ്യാനം
- ❖ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ദേശീയോദ്യാനങ്ങളുള്ള സംസ്ഥാനം
മധ്യപ്രദേശ്

- ❖ ഏഷ്യൻ സിംഹങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന ഏക ദേശീയോദ്യാനം
ഗിർ ദേശീയോദ്യാനം
(ഗുജറാത്തിലെ ജുനഗഢ് ജില്ല)
- ❖ ഇന്ത്യയിൽ ഒറ്റക്കാവൻ കാണാമുണ്ടായാൽ തിരി സംരക്ഷണക്കേടും
കാസിരഗ നാഷണൽ പാർക്ക് (അസം)
- ❖ ഹിമപൂലി പ്രധാന സംരക്ഷിത മൃഗമായി കൂപ്പും ദേശീയോദ്യാനം
ഹൈലി ദേശീയോദ്യാനം (ലഡാക്ക്)
- ❖ കാർശ്മിരി മാനുകളെ സംരക്ഷിക്കുന്ന ദേശീയോദ്യാനം
ചീറിംഗാം ദേശീയോദ്യാനം
- ❖ ലവൻ ജല തടാകങ്ങളിൽ/അഴിമുഖങ്ങളിൽ മാത്രം കണ്ണുവരുന്ന മുതലകളുടെ ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ ആവാസ കേന്ദ്രം
ബിത്താർകനിക ദേശീയോദ്യാനം(അഡീഷ്)

- ❖ അടൽ ബിഹാരി വാങ്ങപേച്ച സുവോളം ജിക്കൽ പാർക്ക്
ബൈല്ലാരി (കർണ്ണാടക)
- ❖ രാജീവ് ഗാന്ധി നാഷണൽ പാർക്ക്
കുടക് (മൈസൂർ)
- ❖ രാജീവ് ഗാന്ധി സുവോളം ജിക്കൽ പാർക്ക് - പുന്നൻ
- ❖ ഇന്ത്രാഗാന്ധി നാഷണൽ പാർക്ക്
തിരുപ്പുർ (കോയംപുത്തുർ)
- ❖ ഇന്തിരാ ഗാന്ധി സുവോളം ജിക്കൽ പാർക്ക് - വിശാവപട്ടണം
- ❖ സത്തജയ് ഗാന്ധി നാഷണൽ പാർക്ക്
മുംബൈ

അന്തരിക്കെല ഭേദങ്ങളാക്കണം

- ആന്ധ്രാപദ്മൻ** - ശ്രീവൈക്കിട്ടേര ദേശീയോദ്യാനം, രാജീവ്‌ഗാന്ധി (രാമേഷ്വരം) ദേശീയോദ്യാനം പാപിക്കാൻ ദേശീയോദ്യാനം
- അരുണാചൽപ്പദ്മൻ** - നംബു ദേശീയോദ്യാനം, മഹാനിർത്ത് ദേശീയോദ്യാനം
- അസം** - കാസിരംഗ, മനാസ്, നമേരി, തിബൈ-സൈകോവ ദേശീയോദ്യാനം, രാജീവ്‌ഗാന്ധി റോഞ്ച് ദേശീയോദ്യാനം
- ബിഹാർ** - വാല്മീകി ദേശീയോദ്യാനം
- കർമ്മനിസ്ഥാ** - ഗുരുഗാമിഭാന്സ് (സംഖ്യാജയ്യ്) ദേശീയോദ്യാനം, ഇന്ദ്രാവതി ദേശീയോദ്യാനം, കംഗർവാലി ദേശീയോദ്യാനം
- ഗോവ** - മൊല്ലം ദേശീയോദ്യാനം
- ഗുജറാത്ത്** - ശിർ ദേശീയോദ്യാനം, സ്കൂക്ക് ബക്ക് (വേലവർഡർ), വൻസുദ്, മരീനീ (ഗൾഫ് ഓഫ് കച്ച്)
- ഹരിയാന** - സുൽത്താൻപുര് ദേശീയോദ്യാനം, കലേഷർ ദേശീയോദ്യാനം
- ഹിമാചൽപ്പദ്മൻ** - ദേര്ഘ് ഹിമാലയൻ ദേശീയോദ്യാനം, പിർവാലി ദേശീയോദ്യാനം, ഇന്ദ്രകിളി ദേശീയോദ്യാനം, വിർഗംഗ ദേശീയോദ്യാനം, സിംബാൽബര ദേശീയോദ്യാനം
- ജാർവ്വണി** - വേത്തല ദേശീയോദ്യാനം, ഹസാൽ ബാഗ്
- കർമ്മനാട്ക** - ബന്ധിപുർ ദേശീയോദ്യാനം, ബന്നാർലുട് ദേശീയോദ്യാനം, അൻഷി ദേശീയോദ്യാനം, കുദ്രേമുവ് ദേശീയോദ്യാനം, നഗർഹോളൈ (രാജീവ്‌ഗാന്ധി ദേശീയോദ്യാനം)
- മധ്യപദ്മൻ** - കർഹ ദേശീയോദ്യാനം, മാധവ് ദേശീയോദ്യാനം, ബന്ധവഗയ് ദേശീയോദ്യാനം, ഇന്തിരാപിയറ്റർഷിനി (Pench) ദേശീയോദ്യാനം, വന വിഹാർ ദേശീയോദ്യാനം, സജത്യയ് ദേശീയോദ്യാനം, സത്പുര ദേശീയോദ്യാനം, മണ്ണല ഫോസ്റ്റർ ദേശീയോദ്യാനം, പന ദേശീയോദ്യാനം, കുനോ ദേശീയോദ്യാനം
- മഹാരാഷ്ട്ര** - തഡോബ ദേശീയോദ്യാനം, ഗുഗാമൽ ദേശീയോദ്യാനം, നവ്ഗാവോൻ ദേശീയോദ്യാനം, പെണ്ണ് (ജവഹർലാൽ നന്നാർ) ദേശീയോദ്യാനം, സംഖയ്ശാസി (ബോബോവലി) ദേശീയോദ്യാനം, ചനോളി ദേശീയോദ്യാനം
- മണിപ്പുർ** - കൈയ്യബുർ ലെംജാവോ ദേശീയോദ്യാനം
- മേലാലയ** - ബാൽഭക്രം ദേശീയോദ്യാനം, നോക്കരൈക് ദേശീയോദ്യാനം
- മിസോറാം** - മുർലിൻ ദേശീയോദ്യാനം, ഫാംഗ്‌പേപ് സ്കൂമുണ്ടയൻ ദേശീയോദ്യാനം
- നാഗാലാം** - ഇന്താക്കി ദേശീയോദ്യാനം
- ഒഡീഷ** - സിംലിപാൽ ദേശീയോദ്യാനം, തിത്താർകനിക ദേശീയോദ്യാനം
- രാജസ്ഥാൻ** - രത്തംപോർ ദേശീയോദ്യാനം, കിയോലാറിയോ ദേശീയോദ്യാനം, സർസ്ക ദേശീയോദ്യാനം, ദൈസേർട്ട് ദേശീയോദ്യാനം, മുകുറൈ ഹിൽസ് ദേശീയോദ്യാനം

- സിക്കിം** - കാവുൻജംഗ ദേശീയോദ്യാനം
- തമിഴ്നാട്** - ശിള്പി ദേശീയോദ്യാനം (നിലവിൽ അറിയപ്പെടുന്നത്: ശിള്പി പുക്കാ), ഗൾഫ് ഓഫ് മാനാർ ദേശീയോദ്യാനം, ഇന്തിരാഗാഡി (അണ്ണാമലൈ) ദേശീയോദ്യാനം, മുതുമലൈ ദേശീയോദ്യാനം, മുകുതി ദേശീയോദ്യാനം
- കേരളം** - ഇരവികുളം ദേശീയോദ്യാനം, സൈലന്റ് വാലി ദേശീയോദ്യാനം, പാനമട്ടം ചോല ദേശീയോദ്യാനം, മതികെട്ടാൻ ചോല ദേശീയോദ്യാനം, ആനമുടി ചോല ദേശീയോദ്യാനം, പെരിയാർ ദേശീയോദ്യാനം (കേരള രേഖകളിൽ പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്)
- തെലങ്കാന** - കാസു ബ്രഹ്മാനന്ദ റിഡ്യാർ ദേശീയോദ്യാനം, മഹാവിർ ഹരിൺ വന സ്ഥലി ദേശീയോദ്യാനം, മുഗവാണി ദേശീയോദ്യാനം
- ത്രിപുര** - കൂർഖയ് ലെപോവ്യ്, വൈവസൻ (രാജ്ഞിബാറി) ദേശീയോദ്യാനം
- ഉത്തരാവണ്ണ** - ജിം കോർബറ്റ് ദേശീയോദ്യാനം, നനാദേവി ദേശീയോദ്യാനം, വാലി ഓഫ് എൽവേസ്, രാജാജി ദേശീയോദ്യാനം, ഗംഗാത്രി ദേശീയോദ്യാനം, ശ്രോവിന്റ് ദേശീയോദ്യാനം
- ഉത്തർ പ്രദേശ്** - ദൃഢവ ദേശീയോദ്യാനം
- പശ്ചിമഖണ്ഡാർ** - സുന്ദർബൻസർവ്വ് ദേശീയോദ്യാനം, നിയോറവാലി ദേശീയോദ്യാനം, സിംഗാ ലില ദേശീയോദ്യാനം, ബുക്ക്‌സ ദേശീയോദ്യാനം, ശോരുമാര ദേശീയോദ്യാനം, ജത്യാപാറ ദേശീയോദ്യാനം
- ആൻഡമാൻ & നികോബാർ** - മഹാരാഷ്ട്രഗാഡി മരീൻ (വൻഡോർ) ദേശീയോദ്യാനം, മിഡിൽ ബട്ടൺ എലുവാൻ്റ് ദേശീയോദ്യാനം, മുണ്ട് ഹാരിയർ ദേശീയോദ്യാനം, നോർത്ത് ബട്ടൺ എലുവാൻ്റ് ദേശീയോദ്യാനം, സാധിൽപീക്ക് ദേശീയോദ്യാനം, സൗത്ത് ബട്ടൺ എലുവാൻ്റ് ദേശീയോദ്യാനം, കാംപേര് വേ ദേശീയോദ്യാനം, ഗലതേതയ വേ ദേശീയോദ്യാനം, റാണി-ത്യാൻസി മരീൻ ദേശീയോദ്യാനം
- ജമു&കാശ്മീർ** - ദച്ചിംഗാം ദേശീയോദ്യാനം, കിസ്താർ ദേശീയോദ്യാനം, സലിം അലി നാഷണൽ പാർക്ക് (സിറ്റി ഫോറസ്റ്റ്)
- ലഭ്യാക്ഷ** - ഹൈമിന് ദേശീയോദ്യാനം

ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാന ഫോസിൽ പാർക്കുകൾ

- ❖ മൺഡല പ്ലാറ്റ് ഫോസിൽ ദേശീയോദ്യാനം - മധ്യപ്രദേശ്
- ❖ സിവാലിക് ഫോസിൽ പാർക്ക്, സകേതി - ഹിമാചൽപ്പരദേശ്
- ❖ ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യ Dinosaur Museum and Fossil Park നിലവിൽ വന്ന സംസ്ഥാനം ഗുജറാത്ത്

- ◆ ഏറ്റവും കുടുതൽ ദേശീയോദ്യാനങ്ങളുള്ള കേന്ദ്രരേണ്ടപ്രദേശം ആൻഡമാൻ & നികോബാർ
- ◆ ദേശീയോദ്യാനം ഇല്ലാത്ത സംസ്ഥാനം പബ്ലാവ്
- ◆ ഇന്ത്യയിലെ ഒരേയൊരു ഷൈകുന്ന ദേശീയോദ്യാനം - **Keibul Lamjao** (ലോകതാക്ത തടാകം, മണിപ്പുര്)
- ◆ കൈഗ നൃസ്ത്വിയർ പവർ റോഷൻ അടുത്ത സമിതി ചെയ്യുന്ന ദേശീയോദ്യാനം
- ◆ അൻഫി ദേശീയോദ്യാനം (കർണ്ണാടക)
- ◆ റൂഡ്യൂർഡ് കില്ലിങ്കിരേ ജംഗിൾ ബുക്ക് എന്ന കമ്മയിൽ പരാമർശിക്കുന്ന ദേശീയോദ്യാനം - കർഹ ദേശീയോദ്യാനം
- ◆ ഇന്ത്യ-ഭൂട്ടാൻ അതിർത്തിയിൽ സമിതി ചെയ്യുന്ന നാഷണൽ പാർക്ക്

മനാസ് നാഷണൽ പാർക്ക്

- ◆ ‘മിനി കാസിരംഗ്’ എന്നറിയപ്പെടുന്നത് രാജീവ് ഗാന്ധി ഓഡ് ദേശീയോദ്യാനം (അസം)
- ◆ ഇട്ടാവ ലയൻ സഫാരി പാർക്ക് നിലവിൽ വന്ന സംസ്ഥാനം - ഉത്തർപ്പരേഷ്
- ◆ ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ ബട്ടർഫ്ലൈ പാർക്ക് - ബന്ധാർപ്പട്ട (കർണ്ണാടക)
- ◆ കെൻ നദികരയിൽ സമിതിചെയ്യുന്ന ദേശീയോദ്യാനം
- ◆ പന ദേശീയോദ്യാനം (മധ്യപ്രദേശ്)
- ◆ ‘വിദർഭ്യേദ റത്നന്’ എന്നറിയപ്പെടുന്ന ദേശീയോദ്യാനം
- ◆ തഡ്യാബ ദേശീയോദ്യാനം (മഹാരാഷ്ട്ര)
- ◆ മഹാത്മാഗാന്ധി മരീറൻ നാഷണൽ പാർക്ക് സമിതി ചെയ്യുന്നത്
- ◆ വൻഡോർ (ആൻഡമാൻ ദീപ്പുകൾ)

യുനസ്കോയുടെ പൈത്യക പട്ടികയിലുള്ള ഇന്ത്യയിലെ വനമേഖലകൾ

- ◆ ശ്രേറ്റ് ഹിമാലയൻ നാഷണൽ പാർക്ക് (2014) - ഹിമാചൽപ്പരേഷ്
- ◆ പശ്ചിമഘട്ടം (2012) - മഹാരാഷ്ട്ര, ഗോവ, കർണ്ണാടക, തമിഴ്നാട്, കേരളം
- ◆ നനാദേവി & വാലി ഓഫ് ഫ്ലോറൽ ദേശീയോദ്യാനം (1988)- ഉത്തരാവണ്ടി
- ◆ സുരംഗവൻസ് ദേശീയോദ്യാനം (1987) - പശ്ചിമബംഗാൾ
- ◆ കിയോലാഡിയോ ദേശീയോദ്യാനം (1985) - രാജസ്ഥാൻ
- ◆ കാസിരംഗ ദേശീയോദ്യാനം, മനാസ് വന്യജീവിസങ്കേതം (1985)- അസം
- ◆ 2016 ലെ യുനസ്കോയുടെ ലോകപൈത്യ ക്ലൂസ്റ്റികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയ ഇന്ത്യയിലെ മിക്കസിദ്ധ സെസ്റ്റ് കാഞ്ചൻജംഗ ദേശീയോദ്യാനം (സിക്കിം)

പക്ഷി സങ്കരങ്ങൾ

➤ അപേക്ഷ	➤ ആസ്യാപ്പരേഷ്
➤ പുലിക്കെട്ട്, കൊല്ലേരു	➤ ആസ്യാപ്പരേഷ്
➤ നെൽപ്പാട്ട്	➤ ആസ്യാപ്പരേഷ്
➤ നൽസരോവർ	➤ ശുജരാത്ര്
➤ സലിം അലി	➤ ഗോവ
➤ സുൽത്താൻപുര്	➤ ഹരിയാന
➤ രംഗനാതിട്ട്	➤ കർണ്ണാടക
➤ രത്തപുര് / ലാനാ/കിയോലാഡിയോ	➤ രാജസ്ഥാൻ
➤ വേടതകൾ	➤ തമിഴ്നാട്
➤ കുന്തൻകുളം	➤ തമിഴ്നാട്
➤ പിറ്റി	➤ ലക്ഷദ്വീപ്
➤ മായാനി	➤ മഹാരാഷ്ട്ര
➤ സമസ്പുര്	➤ ഉത്തർപ്പരേഷ്
➤ നവാബ്ഗഢി	➤ ഉത്തർപ്പരേഷ്
➤ ചിന്നാമൺകുർ	➤ പശ്ചിമബംഗാൾ
➤ കുമരകം	➤ കേരളം
➤ തട്ടേക്കാട്	➤ കേരളം

- ◆ ഇന്ത്യയുടെ ഏറ്റവും കിഴക്ക് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ദേശീയോദ്യാനം
നംഭൻ ദേശീയോദ്യാനം
(അരുണാചൽപ്രദേശ്)
- ◆ ഗന്ധകി (ഗാണ്ഡിക്) നദിയുടെ സമീപത്ത്
സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ദേശീയോദ്യാനം
വാല്മീകി ദേശീയോദ്യാനം
- ◆ വാലി ഓഫ് ഹംബേഴ്സ് ദേശീയോദ്യാനം
സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സംസ്ഥാനം

ഉത്തരാവണ്ണം

- ❖ ഏഷ്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ ട്രാലിപ്പ് പുന്നോട്ടം - ഇന്ത്യരാജാണി മെമ്മോറി യൽ ട്രാലിപ്പ് ഗാർഡൻ (ജമു&കാർമ്മിൾ)
- ❖ ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ ട്രാലിപ്പ് ഗാർഡൻ ജമു&കാർമ്മിൾ
- ❖ ഇന്ത്യയിലെ ഒരു മത്തെ ട്രാലിപ്പ് ഗാർഡൻ നിലവിൽ വന്ന സംസ്ഥാനം
ഉത്തരാവണ്ണം (പിന്തോഗാർക്ക് ജില്ല)

ബന്ധാസ്ഥിയർ റിസർവേകൾ

- ◆ യുനസ്കോ വിഭാവനം ചെയ്ത മാൻ ആൻഡ് ബന്ധാസ്ഥിയർ റിസർവ് പ്രോഗ്രാമിന്റെ ഭാഗമായാണ് ബന്ധാസ്ഥിയർ റിസർവുകൾ ഇന്ത്യയിൽ ആരംഭിച്ചത്
- ◆ ദേശീയോദ്യാനങ്ങളുടെ വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെ ജൈവവൈവിധ്യ തത്തിന്റെ സന്പന്നതയാൽ വേറിട്ട് നിൽക്കുന്ന സംരക്ഷിത വനപ്രദേശങ്ങൾ

ബന്ധാസ്ഥിയർ റിസർവുകൾ

- ◆ ബന്ധാസ്ഥിയർ റിസർവുകളിലെ 3 വന മേഖലകൾ
  - ❖ കോർ ഏരിയ (Core area)
  - ❖ ബഫർ സോൺ (Buffer zone)
  - ❖ ട്രാൻസിഷൻ സോൺ (Transition zone)

- ◆ വന്യജീവികളുടെ സൈരവിഹാരം മാത്രം ലക്ഷ്യമാക്കി സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രദേശം കോർ ഏരിയ
- ◆ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ശാസ്ത്രീയ പാനങ്ങൾക്കും പ്രാഥുവുമുള്ള മേഖല ബഫർ സോൺ
- ◆ ബന്ധാസ്ഥിയർ റിസർവുകളെ ഏറ്റവും പുറമേയുള്ള മേഖല

ട്രാൻസിഷൻ സോൺ

- ◆ ഇന്ത്യയിലെ ആകെ ബന്ധാസ്ഥാസ്ഥിയർ റിസർവുകൾ - 18
- ◆ യുനസ്കോയുടെ മാൻ ആൻഡ് ബന്ധാസ്ഥിയർ റിസർവ് പ്രോഗ്രാമിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഇന്ത്യയിലെ ബന്ധാസ്ഥിയർ റിസർവുകളുടെ എണ്ണം - 12
- ◆ ഇന്ത്യയിലെ ആകെ കണ്ണസർവേ ഷൻ റിസർവുകളുടെ എണ്ണം - 97
- ◆ ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ ബന്ധാസ്ഥിയർ റിസർവ് - നീലഗിരി (1986)
- ◆ 1986-ൽ നീലവിൽ വന നീലഗിരി ബന്ധാസ്ഥിയർ പശ്ചിമഘട്ടത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്.
- ◆ ഏറ്റവും വലിയ ബന്ധാസ്ഥിയർ റിസർവ് ഗ്രാൻഡ് ലാറ്റി (ഗുജറാത്ത്)
- ◆ ഗ്രാൻഡ് ലാറ്റി ബന്ധാസ്ഥിയർ റാൻ ഓഫ് കച്ച് ബന്ധാസ്ഥിയർ ഏന്റും അറിയപ്പെടുന്നു.
- ◆ ഏറ്റവും ചെറിയ ബന്ധാസ്ഥിയർ റിസർവ് ദിബ്യുസൈക്കോവ (അസം)
- ◆ ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിലെ ആദ്യത്തെ മരീന്ത ബന്ധാസ്ഥിയർ - ശർപ്പ് ഓഫ് മാനോർ
- ◆ ഹര്ത്താനി ബന്ധാബൈവേഴ്സിറ്റി പാർക്ക് നീലവിൽ വന സംസ്ഥാനം

ഉത്തരാവണ്ണം

ഇന്ത്യയിലെ ബൈയോസൈറ്റ് റിസർവുകൾ

ബൈയോസൈറ്റ് റിസർവ്വ്	നിലവിൽ വന്ന വർഷം	സംസ്ഥാനങ്ങൾ/ കേരളരണ പ്രദേശങ്ങൾ	യൂനസ്കോയുടെ സ്ഥാവലിൽ ഉൾപ്പെട്ട വർഷം
നീലഗിരി	1986	തമിഴ്നാട്, കേരളം, കർണ്ണാടക	2000
നാംബാദ്ദേവി	1988	ഉത്തരാഖണ്ഡ്	2004
നോക്കരോക്ക്	1988	മേഘാലയ	2009
ഭഗവറ്റ് നികോബാബാർ	1989	ആൻഡമാൻ & നികോബാബാർ	2013
മനാസ്	1989	അസം	
ഗർഹമ്പ് ഓഫ് മാനോർ	1989	തമിഴ്നാട്	2001
സുന്ദരവനം/ സുന്ദരഭേബൻസ്	1989	പശ്ചിമബംഗാൾ	2001
സിംബിപാൽ	1994	ജൈഷ	2009
ദിവൈസു-സൈകോവ	1997	അസം	
ദിപാട്ട്-ദബാങ്ക്	1998	അരുണാചൽ പ്രദേശ്	
പച്ചമാർഹി	1999	മധ്യപ്രദേശ്	2009
കാബൈൻജംഗ്	2000	സിക്കിം	2018
അഗസ്ത്യമല	2001	കേരളം, തമിഴ്നാട്	2016
അജനാക്കമർ- അമർകാണ്യക്	2005	മധ്യപ്രദേശ്, ചത്തോസ്സഗഡ്	2012
ഗുഡ്രാഡി	2008	ഗുജറാത്ത്(റാഞ്ച് ഓഫ് കുച്ച്)	
ശ്രീത മരുഭൂമി	2009	ഹിമാചൽ പ്രദേശ്	
സേസ്‌കാച്ചലം/ശ്രേഷ്ഠച്ചലം	2010	ആന്ധ്രാപ്രദേശ്	
പന	2011	മധ്യപ്രദേശ്	2020

കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവുകൾ

- ◆ 1972-ലെ വന്യജീവിസംരക്ഷണനിയമ തിരിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രത്യേകതരത്തിലുള്ള സംരക്ഷിതപ്രദേശങ്ങളാണ് കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവുകൾ.

GET INFO

- ◆ ഇന്ത്യയിലെ കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവുകളുടെ എണ്ണം - 214
- ◆ ഏറ്റവും കൂടുതൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവുകൾ ഉള്ള സംസ്ഥാനം - നാഗാലാം (114) (രണ്ടാമത് -മേഘാലയ (71))

◆ നിലവിൽ ഏറ്റവും വലിയ കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വ്

അംബുക്ക് അല്ലോക്ക (മേഘാലയ)

◆ നിലവിൽ ഏറ്റവും ചെറിയ കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വ് - മികാഡാക്കര (മേഘാലയ)

◆ പരിസ്ഥിതിലോല പ്രദേശങ്ങൾകുടി ഉൾപ്പെടുന്നതിനാൽ വ്യവസായങ്ങളോ മറ്റ് മനുഷ്യക്കെന്നുകയറ്റങ്ങളോ ഒന്നും ഇതരം സംരക്ഷിതപ്രദേശങ്ങളിൽ അനുവദിക്കുന്നില്ല.

കൺസർവേഷൻ റിസർവുകൾ

- ◆ ഇന്ത്യയിലെ സംരക്ഷണ കരുതൽ ശേഖരണങ്ങളും കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവുകളും ഇന്ത്യയിലെ സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങളെ പരാമർശിക്കുന്ന പദ്ധതി.
- ◆ ഇത് സാധാരണയായി ഇന്ത്യയിലെ സ്ഥാപിത ദേശീയ പാർക്കുകൾ, വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങൾ, സംരക്ഷിത വനങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കിടയിലുള്ള

- ❖ ബഹമർ സോംഗുകൾ അല്ലെങ്കിൽ കണക്ക് റൂകൾ, കുടിയേറ്റ ഇടനാഴികൾ എന്നിവയുടെ ഭാഗമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.
- ❖ ജനവാസമില്ലാത്തതും പുർണ്ണമായും ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതും എന്നാൽ കമ്മ്യൂണിറ്റികൾ ഉപജീവനത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നതുമായ ഭൂമിയുടെ ഒരു ഭാഗം സ്വകാര്യ ഉടമസ്ഥതയിലാണെങ്കിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി പ്രദേശങ്ങളും അതെരും പ്രദേശങ്ങളും സംരക്ഷണ പ്രദേശങ്ങളായി പ്രവൃത്തിക്കുന്നു.
- ❖ ഈ സംരക്ഷിത പ്രദേശ വിലാഗങ്ങൾ ആദ്യമായി 1972 ലെ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമം ഭേദഗതി - 2002 ആക്കിലുടെ അവതരിപ്പിച്ചു.
- ❖ ഭൂമിയുടെ സ്വകാര്യ ഉടമസ്ഥാവകാശം, ഭൂവിനിയോഗം എന്നിവ കാരണം നിലവിലുള്ളതോന്തോ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുത്തോ ആയ സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങളിലും പരിസരത്തും സംരക്ഷണം കുറഞ്ഞത്തിനാലാണ് ഈ വിലാഗങ്ങൾ ചേർത്തത്.
- ❖ സൈക്കണ്ഠ 18-ലെ ഉപവിലാഗം (2), ഉപവിലാഗങ്ങൾ (2), (3), (4) സൈക്കണ്ഠ 27, സൈക്കണ്ഠ 30, 32 ക്ലോസുകൾ (ബി), (സി) എന്നിവയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ, 33-ാം വകുപ്പിലെ (സി) എന്നിവ ഒരു സങ്കേതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ബാധകമാകുന്നതുപോലെ ഒരു സംരക്ഷണ റിസർവ്വുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ബാധകമായിരിക്കും.
- ❖ കാട്ടുജീവനും അതിന്റെ ആവാസവ്യവസ്ഥയും സംരക്ഷിക്കാൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിയേം വ്യക്തിയോ സന്നദ്ധരായി വരുന്ന ഘട്ടത്തിൽ സംശയാന ഗവൺമെന്റിന് ഒരു ദേശീയ പാർക്കിനുള്ളിൽ ഉൾക്കൊള്ളാത്ത ഭൂമിയെ ഏതെങ്കിലും സ്വകാര്യ അല്ലെങ്കിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി ഭൂമിയായി പ്രവൃത്തിക്കാം.
- ❖ ജനുജാലങ്ങൾ, സസ്യജാലങ്ങൾ, പരമ്പരാഗതമോ സാംസ്കാരികമോ ആയ സംരക്ഷണ മുല്യങ്ങളും സ്വന്വദായങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വ് ആണ് കൺസർവേഷൻ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സംരക്ഷണ റിസർവ്.

പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ സംരക്ഷിതവും വാന്നോഡിംഗണി നേരിട്ടുന്നതുമായ ജീവി വർഗ്ഗങ്ങൾ

- ❖ ഇന്ത്യയുടെ പട്ടണത്താർ ഭാഗത്ത് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന പർവതനിര - പശ്ചിമഘട്ടം
- ❖ 180,000 ചതുരശ്ര കിലോമീറ്റർ വിസ്തീരം നാമോ ഇന്ത്യയുടെ ഭൂവിസ്തൃതിയുടെ 6 ശതമാനത്തിൽ താഴേയോ ഉൾക്കൊള്ളുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഇന്ത്യയിൽ കാണപ്പെടുന്ന സസ്യങ്ങൾ, മത്സ്യങ്ങൾ, ജനുജാലങ്ങൾ, പക്ഷി, സസ്തനി വർഗ്ഗങ്ങൾ എന്നിവയുടെ 30 ശതമാനത്തിലധികം പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ അടങ്കിയിരിക്കുന്നു.
- ❖ ഇത് ഒരു യുനെസ്കോ ലോക പൈതൃക സെസ്റ്റാൻ. ‘എറുവും ചുട്ടറിയ ജൈവവൈവിധ്യ ഹോട്ട് സ്പോട്ടുകളിൽ’ എന്ന്.
- ❖ പശ്ചിമഘട്ടം വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്നത് മഹാരാഷ്ട്ര, ഗോവ, കർണ്ണാടക, കേരളം, തമിഴ്നാട്
- ❖ പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ മനുഷ്യനിർമ്മിത തടാകങ്ങൾ - നീലഗിരിയിലെ ഉട്ട് (2500 മീറ്റർ ഉയരം), കൊട്ടേക്കനാൽ (2285 മീറ്റർ), പള്ളി കുന്നിലെ ബെറിജം
- ❖ ഇന്ത്യയിലെ വറ്റാത്ത നദികളെ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്ന പശ്ചിമഘട്ടം ഇന്ത്യയിലെ നാല് നീർത്തടങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. പ്രധാന നദികളിൽ ഗോദാവരി, കൃഷ്ണ, കാവേരി, മാണ്ണാവി, സുവാരി എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

- ◆ അതിവേഗം ഒഴുകുന്ന നദികളും കുത്തനെയുള്ള ചരിവുകളും നിരവധി വലിയ ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾക്ക് സൗലഭ്യം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. പശ്ചിമഘട്ടത്തിന്റെ നീളത്തിൽ അപ്പതോളം പ്രധാന ധാരകളുണ്ട്.
- ◆ ആഗോളഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന കുറഞ്ഞത് 325 ജീവിവർഗ്ഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ ആയിരക്കണ്ണ കിൻ്റെ ജനുവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ആവാസക്കേന്ദ്രമാണ് പശ്ചിമഘട്ടം.
- ◆ പല പ്രാദേശിക ഇനങ്ങളും പ്രത്യേകിച്ച് ഉദയജീവി, ഏറ്റവും കൂടാസുകളിൽ ഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന സസ്തനികൾ പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ വസിക്കുന്നു. അതിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പല പ്രാദേശിക സസ്തനികളും ഇന്ന് ഭീഷണി നേരിട്ടുന്നവയാണ്.

സസ്തനികൾ

- ◆ പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ ശുരൂതരമായി വംശനാശ ഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന സസ്തനികൾ വലിയ പുള്ളികളുള്ള സിബെറ്റ്, നിലഗിരി വരയാട്, ആർബോറി റിയൽ ലയൻ, എയിൽഡ് മക്കാക്ക, ഏഷ്യൻ ആക്കൾ, കടുവ, നിലഗിരി ലംഗൂർ, പുള്ളിപ്പുലി, കരടികൾ, വാസ്തവർ വസ്താലുകൾ

ഉരഗങ്ങൾ

- ◆ ഉരഗ വർഗത്തിലെ പാന്പ് കുടുംബം യുറോ പെൽറ്റിഡേ ഫൈതാണ്ക് പുർണ്ണമായും ഈ പ്രദേശത്തെക്ക് പതിമിത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഉദയജീവികൾ

- ◆ പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ ഉദയജീവികൾ വൈവിധ്യമാർന്നതും അതുല്യവുമാണ്. ഉദയജീവി വർഗങ്ങളിൽ 80 ശതമാനത്തിലധികം ഈ പ്രദേശത്താണ്.
- ◆ വംശനാശഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന പർപിൾ തവളയെ 2003 തോഡി ജീവനുള്ള ഫോസിൽ ആണെന്ന് കണ്ണെത്തി കുടാതെ നാല് പുതിയ ഇനം

ജീവികളെ പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ നിന്ന് കണ്ണെത്തിയിട്ടുണ്ട്.

മത്സ്യങ്ങൾ

- ◆ റൈഡ് ലൈൻ ടോർപ്പിഡോ ബാർബ്, റൈഡൈയിൽഡ് ബാർബ്, ഓസ്റ്റീനോബേമാ ബേക്കറി, ക്യാറ്റപിഷ്, ശുശ്ലജ്ജല പഹർ മത്സ്യങ്ങൾ നിരവധി ഉപജീവനിന്മുള്ള അലക്കാര മത്സ്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയുടെ ആവാസ സ്ഥലമാണ് പശ്ചിമഘട്ട നദികൾ

പക്ഷികൾ

- ◆ വംശനാശഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന റൂഫുസ് ലാഫിൻഗ്രേഷ് ഉൾപ്പെടെ പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ കുറഞ്ഞത് 16 ഇനം പക്ഷികൾ കാണപ്പെടുന്നു.
- ◆ പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ തദ്ദേശീയവും വിദേശവും മായ വൃക്ഷ, സസ്യ ഇനങ്ങൾ തേക്ക്, ജാമുൻ, കശുവണ്ടി, ഹോർ പ്ലം, പവിശമരം, മുളിപ്പു, ട്രേഡാസ്റ്റ്
- ◆ പശ്ചിമഘട്ടം നിരവധി സംസ്ഥാന അതിർത്തികളിലുടെ കടനുപോകുന്ന വലിയ വിസ്ത്രൂതിയുള്ള ഒരു പ്രധാന ആവാസ വ്യവസ്ഥയാണ്.
- ◆ വനനം, വനനഗൈകരണം, വാൺഡ്രേ തോട്ടം ഉയർത്തുന്നതിനായി സ്ഥാഭാവിക വനങ്ങൾ വെള്ളിക്കുറയ്ക്കൽ, വെള്ളപ്പൊക്കത്തിന്റെയും മണ്ണിടിച്ചിലിന്റെയും പ്രതികുല ഫലങ്ങൾ എന്നിവ കാരണം കുന്നുകളുടെ ദുർബലവായ പരിസ്ഥിതി സംവിധാനം കടുത്ത സമർദ്ദ തതിലാണ്. വനങ്ങളിലും കടനുകയറ്റം, കാടുജീവികളുടെ മേലുള്ള വേട്ടയാടൽ മുതലായവ മറ്റു പ്രധാന കാരണങ്ങളിൽപ്പെടുന്നു.

IUCN റൈഡ് ലിസ്റ്റ് വർഗ്ഗീകരണ അള്ളും മാനദണ്ഡങ്ങൾ

- പ്രകൃതിയെയും പ്രകൃതിവിഭാഗങ്ങളെയും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര സംഘടനയായ ഇൻറ്റർനാഷണൽ യൂണിയൻ ഫോർ കൺസർവേഷൻ ഓഫ് റൈഡ് (IUCN) വംഗനാശഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന സസ്യങ്ങളുടെയും ജനുകളുടെയും സംരക്ഷണാർമ്മം അവയെ മുന്നുവിഭാഗങ്ങളായി തിരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വംഗനാശഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന ജീവിവർഗ്ഗങ്ങൾ

- ഭൂമുഖത്തുനിന്നും തുടച്ചുനീക്കപ്പെട്ടാൻ സാധ്യതയുള്ള /അനുംനിന്നുപോകാൻ സാധ്യതയുള്ള ജീവിവർഗ്ഗങ്ങളുണ്ട് ഈ വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്.
- IUCN ആഗോളതലത്തിൽ വംഗനാശ ഭീഷണിനേരിട്ടുന്ന ജീവിവർഗ്ഗങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ ചുവന്ന പട്ടികയായി (Red List) പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു.

വംഗനാശ സാധ്യതയുള്ള ജീവിവർഗ്ഗങ്ങൾ

- സംരക്ഷണ തീരുമാനിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടില്ലെങ്കിൽ വിദ്യുത്താവിധിയിൽ വംഗനാശം സംഭവിച്ചുകൊണ്ടുന്ന ജീവിവർഗ്ഗങ്ങളാണ് ഈണ്ട് ഈ വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്.
- എല്ലാത്തിൽ ഗണ്യമായ കുറവ് വന്നിട്ടുള്ളതിനാൽ ഇവയുടെ സംരക്ഷണത്തിൽ അതീവ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

അപൂർവ്വ ജീവിവർഗ്ഗങ്ങൾ

- ലോകത്ത് ഈ ജീവിവർഗ്ഗങ്ങളുടെ എല്ലാം തീരുക്കുറവാണ്. പരിമിതമായ പ്രദേശങ്ങൾ തീരു അതിവിസ്തൃതമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ

അങ്ങിങ്ങായോമാത്രം കാണപ്പെടുന്ന ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളെയാണ് ഈ വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം

- മനുഷ്യരെ നിലനിൽപ്പിൽ ജൈവവൈവിധ്യം ഏറ്റെ പ്രധാനമാണ്. എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളും തമിൽ ഏറ്റെ അടുത്ത ബന്ധമാണുള്ളത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഒരു ജീവവർഗ്ഗത്തിനു സാക്കുന്ന ആശ്വാത്തം മറ്റുള്ളവയുടെ സന്തുലിതാവസ്ഥയെ ബാധിക്കും.
- സസ്യങ്ങൾ, ജനുവർഗ്ഗങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വംഗനാശം പരിസ്ഥിതിയുടെ അപചയ തിന്നും അതുവഴി മനുഷ്യരെ നിലനിൽപ്പു തന്നെ അപകടത്തിലാക്കുന്നതിനും കാരണമാകും.
- ഉഷ്ണമേഖലയിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ചില രാജ്യങ്ങൾ ജൈവവൈവിധ്യത്താൽ സമൃദ്ധമാണ്. മെഹാ ദൈവവേഴ്സിറ്റി സൈറ്റുകൾ എന്നാണീ രാജ്യങ്ങൾ അറിയപ്പെടുന്നത്. ഇത്തരത്തിൽ 12 രാജ്യങ്ങളുണ്ട്.
- മെക്സിക്കോ, കൊളംബിയ, ഇക്വഡോർ, പെറു, ബ്രസിൽ, കോംഗോ ദൈവമോക്രാറ്റിക് റിപ്പബ്ലിക്, മധ്യഗാസ്കർ, ചെചന, ഇന്ത്യ, മലേഷ്യ, ഇൻഡോനേഷ്യ, ആസ്ട്രേലിയ എന്നിവിടങ്ങളിലാണ് ഈ കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്.
- വംഗനാശഭീഷണി ഏറ്റവുമധികം നിലനിൽക്കുന്ന പ്രകൃതിലോല പ്രദേശങ്ങളിലെ വിഭാഗങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം മുൻനിർത്തി ഇൻറ്റർനാഷണൽ യൂണിയൻ ഫോർ ഓഫ് ഓൺ നാച്ചറൽ റിസോഴ്സസ് ചില പ്രദേശങ്ങളെ ‘ജൈവവൈവിധ്യ അതിവ്വ്രായാന്ത്യമുള്ള ജൈവമേഖലകൾ’ (Biodiversity hot spots) ആയി തിരിക്കുന്നു.

3

CONSERVATION OF FOREST & WILDLIFE

ഇന്ത്യൻ വനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രധാന നിയമങ്ങൾ

ഇന്ത്യൻ വനനിയമം - 1927
(Indian Forest Act - 1927)

- ◆ ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യയിൽ ഇംപീരിയൽ ഫോറസ്റ്റ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് സ്ഥാപിതമായ വർഷം

1864

- ◆ ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യയിൽ വനനിയന്ത്രണം സംബന്ധിച്ച നിലവിൽ വന ആദ്യത്തെ സൃഷ്ടാന്വന നിയമം

ഇന്ത്യൻ വനനിയമം, 1878

- ◆ ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണകൂടം എല്ലാ തരിഗ്രജീവികളും ദെയും പരമാധികാരം എന്നെടുക്കാൻ കാരണമായ നിയമം

ഇന്ത്യൻ വനനിയമം, 1878

- ◆ 1927 ലെ ഇന്ത്യൻ വനനിയമം ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ കീഴിൽ നടപ്പാക്കിയ മുൻ ഇന്ത്യൻ വന നിയമങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതായിരുന്നു.

- ◆ 1878 ലെ നിയമവും 1927 ലെ നിയമവും വനവിസ്തൃതിയുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ ഏകീകരിക്കിക്കാനും കരുതൽ നൽകാനും സഹായിച്ചു.

- ◆ കുടാതെ വന്യജീവികൾ, വനഭൂർപ്പനങ്ങളുടെ ശേഖരണം ഏന്നിവ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും തടിക്കും മറ്റ് വന ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്കും ചുമത്തേണ്ട നികുതിയും മറ്റും നിയന്ത്രിച്ചു.

- ◆ ഒരു പ്രദേശം റിസർവ് ഫോറസ്റ്റ്, സംരക്ഷിത വനം, വില്ലേജ് ഫോറസ്റ്റ് എന്നിങ്ങനെ പ്രവൃത്താവിക്കുന്നതിന് പാലിക്കേണ്ട നടപടിക്രമങ്ങളുണ്ടാക്കിയുള്ള പരാമർശിക്കുന്ന നിയമം

ഇന്ത്യൻ വനനിയമം, 1927

വനത്തിന്റെ നിർവ്വചനം

- ◆ പാരിസ്ഥിതികമായി വനത്തിന്റെ നിർവ്വചനം മരജ്ഞിട്ടുടെ ആധിക്യമുള്ള പ്രദേശം
- ◆ നിയമപരമായി വനത്തിന്റെ നിർവ്വചനം 1927 ലെ ഫോറസ്റ്റ് ആക്ക് പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത പ്രദേശം

- ◆ റിസർവ് വനത്തിനുള്ളിൽ നിരോധിക്കപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികൾ എന്നൊക്കെയെന്നും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിക്കുന്നവർക്ക് ചുമതലാവുന്ന പിഴകൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചും 1927 ലെ ഇന്ത്യൻ വനനിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.
- ◆ 1927 ലെ ഇന്ത്യൻ വനനിയമത്തിൽ 13 അഭ്യാധങ്ങളും 86 സെക്ഷൻമുള്ളമാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്.
- ◆ 1947 ലെ ഭേദഗതിപ്രകാരം സെക്ഷൻ 86 നികം ചെയ്തതോടെ മൊത്തം സെക്ഷൻമുള്ള 85 ആയി.
- ◆ വനനയം ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത് താഴെ പറയുന്നവയാണ്.
  - (i) 33 ശതമാനം വനവിസ്തൃതി ഉറപ്പാക്കുക.
  - (ii) പാരിസ്ഥിതിക സംരക്ഷണ തകരാൻ ലായ സമലാജങ്ങളിൽ പാരിസ്ഥിതിക സ്ഥിരത നിലനിർത്തുകയും വനങ്ങൾ പുനസ്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുക.

- (iii) രാജ്യത്തിൽ പ്രകൃതിപെട്ടുകൊം, ഒരുവശവും ജനിതകസമ്പദ്യം എന്നിവ സംരക്ഷിക്കുക.
- (iv) മല്ലാലിപ്പ്, മരുഭൂവത്കരണം എന്നിവ തെയ്യുക. വെള്ളപ്പൂക്കവും വർഷച്ചയ്യും കുറയ്ക്കുക.
- (v) തരിച്ച ഭൂമിയിൽ സാമൂഹ്യവനവത്കരണവും കൂഷിയിട വനവത്കരണവും നടത്തി വനവിസ്തൃതി വർധിപ്പിക്കുക.
- (vi) വനത്തെ ആശേഷിച്ചു കഴിയുന്ന ജീവ ജാലങ്ങൾക്ക് ആഹാരലഭ്യത, കാലി തീരു ലഭ്യത എന്നിവ ഉറപ്പുവരുത്തുക. വിറക്, തടി എന്നിവയുടെ ലഭ്യത ത്തക്കായി വനത്തിൽ ഉൾപ്പെടെ കുറയ്ക്കുക, വിറകിനുപകരമുള്ള റൂഗനങ്ങളുടെ ഉപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
- (vii) വനവത്കരണത്തിനുള്ള ജനകീയ ബോധവത്കരണ കുട്ടായ്മയിൽ സ്റ്റ്രീകളുടെയും പ്രാതിനിധ്യം ഉറപ്പുവരുത്തുക. മരംമുറി തെയ്യുകയും നിലവിൽ വനത്തിനേലുള്ള സമർദ്ദം കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ◆ വനസ്പതിക്കണ നയത്തിൽ ഭാഗമായി താഴെ പറയുന്ന നടപടികൾക്ക് ഇന്ത്യയിൽ തുടക്കം കുറിച്ചു.

സാമൂഹ്യവനവത്കരണം (Social Forestry)

- ◆ പാർശ്വാനുകൂലിക - സാമൂഹിക - ഗ്രാമവികസന നങ്ങൾ ലക്ഷ്യമാക്കി തരിശുമുളിയിൽ വനവത്കരണവും വനസ്പതിക്കണവും വനപരിപാലനവുമാണ് സാമൂഹിക വനവത്കരണം എന്നതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.
- ◆ ദേശീയ കാർഷിക കമ്മീഷൻ (1976) സാമൂഹിക വനവത്കരണത്തെ, നഗര വനവത്കരണം, ഗ്രാമിണവനവത്കരണം, കൂഷിയിട വനവത്കരണം എന്നിങ്ങനെ മുന്നായി തിരികുന്നു.

- ◆ നഗരകേന്ദ്രങ്ങളിൽ പൊതുസമലതയും സ്വകാര്യസമലതയും മരങ്ങളുടെ പരിപാലനവും വ്യക്ഷണത്തെ നടുന്നതുമാണ് നഗരവനവത്കരണം.
- ◆ നഗരങ്ങളിലെ ഹരിതവത്കരണം, പാർക്കുകൾ, റോഡതികുകളിലെ തണൽ മരങ്ങൾ വച്ചു പിടിപ്പിക്കൽ, വ്യാവസായിക വാണിജ്യകേന്ദ്രങ്ങളിലെ ഹരിതവത്കരണം തുടങ്ങിയവയാണ് നഗരവനവത്കരണത്തിൽ പ്രധാനപ്രവർത്തനങ്ങൾ.
- ◆ കാർഷിക വനവത്കരണവും സാമൂഹികവനവത്കരണവും ഉള്ളാൽ നൽകുന്നതാണ് ഗ്രാമവനവത്കരണം.
- ◆ കാർഷിക വിളകൾക്കുപും മരങ്ങളും വച്ചു പിടിപ്പിക്കുകയും അതുവഴി കൂഷിസ്ഥലങ്ങളിലെ ഒഴിവുകുറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഭൂമിയെക്കുറി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് കാർഷിക വനവത്കരണം (Agro-Forestry).
- ◆ പൊതു സമ്പദങ്ങളിൽ മരങ്ങൾ വച്ചു പിടിപ്പിക്കുന്നതാണ് സമൂഹവനവത്കരണം.
- ◆ ഗ്രാമിണ പുൽമേടുകളിൽ, ആരാധനാലയങ്ങൾക്കു പുറ്റും, റോഡതികുകൾ, കനാൽതീരങ്ങൾ, ബൈറ്റിവേ ലൈൻ അരികുകൾ, സ്കൂളുകൾ തുടങ്ങിയ സമ്പദങ്ങളിലെ വനവത്കരണമാണ് ഇതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

കൂഷിയിട വനവത്കരണം (Farm Forestry)

- ◆ കൂഷി ഭൂമിയിൽത്തന്നെ വാണിജ്യ-വാണിജ്യതര ആവശ്യങ്ങളെ മുൻനിർത്തി മരങ്ങൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനെയാണ് കൂഷിയിടവനവത്കരണം എന്നു പറയുന്നത്.
- ◆ ചെറുകീട-ഇടത്തരം കർഷകർക്ക് വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ വനവകുപ്പ് ഇതിനായി സൗജന്യമായി തെക്കുള്ള വിത്തുകളും വിത്തരണം ചെയ്യുന്നു.

ഇന്ത്യൻ വന്നിയമം 1927 ലെ സവിശേഷതകൾ

- ◆ 1927 ലെ വന്നിയമമനുസരിച്ച് ഇന്ത്യയിലെ വനങ്ങളെ 3 ആയി തരംതിരിച്ചു
  - ❖ റിസർവ് ചെയ്ത വനം
  - ❖ സംരക്ഷിത വനം
  - ❖ ഗ്രാമീണ വനം

റിസർവ് ചെയ്ത വനങ്ങൾ

(Reserved Forests)

- ◆ റിസർവ് വനങ്ങൾ നിയന്ത്രിത വനങ്ങളാണ്.
- ◆ സർക്കാരിന്റെ സ്വത്തായ ഏതെങ്കിലും വന ഭൂമിയോ തരിശുള്ളുമിയോ റിസർവ് വനമാകാൻ സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾക്ക് അധികാരമുണ്ട്.
- ◆ റിസർവ് വനങ്ങളിൽ, ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസറുടെ പ്രത്യേക അനുവാദമില്ലാതെ പൊതുജനങ്ങൾ പ്രവേശിക്കുന്നത് നിരോധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

സംരക്ഷിത വനങ്ങൾ (Protected Forests)

- ◆ റിസർവ് വനങ്ങൾ ഒഴികെക്കയുള്ള മറ്റൊരു കിലും ഭൂമി സംരക്ഷിത വനങ്ങളായി പ്രവൃത്തിപ്പിക്കാൻ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് അധികാരമുണ്ട്.
- ◆ വനങ്ങളുടെ ഉപയോഗം സംബന്ധിച്ച് നിയമങ്ങൾ പൂർത്തിക്കാനും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് അധികാരമുണ്ട്.
- ◆ തടി, ഫലങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് ഇതര ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള ചടങ്ങം പോലുള്ളത് മരങ്ങളുടെ മേൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് നിയന്ത്രണം ഏർപ്പെടുത്താൻ ഈ നിയമം കാരണമായി.

ഗ്രാമീണ വനം (Village Forest)

- ◆ ഏതെങ്കിലും ഗ്രാമസമുഹത്തിൽ ഒരു നിക്ഷിപ്ത വനമായി രൂപപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രദേശമാണിവ.
- ◆ ഗ്രാമീണ വനങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന് നല്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയാണ്

പോരായ്മകൾ

- ◆ ഇന്ത്യയിലെ സംസ്കാരങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ് ഈ നിയമം. എന്നിരുന്നാലും, ഈ നിയമത്തിന് പിന്നിലെ ധമാർത്ഥ ഉദ്ദേശ്യം മരങ്ങൾ മുറിക്കുന്നതിൽ നിന്നും വനമുൽക്കപ്പനങ്ങളിൽ നിന്നും വരുമാനം നേടുക എന്നതായിരുന്നു.
- ◆ ഈ നിയമം വനവാസികൾക്ക് ശല്യമാക്കുന്നതു തുടർന്ന് രിതിയിൽ വനമുൽക്കാഗമനവും തുടർന്നെല്ലാം വളരെയധികം വിവേചനാധികാരം നൽകി.
- ◆ മാത്രമല്ല, നാടോടികൾക്കും ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാർക്കും വനങ്ങളും വനമുൽക്കപ്പനങ്ങളും ഉപയോഗിക്കാനുള്ള പരിവര്ഗ്ഗത്തിലെ അവകാശങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുത്താൻ കാരണമായി.
- ◆ ജൈവവൈവിധ്യം, മണ്ണാലിപ്പ് തടയൽ തുടങ്ങിയ മുല്യങ്ങളുടെക്കാർ പ്രാധാന്യം മരംമുറിക്കുന്നതിനും തടിയിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനങ്ങൾക്കും നൽകി.

വന്യജീവി സംരക്ഷണം

നിയമം - 1972

(Wildlife Protection Act - 1972)

- ◆ രാജ്യത്തെ വന്യജീവികളുടെ (സംസ്കാരം ജാലങ്ങളുടെ) സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി ഇന്ത്യൻ പാർലമെന്റ് 1972 ലെ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമം നടപ്പാക്കി.
- ◆ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമ തിരിലെ അധ്യായങ്ങൾ - 7

- ◆ വന്യജീവിസംരക്ഷണ നിയമം ഭേദഗതി വരുത്തിയ വർഷങ്ങൾ - **1976, 1982, 1986, 1991, 1993, 2002, 2006**
- ◆ 1972 ലെ വന്യജീവി സംരക്ഷണനിയമ തിരെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ
  - (i) രാജ്യത്തുടനൊളം വനത്തെയും വന്യജീവിയെയും സംബന്ധിച്ച് ഏകീകൃത നിയമം മനിർമ്മാണം.
  - (ii) സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങായ ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ, വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ശുംഖല സൂചിക്കൽ.
  - (iii) വന്യജീവികളുടെയും വനവിഭാഗങ്ങളുടെയും അനധികൃത വ്യാപാരം നിയന്ത്രിക്കൽ.
- ◆ വന്യജീവികൾക്കുള്ള ഭരണാധികാരം വ്യവസ്ഥകൾ :
  - ❖ 42-ാം ഭേദഗതി നിയമം : 1976, വനങ്ങൾ, വന്യമൃഗങ്ങളുടെയും പക്ഷികളുടെയും സംരക്ഷണം എന്നീ വിഷയങ്ങൾ സംസ്ഥാന ലിറ്ററൽ നിന്ന് കണ്ണകിരുൾവിറ്റിലേക്ക് മാറ്റി.
  - ❖ ആർട്ടിക്കൾ 51A (g) : വനം, വന്യജീവി സമ്പത്ത് തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം ഒരു പാരശ്രീമാനിക കടമയാണ്.
  - ❖ ആർട്ടിക്കൾ 48 : പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം, വനം - വന്യജീവി സംരക്ഷണം എന്നിവ നിർദ്ദേശകത്തെങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി.

ഇന്ത്യയിലെ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമത്തിന്റെ പരിത്രം

- ◆ വനങ്ങളുടെയും വന്യജീവികളുടെയും സംരക്ഷണത്തിന് ഇന്ത്യയിലാദ്യമായി നിയമം മനിർമ്മാണം നടത്തിയത് അശോക ചക്രവർത്തി

- ◆ 1887-ൽ ബൈറ്റീഷ് ഇന്ത്യൻ ഗവൺമെന്റ് വൈൽഡ് ബോർഡ് പ്രോട്ടക്ഷൻ ആക്ക് എന്ന പേരിൽ ഒരു ട്രോഡീകൃത നിയമം പാസ്സാക്കി.
- ◆ പ്രജനന ഘട്ടത്തിൽ കാട്ടുപക്ഷികളെ കൊല്ലുന്നതും കൈവശം വയ്ക്കുന്നതും വിൽക്കുന്നതും ഈ നിയമം മുലം നിരോധിച്ചു.
- ◆ 1912 ലെ വൈൽഡ് ബോർഡ് ആക്ക് എന്ന പേരിൽ ഇന്നു നിയമം പരിഷ്കരിച്ചു.
- ◆ 1935 ലെ ഇന്നു നിയമം ഭേദഗതി ചെയ്തു.
- ◆ ബൈറ്റീഷ് ഇന്ത്യയിൽ വന്യജീവി സംരക്ഷണ ത്വരിപ്പ് മുൻഗണന നൽകിയിരുന്നില്ല. 1960 - ലെ മാത്രമാണ് വന്യജീവികളുടെ സംരക്ഷണവും ചില ജീവിവർഗ്ഗങ്ങൾ വംശനാശം സംഭവിക്കുന്നത് തടയുന്നതും സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നം മുന്നിൽ വന്നതും അവ തടയുന്നതിന് നായുള്ള നിയമനടപടികൾ തുടങ്ങിയതും
- ◆ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമത്തിന്റെ പ്രധാന സവിശേഷതകൾ
  - ❖ നായാട്ടിന്റെ നിരോധന : ഷൈയ്യൂൾ I, II, III, IV, എന്നിവയിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള എത്തെങ്കിലും വന്യമൃഗങ്ങളെ വേട്ടയാടുന്നത് ഈ നിയമം നിരോധിക്കുന്നു.
  - ❖ സംസ്ഥാനത്തെ ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈസൻസ് (CWLW) നിന്നും അനുമതി ലഭിച്ച ശേഷം ഈ ഷൈയ്യൂൾകളിൽ ലിറ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ട കാട്ടുമൃഗങ്ങളെ വേട്ടയാടാനും കൊല്ലാനും സാധിക്കുന്നതാണ്.
  - ❖ എന്നാൽ അപ്രകാരം അവയെ കൊല്ലാൻ മെക്കിൽ അവ മനുഷ്യ ജീവനും സത്തിനും ഭീഷണയായിത്തീരുന്നോശാശ്വാണം.
  - ❖ സൗഖ്യപ്പെടാൻ സാധിക്കാതെ വിധത്തെ ലൈസ്സ് ഒരു അസുവം സാധിച്ച മുതൽത്തെയും ഇപ്രകാരം കൊല്ലാവുന്നതാണ്.

- ❖ ചില നിർദ്ദിഷ്ട സസ്യങ്ങളെ മുറിക്കുന്ന തിനോ പിഴുതു മാറ്റുന്നതിനോ ഉള്ള നിരോധന : - ഏതെങ്കിലും സംരക്ഷിത പ്രദേശത്തിലുള്ള സസ്യങ്ങൾ മുറിക്കുന്ന തിനോ പിഴുതു മാറ്റുന്നതിനോ കൈവശം വൽക്കാനോ വിൽക്കാനോ ഈ നിയമപ്രകാരം പാട്ടുള്ളതല്ല.
- ❖ എന്നാൽ വിദ്യാഭ്യാസം, ശാസ്ത്രീയ ഗവേഷണം എന്നിവയ്ക്കായി ഒരു സംരക്ഷിത പ്രദേശത്തെ മരം മുറിക്കുന്നതിന് ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈസ് വാർധന് അനുമതി നൽകാം (കേരള സർക്കാർ അംഗീകാരം നൽകുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ).
- ❖ വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെയും ദേശീയ ഉദ്യാനങ്ങളുടെയും പ്രവർദ്ധാപനവും സംരക്ഷണവും : പര്യാപ്തമായ ഏത് പ്രദേശത്തെയും വന്യജീവി സങ്കേത മാര്യാദയാ ദേശീയോദ്യാനമായോ പ്രവർദ്ധാപിക്കാൻ കേരളസർക്കാരിന് സാധിക്കും.
- ❖ ഇപ്രകാരം പ്രവർദ്ധാപിക്കപ്പെട്ട ഒരു പ്രദേശത്തിൽനിന്ന് നിയന്ത്രണത്തിനായി കളക്കറ കേരളസർക്കാർ നിയമിക്കുന്നു.

വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമപ്രകാരം രൂപീകരിച്ച സ്ഥാപനങ്ങൾ

- ❖ നാഷണൽ ബോർഡ് ഫോർ വൈൽഡ് ലൈസ് (NBWL)
  - ❖ ദേശീയോദ്യാനങ്ങളിലും പരിസരത്തു മുള്ള പദ്ധതികൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകുന്നതിനും വന്യജീവികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ കാര്യങ്ങളും അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള പരമോന്ത സംഘടന.
- ❖ ചെയർമാൻ - പ്രധാനമന്ത്രി
- ❖ വൈസ് ചെയർമാൻ
- ❖ കേരള പരിസ്ഥിതി, വനം വകുപ്പ് മന്ത്രി
- ❖ ഇത് ഒരു ഉപദേശക സ്ഥാപനമാണ്.
- ❖ സ്റ്റേറ്റ് ബോർഡ് ഫോർ വൈൽഡ് ലൈസ് (SBWL)
  - ❖ സംസ്ഥാന തലത്തിൽ വന്യജീവികാര്യങ്ങൾ അവലോകനം ചെയ്യുന്നു
  - ❖ ചെയർമാൻ - മുഖ്യമന്ത്രി
- ❖ സെക്രട്ടർ സു അതോറിറ്റി (CZA)
  - ❖ മൃഗങ്ങളെ വിവിധ മുഖ്യാലകളിൽ നിന്ന് മറ്റ് മുഖ്യാലകളിലേക്ക് ദേശീയ തലത്തിലും അതുപെടെ ശീയ തലത്തിലും കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗ രേഖകൾ പൂരിപ്പിക്കുന്നു.
  - ❖ ചെയർപോഴ്സൺ, മെമ്പർ സെക്രട്ടറി ഉൾപ്പെടെ 10 അംഗങ്ങൾ.
  - ❖ ചെയർപോഴ്സൺ - കേരള പരിസ്ഥിതി വനം വകുപ്പ് മന്ത്രി.
- ❖ നാഷണൽ ടെടറർ കൺസൾവേഷൻ അതോറിറ്റി (NTCA)
  - ❖ കട്ടവാ സംരക്ഷണത്തിനായി ടെടറർ ടാസ്കഫോഴ്സിൽനിന്ന് ഉപദേശപ്രകാരം 2005 -ൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു.
  - ❖ ചെയർപോഴ്സൺ
  - ❖ കേരള പരിസ്ഥിതി വനം വകുപ്പ് മന്ത്രി
  - ❖ വൈസ് ചെയർപോഴ്സൺ
  - സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ പരിസ്ഥിതി മന്ത്രിമാർ
  - ❖ NTCA യുടെ നിർദ്ദേശ പ്രകാരം കേരള ഗവൺമെന്റ് ഒരു പ്രദേശത്തെ ടെടറർ റിസർവ്വായി പ്രവർദ്ധാപിക്കുന്നു.

- ◆ വൈത്തേൻ ലൈഫ് ടെക്നോളജിസ് ബുറോ (WCCB)
  - ❖ വന്യജീവികൾക്കെതിരെയുള്ള കുറ്റകൃത്യം തടയുന്നതിനായി രൂപീകരിക്കുന്ന പ്ല്ലിട സഹാപനം
  - ❖ ആസ്ഥാനം - ന്യൂഡൽഹി
- ◆ 1972- ലെ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമ പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ
  - ❖ ആയുധം, കെസി, വല എന്നിവ ഉപയോഗിച്ചു മുഖാങ്ങളെ വേട്ടയാടുന്നത്.
  - ❖ മാൻ, ആമ, ചിലയിനം പക്ഷികൾ, പാസ്യുകൾ എന്നിവയെ വളർത്തുമുഖങ്ങൾ ഇംഗ്ലിഷ് കൈവശം വയ്ക്കുന്നത്.
  - ❖ കൈവശം വകാൾ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കുടാതെ വന്യമുഖങ്ങളുടെ തരക്ക്, കൊന്പ്, അവയുടെ ശരീരഭാഗം കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ച ട്രോഫികൾ എന്നിവ കൈവശം വയ്ക്കുന്നത്.
  - ❖ സർക്കാർ അനുമതി കുടാതെ വന്യമുഖങ്ങളെ ഒരു അവധും ശരീരഭാഗങ്ങൾക്കെല്ലാം നിർമ്മിച്ച വസ്തുക്കളോ വ്യാപാരം ചെയ്യുന്നത്.
  - ❖ ഇൻഡ്രനാർഥ് വഴിയുള്ള വന്യജീവി വ്യാപാരം.
  - ❖ റോഡ് അപകടത്തിലും വന്യജീവികളെ കൊല്ലുന്നത്.
- ◆ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമപ്രകാരം വ്യാപാരം നിരോധിച്ചിരിക്കുന്ന വന്യജീവികൾ
  - ❖ നക്ഷത്ര ആമ (Star tortoise)
  - ❖ ഇന്തനാബേച്ചി (Scaly ant eater)
  - ❖ മുള്ളപനി (Percupine)
  - ❖ ചുവന്ന മല്ലി (Red Sand boa)
  - ❖ കുട്ടിത്തേവാക്ക് (Slender lorrs)

താഴെപ്പറയുന്നവയുടെ വ്യാപാരവും നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു

- ❖ കടുവ, പുള്ളിപ്പുലി എന്നിവയുടെ തരക്ക്, എല്ലാം
- ❖ മുതല, പാന് പോലുള്ള ഇംജന്റുകളുടെ തരക്ക്
- ❖ മാനിഞ്ഞ് തരക്ക്
- ❖ തവള, ഉടുസ്സ് തൃടങ്ങിയ ജീവികൾ
- ❖ ചന്ദനരം
- ❖ വിവിധതരം ഔഷധസസ്യങ്ങൾ
- ❖ കാണ്ഡാ മൂന്ന് തരിഞ്ഞെ കൊന്പ്, ആന കൊന്പ്, ഇന്തനാബേച്ചിയുടെ ചെതുവൽ

നിയമപ്രകാരമുള്ള ഷൈഡ്യൂളുകൾ

- ◆ വന്യജീവി (സംരക്ഷണ) നിയമം, 1972 പ്രകാരം വിവിധ സസ്യങ്ങളുടെയും മുഖങ്ങളുടെയും സംരക്ഷണ ത്വിനായി ആർഡേംഷിഡ്യൂളുകൾക്ക് കീഴിൽ അവയെ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ഷൈഡ്യൂൾ I

- ❖ വേട്ട, കൊല്ലൻ, വ്യാപാരം മുതലായവ തിൽ നിന്നുള്ള സംരക്ഷണം ആവശ്യമായ വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളാണ് ഒന്നാം ഷൈഡ്യൂൾ ലൂളുത്ത്.
- ❖ ഇരു ഷൈഡ്യൂളിൽ പറയുന്ന മനുഷ്യ ജീവന് ഭീഷണി/ഗുരുതര രോഗം ബാധിച്ചവയോഴിച്ചുള്ള ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളും ഇന്ത്യയിലുടനീളം വേട്ടയാടുന്നത് നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഷൈഡ്യൂൾ I പ്രകാരം സംരക്ഷണം നൽകിയിട്ടുള്ള ജീവികൾ

- ❖ സ്ലൂക്ക് ബക്ക്
- ❖ ബംഗാൾ കടുവ
- ❖ കൂറയാൾ ലെപ്പേർഡ്

- ❖ ഹിമപ്പുലി
  - ❖ സഹംപ് ഡീസ്
  - ❖ ഹിമാലയൻ കരടി
  - ❖ ഏഷ്യൻ ടീറ്റ്
  - ❖ കർമ്മിൽ കലമാൻ
  - ❖ ഹിഷ്ചിംഗ് ക്യാറ്റ്
  - ❖ സിംഹവാലൻ കുരങ്ക്
  - ❖ കന്ത്യുരിമാൻ
  - ❖ കാണാമുഗം
  - ❖ ഇന്ത്യൻ കലമാൻ
  - ❖ ക്യാപ്പിൾ ലാംഗുർ : ഗോൾഡൻ ലാംഗുർ
  - ❖ ഹൃദോക്ഷ് ശിശ്യൻ
- ◆ **ഹൈയ്യർ II**
- ❖ ഇരു ലിറ്റിലുള്ള മൃഗങ്ങൾക്കും അവയുടെ വ്യാപാരത്തിനുള്ള നിരോധനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള സംരക്ഷണം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.
- ഹൈയ്യർ II പ്രകാരം സംരക്ഷണം നൽകിയിട്ടുള്ള ജീവികൾ**
- ❖ ബംഗാൾ ഹനുമാൻ ലക്ഷ്മിൻ
  - ❖ ഹിമാലയൻ കരുത്ത കരടി
  - ❖ ഹിമാലയൻ നൃട്ട്/സലാമാഡർ
  - ❖ കുറുനൻ
  - ❖ പരക്കുന അണ്ണാൻ
  - ❖ ഭീമൻ അണ്ണാൻ
  - ❖ സ്റ്റേപോ വെയിൽ
  - ❖ ഇന്ത്യൻ കോബേ
  - ❖ കീംഗ് കോബേ
- ◆ **ഹൈയ്യർ III & IV**
- ❖ വംശനാശഭീഷണി നേരിടാതെ ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളാണ് ഹൈയ്യർ മുന്നിലും നാലിലും ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്.
  - ❖ ഇവയെ വേട്ടയാടുന്നത് നിരോധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ബന്ധപ്പെട്ട ലാംഗാഞ്ചേരിക്കാർ കൂടി വാണിംബ്.
- ഹൈയ്യർ III പ്രകാരം സംരക്ഷണം നൽകിയിട്ടുള്ള ജീവികൾ**
- ❖ പുള്ളിമാൻ
  - ❖ ബുഷിപ്പ്
  - ❖ കഴുതപ്പുലി
  - ❖ നീലക്കാള
  - ❖ സാംബാർമാൻ
- ഹൈയ്യർ IV പ്രകാരം സംരക്ഷണം നൽകിയിട്ടുള്ള ജീവികൾ**
- ❖ അരയനം
  - ❖ ഏരയർ (രൂ തരം മുയൽ)
  - ❖ ഫാൽക്കൺ
  - ❖ പൊന്മാൻ
  - ❖ മാർപ്പെപ
  - ❖ ഹോംസ് ഷ്യൂ ക്രാബ്
- ◆ **ഹൈയ്യർ V**
- ❖ രോഗവാഹകരും സസ്യങ്ങളെല്ലാം ഭക്ഷണത്തെയും നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ജീവി വർഗ്ഗങ്ങളാണ് ഈ ഹൈയ്യർലുള്ളത്
  - ❖ ഇവയെ വേട്ടയാടവുന്നതാണ്.
- ഹൈയ്യർ V തെ അടങ്കിയിരിക്കുന്ന 4 ജീവികൾ**
- ❖ സാധാരണ കാക്ക
  - ❖ വവ്വാൽ
  - ❖ എലി
  - ❖ ചുംബലി
- ◆ **ഹൈയ്യർ VI**
- ❖ ഒരു നിർദ്ദിഷ്ട സസ്യത്തിന്റെ കൂഷിയെ നിയന്ത്രിക്കുകയും അവ കൈവശം വയ്ക്കുന്നതും ട്രാൻസ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതും നിയന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
  - ❖ ഇവ കൂഷി ചെയ്യണമെങ്കിൽ ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികളുടെ മുൻകൂർ അനുമതി ആവശ്യമാണ്.

- ഈഡ്യൂൾ VI തെ പരാമർശിക്കുന്ന സസ്യങ്ങൾ
- ❖ സൈക്കസ് ബൈഫോമെയ്
  - ❖ നീല മരവാഴ
  - ❖ ചുവന്ന മരവാഴ
  - ❖ കൊട്ടം
  - ❖ സൗപുർ ഓർക്കിഡ്
  - ❖ നെപ്പന്ന

**വനസ്പതക്ഷണ നിയമം - 1980
(Forest Conservation Act - 1980)**

- ❖ വനത്തിലെഴുതും വനവിഭവങ്ങളുടെയും സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി ഇന്ത്യൻ പാർലമെന്റ് പാസ്സാക്കിയ നിയമം - ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേഷൻ ആക്ട്, (FCA- 1980)
- ❖ ഇന്ത്യയിലെ വനനശൈക്രമം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായാണ് ഈ നിയമം ഇന്ത്യൻ പാർലമെന്റ് നടപ്പാക്കിയത്.
- ❖ വനസ്പതക്ഷണ നിയമം നീലവിൽ വന വർഷം - 1980 ഒക്ടോബർ 25
- ❖ ഇന്ത്യയിലെ വനങ്ങളെഴുതും ആവാസവ്യവസ്ഥ ദൈഹം സംരക്ഷിക്കുക എന്നതാണ് വനസ്പതക്ഷണ നിയമം 1980 ഏഴ് പ്രധാന ലക്ഷ്യം.
- ❖ വന ഇതര ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വനങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത് തടയുക
- ❖ 1927 ലെ ഇന്ത്യൻ വനനിയമപ്രകാരം സംരക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന വനങ്ങളിൽ ദൈഹം സംരക്ഷിക്കുക.
- ❖ വനങ്ങളിൽ കാർഷികമോ, കനുകാലി മേച്ചിലിനോ, വാണിജ്യ ആവശ്യങ്ങൾക്കോ വേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്നത് തടയുക
- ❖ 1980 ലെ വന സംരക്ഷണ നിയമം 1980 ഏഴ് സവിശേഷതകൾ
  - ❖ കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിലെ അനുമതിയില്ലാതെ ആദ്യം തീരുമാനങ്ങൾ കൈകൊള്ളാൻ സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിനെയും മറ്റ് അധികാരികളെയും ഈ നിയമം പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നു.

- ❖ വനസ്പതക്ഷണ നിയമത്തിലെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കാൻ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് പൂർണ്ണ അധികാരം നൽകുന്നു.
- ❖ എഫ്സിഎയുടെ വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിക്കുപ്പെടുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ഈ നിയമം പിഴ ചുമതലയും.
- ❖ വനസ്പതക്ഷണ നിയമത്തിൽ വനസ്പതക്ഷണ വുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിനെ സഹായിക്കുന്ന ഒരു ഉപദേശക സമിതി ഉണ്ടായിരിക്കും.
- ❖ വനസ്പതക്ഷണ നിയമത്തിലെ മുന്നാം വകുപ്പ് അനുസരിച്ച് വനങ്ങളുടെ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾക്ക് കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിനു ഉപദേശം നൽകാൻ ഒരു ഉപദേശക സമിതി രൂപീകരിച്ചു.

**വനസ്പതക്ഷണ നിയമം
1980 - ലെ ദേശത്തികൾ**

- ❖ വനസ്പതക്ഷണ നിയമവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാമ്പത്തികവും പാരിസ്ഥിതികവുമായ ആശക്കൾ സന്തുലിതമാക്കുന്നതിന് 1980 മാർച്ചിൽ കേന്ദ്ര പരിസ്ഥിതി, വനം, കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാന മന്ത്രാലയം നിരവധി ദേശത്തികൾ നിർദ്ദേശിച്ചു. ചില ദേശത്തികൾ ഇപ്പകാരമായിരുന്നു.
- ❖ നിർദ്ദിഷ്ട പുതിയ 'സൈക്കസ് 1' ഭൂഗർഭ എല്ലായ്ക്കും പ്രകൃതി വാതകത്തിനുമുള്ള സർവേയും പര്യവേക്ഷണവും ഔദ്യാനങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥ സൃഷ്ടിച്ചു.
- ❖ മറ്റാരുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, അത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഇന്ത്യൻ 'വനേതര പ്രവർത്തനത്തിനുമുള്ള സർക്കാരിൽ നിന്ന് അനുമതി ആവശ്യമില്ല. എന്നിരുന്നാലും, അത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താൻ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ചില നിബന്ധനകൾ വെച്ചിട്ടുണ്ട്.

- ◆ അതിൽ ഒന്ന് വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളുടെ സാമീപ്യത്തിൽ സർവ്വേയും ഡൈലീസിന് പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്താൻ പാടില്ല എന്ന താൻ.
- ◆ ദൈറ്റവേ ശൃംഖലകൾക്കായി ഏറ്റെടു ക്കുന്ന ഭൂമി എഫ്സിഎൽക്ക് ബാധകമല്ല. ഇവ ഒഴിവാക്കപ്പെടും. ഇതിനായി ചില മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കേന്ദ്ര സർക്കാർ അവതരിപ്പിക്കും, അതിൽ വന്ഭൂമികളുടെ നഷ്ടം നികത്താൻ മരണങ്ങൾ നടുന്നതും ഉൾപ്പെടുന്നു.
- ◆ സ്വകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വാണിജ്യപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്റെ ഉടമസ്ഥതയില്ലാത്ത വന്ഭൂമികൾ പാടത്തിന് നൽകാൻ എഫ്സിഎൽയുടെ 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഗവൺമെന്റിന്റെ അനുമതി ആവശ്യമാണ്.
- ◆ നിർദ്ദിഷ്ട ഭേദഗതിയില്ലെടെ ഈ വണ്ണം ഇല്ലാതാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്റെ അനുമതിയില്ലാതെ വന്ഭൂമി പാടത്തിന് നല്കുന്നതിനുള്ളിൽ സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകൾക്ക് സഹായകമാകും.
- ◆ 2-ാം വകുപ്പിന് ഒരു പുതിയ വിശദീകരണം കൂടി വന്നു ‘വന്നേതര ഉദ്ദേശ്യം’ എന്ന നിർവ്വചനത്തിൽ നിന്ന് തദ്ദേശിയ ഇനം ഇന്ത്യപ്പെടുത്തുന്നതും എല്ലാ വഹിക്കുന്ന മരണങ്ങളുടെയും തോട്ടത്തെ ഒഴിവാക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു.
- ◆ നഷ്ടപരിഹാര വനവൽക്കരണത്തിനും മറ്റ് നഷ്ടപരിഹാരങ്ങൾ അടയ്ക്കുന്നതിനും മാത്രമേ സർക്കാർ നിബന്ധനകൾ ഏർപ്പെടുത്തുകയുള്ളൂ.
- ◆ കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് അംഗീകരിച്ച ഫോറസ്റ്റ് വർക്കിംഗ് പ്ലാൻ ആലൈക്കിൽ വർക്കിംഗ് സ്കീമിന് കീഴിൽ അംഗീകരിച്ച ഇക്കൊടുക്കിനും സൗകര്യങ്ങളും ഇതിൽ ചേർക്കാം.
- ◆ 1988- ലെ വനസ്പതിക്കണ്ണ നിയമം ഭേദഗതിയില്ലെടുത്ത കൂട്ടിച്ചേരിക്കപ്പെട്ടവ
  - ❖ സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും വന്ഭൂമി പാടത്തിന് നൽകുന്നത് പരിമിതപ്പെടുത്തി.
  - ❖ സ്ഥാഭാവികമായി വളരുന്ന മരങ്ങൾ വെട്ടുന്നത് തട ഞ്ചുക്കാണ്ക് വ്യവസ്ഥചെയ്യു.

പ്രധാനപ്പെട്ട വന്യജീവി സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ

പ്രോജക്ട് ടെന്റർ (Project Tiger)

- ◆ 1973 ഏപ്രിൽ 1 ന് ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ് ആരംഭിച്ച കടുവ സംരക്ഷണ പദ്ധതി പ്രോജക്ട് ടെന്റർ

പ്രോജക്ട് ടെന്റർ പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

- ❖ വംഗാൾ കടുവകളുടെ സ്ഥാഭാവിക ആവാസവ്യവസ്ഥകളിൽ അവയുടെ സാധ്യമായ അംഗസംഖ്യ ഉറപ്പാക്കുക.
- ❖ വംഗനാശത്തിൽ നിന്ന് കടുവകളെ സംരക്ഷിക്കുക.
- ❖ രാജ്യത്തെ കടുവകളുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥകളുടെ വൈവിധ്യത്തെ ഏന്നെന്നേ ക്ഷേമായി പ്രതിനിധികരിക്കുന്ന പ്രകൃതി ഭത്ത പെത്തുകുകേന്ദ്രങ്ങളായി ജോവപ്രാധാന്യമുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുക.

- ◆ 1973-74 ලේ කාලයුත්තියේ පොජක් කෙගරිලේ අධිසාගතතියේ තේපත් කදුවාසුනු තැබුණු ඇරංඩියුත්.
  - ◆ 1973 තේ නූත්‍රිතාගාසි ප්‍රයාමමුත්‍රියා යිරුන කාලයුත්විලාණ නූත්‍රුගාවන් මෙරු පොජක් කෙගර් පහති ප්‍රයුෂායුත්.
  - ◆ පොජක් කෙගර් නූත්‍රුමායි තක්සිලාක්‍රිය තාක්ෂණයේ පාර්ක්

ജീം കോർപ്പറ് റാഷൻസ് പാർക്ക്

- ◆ ഇന്ത്യയുടെ ദേശീയമുദ്രമായി കടക്കുവരെയുള്ള അംഗീകാരത്തിൽ വർഷം

1972

- #### ◆ അതാരാഷ്ട്ര കടവാ തീരം

ପୃଷ୍ଠା 29

- ◆ കട്ടവകളുടെ നിലനിൽപ്പിന് ഭീഷണിയാകുന്നത്

- ❖ തരക്കിനും എല്ലിനും വേണ്ടി കടുവകളെ പോയാടുന്നത്.

- ❖ കാടുവകളുടെ എല്ലാ പരമ്പരാഗത ഔഷധങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നു.

- ❖ മുഗവിൽപ്പനയ്ക്ക് വേണ്ടിയുള്ള വേദ്യാക്രമം.

❖ ആധാരസ്വന്ധനയുടെ നാലും

❖ കൊച്ചണ അമരലഭി

- ◆ ലോക ത്രിലെ മുഴുവൻ കട്ടവകളുടെ മാനീയ രേഖാചാരങ്ങൾ സംരക്ഷിച്ച് വരുന്നത്

മന്ത്രിപ്രസ്താവന

- ◆ நிலவித் துறையிலே கெளர் ரிஸ்றவுகள்

പ്രോജക്ട് എലിഫന്റ് (Project Elephant)

- ◆ ஆடக்கலை அவாஸவுவஸாயு அவ யுட ஏண்வு வரலிப்பிக்குக ஏன லக்ஷ் தோகையான் போஜக் எலிஹன் பலதி அரங்கிட்ட.
  - ◆ போஜக் எலிஹன் அரங்கிட வரலங்

1992 മെഡിവൽ

- ◆ ഇന്ത്യയിലെ 28 സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ പകുതി തിലധികം സംസ്ഥാനങ്ങളിലും (16 എണ്ണ തോളം) ആനകൾ കണ്ടുവരുന്നു.
  - ◆ പ്രോജക്ട് എല്ലിഫറ്റിലുടെ രാജ്യത്തെ ആ കളുടെ ക്ഷേമത്തിനുള്ള സാക്ഷതികവും സാമ്പത്തികവുമായ സഹായങ്ങൾ നൽകി വരുന്ന മന്ത്രാലയം

കേരളവന്നം പരിസ്ഥിതി കാലാവസ്ഥ
വ്യതിയാന മന്ത്രാലയം

- ◆ இன்யூயூர் தேசிய பொறுக முஸா

ബഹുജനക്ക് വിലിപ്പിച്ചിരുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങൾ

- ◆ ആന സംരക്ഷണത്തിനായി ശാസ്ത്രീയവും അസുസ്തിവുമായ മാനേജ്മെന്റ് തന്ത്രങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക.

- ◆ ആനക്കൊമ്പിൻ്റെ അനധികൃത വ്യാപാരം തടയുക, വേട്ടക്കാരിൽ നിന്നും ആനസം കഷണം ഉറപ്പാക്കുക
- ◆ ആനകളുടെ സ്ഥാഭാവിക ആവാസവ്യവസ്ഥ കളുടെയും അവയുടെ ദേശാടനപാതകളുടെയും പാരിസ്ഥിതിക പുന്നസ്ഥാപനം ഉറപ്പാക്കുക
- ◆ മനുഷ്യരും ആനകളും തമ്മിലുള്ള വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന സംഘർഷം ലഭ്യകരിക്കുകയും തടയുകയും ചെയ്യുക
- ◆ ആന സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളിൽ ശാസ്ത്രീയ ഗവേഷണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക. ഈ വിഷയങ്ങളിൽ പോതുജനങ്ങളെ ബോധവൽക്കരിക്കുക.

- ❖ ആനകളുടെ ക്ഷേമത്തിനും ഇന്ത്യയിലെ ആനകളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും വേണ്ടിയുള്ള കാബേര്യൾ
- ❖ ഹാമി മേര സാമി
- ❖ ഹാമി മേര സാമി ആരംഭിച്ച വർഷം **2011 മെയ് 24** (എലിഫന്റ് - 8 മണിതല യോഗങ്ങളിൽ ധരിപ്പിയിൽ)
- ❖ എലിഫന്റ് - 8 മണിതല യോഗത്തിൽ ഭാഗമായ രാജ്യങ്ങൾ കെനിയ, ശ്രീലങ്ക, ബോട്ടണാന, റിപ്പബ്ലിക് ഓഫ് കോംഗോ, ടാൻസാനിയ, ഇന്തോനേഷ്യ, തായ്ലൻഡ്, ഇന്ത്യ

പ്രോജക്ട് ഗിർ ലയൺ (Project Gir Lion)

- ◆ ഏഷ്യാറ്റിക് സിംഹത്തിന് (പാനര ലിയോ) കാട്ടിലെ വാംഗമാശ ഭീഷണിയിൽ നിന്ന് സംരക്ഷണം നൽകുന്നതിനുള്ള ഇന്ത്യൻ ഗവൺമെന്റിന്റെ സംരംഭം
- പ്രോജക്ട് ഗിർ ലയൺ

- ◆ 2020 ആഗസ്റ്റ് 15 ന് പ്രധാനമന്ത്രി നശേരു മോദിയാണ് പ്രോജക്ട് ലയൺ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തത്.
- ◆ ഗുജറാത്ത് സംസ്ഥാനത്തിലെ ഗിർ മോറസ്സ് നാഷണൽ പാർക്ക് മേഖലയിലാണ് ഏഷ്യൻ സിംഹം കാണപ്പെടുന്നത്.
- ◆ മധ്യപ്രദേശിലെ കുന്നേര വന്യജീവി സങ്കേതത്തിൽ ഏഷ്യാറ്റിക് സിംഹങ്ങളുടെ രണ്ടു മത്തെ ആവാസവ്യവസ്ഥ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നു.
- ◆ കുന്നേര വന്യജീവി സങ്കേതത്തിന് പുറമേ ആർ പുതിയ സ്ഥലങ്ങൾ പ്രോജക്ട് ലയൺ നിന്ന് കീഴിൽ കണ്ണടത്തിയിട്ടുണ്ട്.

പ്രോജക്ട് സ്നോലെപ്പുർഡ് (Project Snow leopard)

- ◆ ഹിമപ്പുലികളുടെ ആവാസ സംരക്ഷണവും വാംഗവ്യാപനവും ലക്ഷ്യമിട്ട് ആരംഭിച്ച പദ്ധതി - പ്രോജക്ട് സ്നോലെപ്പുർഡ്
- ◆ 2009 ജനുവരിയിലാണ് പ്രോജക്ട് സ്നോലെപ്പുർഡ് ആരംഭിച്ചത്
- ◆ മദ്യാഷ്യൻ പർവതനിരകൾ, ഹിമാലയം, റഷ്യയിലെ അൽതായ് പർവതനിരകൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ലോകത്തിൽ അവശേഷിക്കുന്ന 7500 ഓളം ഹിമപ്പുലികൾ കാണപ്പെടുന്നു.

- ◆ ஆரைாட விம்புத்திப்புலிக்குடுட ஆவாஸ வழவுமையுட 10% ஹட்டுயிலான்.
  - ◆ ஹட்டுயில் விம்புலிக்குடுட ஆவாஸ வழவுமை உசிக்கொட்டுந ஸங்பதாநண்டும் கேட்டுரளப்படுமென்றும்
  - ◆ ஜமு & கஶ்மீர், விமாசத்துப்படேசு, உதக ராவுளி, ஸிக்கிஂ, அரூணாசத்துப்படேசு
  - ◆ ஹட்டு யோவத் ஸ்நோ லெப்பூரிய் ஏகோ ஸிற்பு பொட்டுக்கஷன் போட்டுமின் (GSLEP) அங்஗மாய வர்த்தம் - 2013
  - ◆ விம்புலிக்கு நேரிடுந வீசுளிக்கல்
    - ❖ காலாவஸமா வழியாக
    - ❖ கெஷ்ய உற்பத்து
    - ❖ கடங்காலிக்கல் ஆகமிக்குந தினால் ஹவுயை தடுக்கியிர் வேட்டுங்கடங்கு.
    - ❖ அதைஈடு விம்புலி தின் எக்டோவர் 23

ശ്രേഷ്ഠ ഇന്ത്യൻ ബസ്റ്റർഡ് പ്രോജക്ട് (Great Indian Bustard Project)

- ◆ ഫേറ്റ് ഇന്ത്യൻ ബന്ധുവർഡ് പ്രോജക്ട് ആരംഭിച്ച വർഷം - 2013 ജൂൺ 5
  - ◆ ഫേറ്റ് ഇന്ത്യൻ ബന്ധുവർഡ് പ്രോജക്ട് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തത് - അമൃതാക്കൻ ഗോപാൽ (രാജസ്ഥാൻ മഹാത്മഗാന്ധി)

- ◆ രാജസ്ഥാൻ സംസ്ഥാന പക്ഷി
ഗേര്ദ്ദ് ഇന്ത്യൻ ബന്ധുർഡ്
  - ◆ ഗേര്ദ്ദ് ഇന്ത്യൻ ബന്ധുർഡിൽ നാശത്തിനു
കാരണം
    - ❖ പുൽമൈതാനങ്ങളുടെ നാശം
    - ❖ പ്രജനന സമയത്ത് നേരിട്ടുന ആകു
മൺങ്ങൾ
    - ❖ ഇവയെ ഉപയോഗിച്ച് കായിക
വിനോദം നടത്തുന്നത്.
    - ❖ ഇലക്കിക് വയറുകളുമായി കൂടിയിടി
ക്കൽ
  - ◆ ഗേര്ദ്ദ് ഇന്ത്യൻ ബന്ധുർഡ് കണ്ണസർവേഷൻ
പ്രോജക്ട് ആരംഭിച്ച് ആദ്യ സംസ്ഥാനം
രാജസ്ഥാൻ
  - ◆ രാജസ്ഥാനിലെ ജയ്സൽമരിൽ സഫിതിചെ
യുന DNP Sanctuary യിലാണ് ആദ്യമായി
ഇരു പ്രോജക്ട് ആരംഭിച്ചത്.
  - ◆ ഗേര്ദ്ദ് ഇന്ത്യൻ ബന്ധുർഡിനെ ഇന്ത്യൻ വന്യ
ജീവി സംരക്ഷണ നിയമം 1972 ലെ
ഹൈക്കുർട്ട് 1 ലെ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

കൊക്കോഡേൽ ബൈഡിങ് പ്രോജക്ട്

(Crocodile Breeding Project)

- ◆ മുതലകളുടെ സംഖ്യ കുറയുന്നതിനോടു ബന്ധിച്ച് ഇന്ത്യാ റവൻഡേമെന്റു മായും സംസ്ഥാന സർക്കാരുമായി സഹകരിച്ച്, ഒരു മുതല സംരക്ഷണ പരിപാടിയായ യൂ.എൻ. ഡി.പി.എഫ്.എ.ഒ ട്രേക്കാക്കോ റെയൽ ഗ്രീഡിംഗ് ആൻഡ് മാനേജ്മെന്റ് ആരംഭിച്ച വഴിയി

ക്രൊക്കോ ചെയൽ

- ◆ കേരാക്കോവെയൽ ബൈഡിങ് പ്രോജക്ട് ആരംഭിച്ച സംസ്ഥാനം
  - ◆ ഒരു വിഷയം
  - ◆ ഇന്ത്യയിലെ വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലായി മുതല സംരക്ഷണം ആരംഭിച്ച വർഷം

1975

- ◆ കൈകാര്യക്കാരെയൽ ബൈഡിംഗ് & മാനേജ്മെന്റ് ടെക്നിക്കിംഗ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് നിലവിൽ വന്ന പ്രശ്നം

1980

(ആസ്ഥാനം - കേരളരാജ്യം)

- ◆ සුපෙසිල් පාස්ටොලීයිත් සාහසිකක් දුරිව නුත්තිලේ පෙනිය කෙරුණ තියෙ නැංඡිණු මුතල සැකෙතෙ (Crocodile Park)

തിരുവന്നപുരം

(നെയ്യാർ വന്യജീവി സങ്കേതം)

- ◆ പെരുവണ്ണമുഴി മുതലവളർത്തൽ കേന്ദ്രം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്

കോഴിക്കോട്

TALENT മാതൃകാ വോദ്യങ്ങൾ

5. ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ നാഷണൽ പാർക്ക്
  - (a) ശിർ ദേശീയോദ്യാനം
  - (b) ജിം കോർബറ്റ് ദേശീയോദ്യാനം
  - (c) ബന്ധപുർ ദേശീയോദ്യാനം
  - (d) കാബൈൻജംഗ് ദേശീയോദ്യാനം
6. 1952 ലെ വനനയത്തിൽ ഇന്ത്യയുടെ എത്ര ഭാഗം വനം ആയിരിക്കുമ്പോൾ എന്നാണ് നിർദ്ദേശിച്ചത്
  - (a) $\frac{1}{3}$
  - (b) $\frac{1}{4}$
  - (c) $\frac{1}{8}$
  - (d) $\frac{1}{5}$
7. ഇന്ത്യയിലെ കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വേകളുടെ എണ്ണം
  - (a) 114
  - (b) 71
  - (c) 214
  - (d) 151
8. കടുവകളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായുള്ള പ്രോജക്ട് ടെക്നോ നിലവിൽ വന്ന വർഷം
  - (a) 1972 ജൂലൈ 29
  - (b) 1973 ഏപ്രിൽ 1
  - (c) 1975 സെപ്റ്റംബർ 22
  - (d) 1992 സെപ്റ്റംബർ 4
9. കേരളത്തിൽ 2019 തോണിയിൽ വന്ന വന്യജീവി സങ്കേതം
  - (a) ആറളം
  - (b) കൊട്ടിയുർ
  - (c) കുറിഞ്ഞിമല
  - (d) കരിമുഴ
10. ഏറ്റവും കൂടുതൽ ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ ഉള്ള കേരളത്തിലെ ജില്ല
  - (a) ഇടുക്കി
  - (b) പാലക്കാട്
  - (c) തിരുവനന്തപുരം
  - (d) വയനാട്
11. കേരളത്തിലെ ആദ്യ റിസർവ് വനം
  - (a) വിഞ്ചാപുരം
  - (b) കോന്മി
  - (c) റാന്നി
  - (d) ആറളം
12. കേരളത്തിലെ വിസ്തൃതി കുടിയ വനം ഡിവിഷൻ
  - (a) ആറളം
  - (b) മരയുർ
  - (c) റാന്നി
  - (d) കോന്മി
13. ട്രോക്കേഡോഫെയൽ ബൈഡിംഗ് പ്രോജക്ട് ആരംഭിച്ച സംസ്ഥാനം
  - (a) എലൈഷ്
  - (b) അരുണാചൽപ്രദേശ്
  - (c) ഹിമാചൽപ്രദേശ്
  - (d) ഉത്തരാവണ്ട്
14. ഇന്ത്യയിൽ വനസ്പതികൾ നിയമം നിലവിൽ വന്ന വർഷം
  - (a) 1972
  - (b) 1973
  - (c) 1980
  - (d) 1988
15. വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമം എത്ര പ്രാവശ്യം ഭേദഗതി വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
  - (a) 3
  - (b) 5
  - (c) 7
  - (d) 9
16. പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ അറിയപ്പെടുന്ത്
  - (a) ബന്ധോസ്ഫീയർ റിസർവ്വേകൾ
  - (b) കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വേകൾ
  - (c) കാവുകൾ
  - (d) വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങൾ
17. ഇന്ത്യ CITES തോണിയിൽ അംഗമായ വർഷം
  - (a) 1973
  - (b) 1974
  - (c) 1975
  - (d) 1976
18. വന്യജീവികളുടെ വ്യാപാരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനകുന്ന സർക്കാരിതര സംഘടന
  - (a) TRAFFIC
  - (b) CITES
  - (c) WWF
  - (d) IUCN